

Έκθεση Πεπραγμένων στην Περίοδο 2015- 2016 και Επισκόπηση Ερευνητικού & Μελετητικού Έργου ΙΕΝΕ

ΑΘΗΝΑ, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ, 2017

Περιεχόμενα

Εισαγωγικό Σημείωμα - Σύνοψη	3
1. Το Ινστιτούτο Ενέργειας ΝΑ Ευρώπης	5
2. Διοίκηση και Οργάνωση του ΙΕΝΕ.....	9
3. Ενημέρωση Μελών.....	15
4. Ερευνητικό & Μελετητικό Έργο ΙΕΝΕ.....	25
6. Συνέδρια και άλλες εκδηλώσεις	44
7. Το Εκπαιδευτικό Έργο του Ινστιτούτου	59
8. Ετήσιος Απολογισμός 2015	61
9. Ετήσιος Απολογισμός 2016	79
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Προσωπικό ΙΕΝΕ.....	89
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – Εξωτερικοί Συνεργάτες σε Ελλάδα, Κύπρο και ΝΑ Ευρώπη	92
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ – Κατάλογος Εταιρικών Μελών ΙΕΝΕ	95
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV – Κατάλογος Χορηγών και Υποστηρικτών ΙΕΝΕ	97

Εισαγωγικό Σημείωμα - Σύνοψη

Η παρούσα έκδοση έχει στόχο την έγκυρη ενημέρωση για το Ινστιτούτο Ενέργειας Νοτιοανατολικής Ευρώπης (IENE) και τις δραστηριότητες του και απευθύνεται κυρίως, στις εταιρείες μέλη του, σε θεσμικούς παράγοντες, σε κοινωνικά και άλλα ιδρύματα καθώς και σε κυβερνητικές υπηρεσίες και εποπτευόμενους από αυτές οργανισμούς συμπεριλαμβανομένων των Περιφερειών, των Δήμων, των Αναπτυξιακών Εταιρειών.

Το πρώτο μέρος της ανά χείρας έκδοσης επικεντρώνεται στο ερευνητικό και μελετητικό έργο του Ινστιτούτου που αποτελεί ίσως μία από τις πλέον σημαντικές δραστηριότητες του. Η παράθεση στοιχείων από τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του Ινστιτούτου μέχρι σήμερα αποκαλύπτουν το εύρος και βάθος του επιτελεσθέντος έργου. Επιπλέον δίδονται αρκετά στοιχεία για τις τρέχουσες και τις μελλοντικές ερευνητικές εργασίες και τον προγραμματισμό για τα επόμενα δύο χρόνια. (2017/2018). Τέλος, υπάρχει εκτενής αναφορά για τα Συνέδρια και άλλες εκδηλώσεις που το Ινστιτούτο οργανώνει σε Ελλάδα και άλλες χώρες της ΝΑ Ευρώπης όπως επίσης και για το εκπαιδευτικό του έργο.

Ακολουθεί το δεύτερο μέρος που αποτελεί βασικό τμήμα της παρούσας Έκθεσης με τους δύο «Ετήσιους Απολογισμούς» για το 2015 και το 2016. Πέρα από την αποτύπωση των δραστηριοτήτων του IENE την περασμένη διετία οι ετήσιοι απολογισμοί περιλαμβάνουν και οικονομικά στοιχεία για την λειτουργία του IENE τα τελευταία δύο έτη. Για το 2016 τα οικονομικά στοιχεία είναι προσωρινά και θα οριστικοποιηθούν μαζί με τον Ετήσιο Απολογισμό 2016 που θα υποβληθεί για έγκριση από την Ετήσια Γενική Συνέλευση τον Ιούνιο του 2017. Μία απλή ανάγνωση του δύο αυτών Ετήσιων Απολογισμών βοηθά στην κατανόηση του επιτελούμενου έργου τόσο από πλευράς τακτικής και έγκυρης ενημέρωσης, που αποτελεί βασική δραστηριότητα του Ινστιτούτου, όσο για το μελετητικό και ερευνητικό του έργο που αναφέρεται στην Ελλάδα αλλά και στην ευρύτερη περιοχή της ΝΑ Ευρώπης. Ακόμα, μέσα από τους δύο Ετήσιους Απολογισμούς περιγράφεται η δραστηριότητα του IENE στο χώρο των εκδηλώσεων και των συνεδρίων μέσω των οποίων τα μέλη του αποκτούν πρόσβαση σε εξειδικευμένες γνώσεις αλλά και σε στελέχη και εισηγητές κύρους του ενεργειακού τομέα ενώ λαμβάνουν μέρος σε υψηλού επιπέδου συζητήσεις με συμμετέχοντα στελέχη της ενεργειακής αγοράς και αναγνωρισμένου κύρους αλλά και της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας.

Με αυτή την Έκθεση δίδεται μία ολοκληρωμένη εικόνα στον αναγνώστη για το IENE που είναι κατ' ουσία ένα περιφερειακό Ινστιτούτο στην περιοχή της ΝΑ Ευρώπης το οποίο με πολύ λίγα μέσα και χάρις στην αφιλοκερδή προσφορά των εταίρων του έχει αναδειχθεί τα τελευταία χρόνια σε ένα από τα βασικά ενεργειακά think tanks της ΝΑ Ευρώπης.

1. Το Ινστιτούτο Ενέργειας ΝΑ Ευρώπης

1. Το Ινστιτούτο Ενέργειας ΝΑ Ευρώπης

➤ Σκοποί και Στόχοι

Το Ινστιτούτο Ενέργειας Νοτιοανατολικής Ευρώπης (IENE) είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός με κύρια ενασχόληση την μελέτη και έρευνα των ενεργειακών θεμάτων και παράλληλα την ενημέρωση των επαγγελματιών του χώρου αλλά και της κοινής γνώμης γενικότερα. Το IENE έχει ως κύριο σκοπό να αποτελέσει ένα πόλο γύρω από τον οποίο τα ενεργειακά θέματα θα μπορούν να συζητούνται, να αναλύονται, να συντίθενται και να προβάλλονται στις επιστημονικές-τεχνολογικές κοινότητες, στους κοινωνικούς, παραγωγικούς και οικονομικούς φορείς, καθώς και στους θεσμοθετημένους φορείς της πολιτείας χωρίς δεσμεύσεις, με αντικειμενικότητα και αξιοπιστία. Αυτή διασφαλίζεται από το επιστημονικό και διοικητικό του κύρος και την απόλυτη διαφάνεια που διέπει κάθε του δράση.

Το όραμα του IENE είναι να αποτελέσει έναν ανεξάρτητο, αξιόπιστο και εγνωσμένου επιστημονικού κύρους οργανισμό για ανάλυση, μελέτη και διαμόρφωση θέσεων γύρω από την ορθολογική παραγωγή, μεταφορά και χρήση της ενέργειας στην Ελλάδα και στην Νοτιοανατολική Ευρώπη προς όφελος της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης και του περιβάλλοντος.

Το Ινστιτούτο ιδρύθηκε τον Ιούλιο του 2003, ως «Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία» με έδρα την Αθήνα, από μια μικρή ομάδα ανεξάρτητων επιστημόνων και στελεχών επιχειρήσεων που ησχολούνται (και ασχολούνται) επιστημονικά και επαγγελματικά στον ενεργειακό τομέα. Η αρχική αυτή ομάδα των ιδρυτών εταίρων του IENE σταδιακά διευρύνθηκε έχοντας σήμερα φτάσει τα 26 άτομα τα οποία και αποτελούν το Διοικητικό Συμβούλιο του Ινστιτούτου.

Απώτερος στόχος είναι όπως το Ινστιτούτο συμβάλλει σε διεργασίες σε εθνικό αλλά και σε περιφερειακό επίπεδο, στην ευρύτερη περιοχή της Ν.Α. Ευρώπης, που έχουν σχέση με την εκλογικευμένη παραγωγή και συνετή εκμετάλλευση και χρήση ενέργειας, από όλες τις δυνατές πηγές, συμβατικές και ανανεώσιμες, καθώς και νέες πηγές ενέργειας φιλικές προς το περιβάλλον, έτσι ώστε να εξυπηρετείται η στρατηγική της Ε.Ε. για την βιώσιμη ανάπτυξη που στηρίζεται στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος, μαζί με στόχους για την κλιματική αλλαγή.

Ειδικότερα, μεταξύ των βασικών στόχων της ενεργειακής πολιτικής είναι η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, η οικονομική ανάπτυξη με ταυτόχρονη προστασία του περιβάλλοντος και η ανταγωνιστικότητα των ενεργειακών συστημάτων. Το Ινστιτούτο φιλοδοξεί να διαδραματίσει έναν σημαντικό ρόλο στην ενημέρωση και διαμόρφωση της Ελληνικής και διεθνούς κοινής γνώμης για θέματα ενέργειας, περιβάλλοντος και βιώσιμης ανάπτυξης.

Παράλληλα, το Ινστιτούτο μέσα στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του ευελπιστεί να προσφέρει την κατάλληλη πλατφόρμα για συζήτηση και προβληματισμό για τα κρίσιμα θέματα της ενέργειας και του περιβάλλοντος συμπεριλαμβανομένης και της κλιματικής αλλαγής, που απασχολούν σήμερα τη διεθνή κοινότητα. Η προσέγγιση του Ινστιτούτου, στην προσπάθειά του να διευρύνει το διάλογο για την ενέργεια και το περιβάλλον, βασίζεται στη δημιουργία κατάλληλης υποδομής που επιτρέπει την προβολή θέσεων και την ανταλλαγή απόψεων μέσα από έντυπα, και ηλεκτρονικά μέσα (διαδικτυακούς χώρους) αλλά και μέσα από εκδηλώσεις (δημόσιες συζητήσεις, σεμινάρια, συνέδρια).

Τομείς Ενδιαφέροντος

Οι τομείς του ενεργειακού τομέα που καλύπτει το IENE μέσα από τις συγκροτημένες δραστηριότητές του είναι οι ακόλουθοι:

- Ενεργειακή Πολιτική/Ενεργειακός Σχεδιασμός,
- Παραγωγή, μεταφορά και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας, έξυπνα δίκτυα και αποθήκευση
- Έρευνα, παραγωγή και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων
- Διύλιση, αποθήκευση και εμπορία πετρελαιοειδών
- Μεταφορά αποθήκευση και εμπορία φυσικού αερίου
- Αξιοποίηση των ΑΠΕ για μεγαλύτερη διείσδυση στο ενεργειακό ισοζύγιο,
- Συγκρότηση και λειτουργία αγοράς ενέργειας
- Διαχείριση απορριμμάτων και αποβλήτων σε σχέση με την παραγωγή και χρήση ενέργειας,
- Καθαρές τεχνολογίες ηλεκτροπαραγωγής,
- Ενέργεια και Περιβάλλον, Κλιματική Αλλαγή
- Μεταφορές και ενέργεια
- Ενεργειακή αποδοτικότητα και προηγμένες τεχνολογίες χρήσης και διαχείρισης
- Θέρμανση, ψύξη και δροσισμός κτιρίων, κτήρια μηδενικών ή χαμηλών εκπομπών CO2

Οι τομείς δραστηριότητας του IENE, οι οποίοι παρουσιάζονται αναλυτικά στα αντίστοιχα κεφάλαια, είναι οι ακόλουθοι:

- Μελετητικό και ερευνητικό έργο
- Τακτικές ενημερωτικές εκδόσεις (περιοδικά, newsletters, έκτακτες ενημερώσεις συλλογικοί τόμοι, πρακτικά συνεδρίων, μελέτες, εκθέσεις)
- Εκπαιδευτικό Έργο (σειρά μαθημάτων, σεμινάρια, διαλέξεις, professional courses)
- Οργάνωση Εκδηλώσεων (Ημερίδες, σεμινάρια, workshops, συνέδρια)
- Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά και διεθνή προγράμματα

➤ **Οργάνωση και Λειτουργία**

Οι εταίροι του IENE απαρτίζουν τη Γενική Συνέλευση των Εταίρων, η οποία και είναι το ανώτερο διοικητικό όργανο του Ινστιτούτου και έχει την ευθύνη για όλες τις κρίσιμες αποφάσεις που αφορούν την λειτουργία του Ινστιτούτου.

Παράλληλα με τη Συνέλευση των Εταίρων λειτουργεί η Διοικούσα Επιτροπή, η οποία απαρτίζεται από 7 μέλη που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση για διετή θητεία και η οποία έχει την ευθύνη για την καθημερινή λειτουργία του Ινστιτούτου. Η Διοικούσα Επιτροπή η οποία συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα αναφέρεται στη Συνέλευση των Εταίρων για τη διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων και αναλαμβάνει την εκτέλεση των αποφάσεων της Συνέλευσης.

Επίσης, οι εργασίες του Ινστιτούτου υποστηρίζονται από το μόνιμο προσωπικό του και τους επιστημονικούς συνεργάτες του καθώς και από τις Επιστημονικές Επιτροπές οι οποίες συμβάλλουν αποτελεσματικά στους τομείς δραστηριότητας του Ινστιτούτου, διαμορφώνοντας

θέσεις και προτάσεις προς την Διοικούσα Επιτροπή ενώ σε συνεννόηση με την ΔΕ αναλαμβάνουν την επεξεργασία προτάσεων, μελετών και την συμμετοχή σε δημόσιες διαβουλεύσεις.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Διοίκηση, τους Συνεργάτες & το Προσωπικό και τις Επιστημονικές Επιτροπές του Ινστιτούτου δίδονται στην ενότητα «Η Διοίκηση και το Προσωπικό του ΙΕΝΕ», που ακολουθεί. Επίσης στο Παράρτημα Ι δίδονται πληροφορίες για τα άτομα που αποτελούν το προσωπικό του ΙΕΝΕ.

➤ **Μέλη ΙΕΝΕ**

Όπως όλα τα επιστημονικά Ινστιτούτα έτσι και το ΙΕΝΕ στηρίζεται για την λειτουργία και την πρόοδό του στα μέλη του. Αυτά μπορούν να είναι φυσικά πρόσωπα ή εταιρείες και οργανισμοί. Τα μέλη του ΙΕΝΕ λαμβάνουν ενεργό μέρος στις δραστηριότητές του συμμετέχοντας στις εκδηλώσεις του, στις επιστημονικές του επιτροπές και σε ομάδες εργασίας. Στο ΙΕΝΕ μπορούν να εγγράφονται ως μέλη, όσοι ασχολούνται επαγγελματικά στον τομέα της ενέργειας. Προβλέπονται οι εξής κατηγορίες μελών:

- **Νέος Επιστήμων** (για φοιτητές και πτυχιούχους μέχρι 28 ετών)
- **Τακτικό Μέλος** (για επαγγελματίες άνω των 28 ετών)
- **Εταιρικό Μέλος** (για εταιρείες, νομικά πρόσωπα, οργανισμούς δημοσίου και ανεξάρτητους οργανισμούς)
- **Associate Member** (κατόπιν προσκλήσεως)
- **Επίτιμο Μέλος** (κατ' απονομή)

Τα μέλη του ΙΕΝΕ ενημερώνονται σε τακτική βάση για τις εργασίες, τα προγράμματα και τις εκδηλώσεις και εκδόσεις του Ινστιτούτου ενώ συμμετέχουν στις επιστημονικές και άλλες επιτροπές ανάλογα με τα ενδιαφέροντα και την ειδικότητα τους και μπορούν να συμμετέχουν σε όλες τις εκδηλώσεις του. Για να γίνει φυσικό πρόσωπο ή εταιρεία μέλος του Ινστιτούτου θα πρέπει να υποβάλλει σχετική αίτηση. Η αίτηση και πολλά άλλα χρήσιμα στοιχεία δίδονται μέσω των ιστοσελίδων του ΙΕΝΕ, www.iene.gr και www.iene.eu.

Αναλυτικός κατάλογος των εταιρικών μελών του ΙΕΝΕ παρατίθεται στο Παράρτημα ΙΙ.

➤ **Χρηματοδότηση**

Ως ανεξάρτητος οργανισμός το ΙΕΝΕ δεν τυγχάνει κάποιας κρατικής επιχορήγησης ή άλλης σταθερής οικονομικής βοήθειας και για την πραγματοποίηση των δράσεων του βασικές πηγές χρηματοδότησης είναι οι συνδρομές των μελών του, οι χορηγίες εταιρειών και οργανισμών που υποστηρίζουν συγκεκριμένες δράσεις του Ινστιτούτου (λ.χ. μελέτες, ερευνητικά προγράμματα, εκδόσεις, εκδηλώσεις) και η συμμετοχή του σε Κοινοτικά ή άλλα προγράμματα έρευνας.

Στο Παράρτημα ΙΙΙ παρατίθεται αναλυτικός κατάλογος των χορηγών και υποστηρικτών του ΙΕΝΕ.

2. Διοίκηση και Οργάνωση του ΙΕΝΕ

2. Διοίκηση και Οργάνωση του ΙΕΝΕ

➤ Διοικούσα Επιτροπή ΙΕΝΕ

Η τρέχουσα Διοικούσα Επιτροπή του Ινστιτούτου, που εξελέγη τον Ιούνιο του 2015 και η θητεία της λήγει τον Ιούνιο του 2017, αποτελείται από τους εξής:

Πρόεδρος:

- κ. Γιάννης Χατζηβασιλειάδης

Αντιπρόεδρος και Εκτελεστικός Διευθυντής:

- κ. Κωστής Σταμπολής

Γενικός Γραμματέας:

- κ. Κων/νος Παπαμιχαλόπουλος

Μέλη:

- κ. Αλέξανδρος Βραχνός
- κ. Θωμάς Λαμνίδης
- κ. Κωνσταντίνος Θεοφύλακτος
- κ. Διονύσης Ξένος

➤ Διοικητικό Συμβούλιο ΙΕΝΕ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΙΕΝΕ, είναι το υπεύθυνο όργανο το οποίο λαμβάνει όλες τις κρίσιμες αποφάσεις που αφορούν το Ινστιτούτο. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από τους 26 εταίρους του Ινστιτούτου που είναι μία αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία. Παρατίθεται ο αναλυτικός κατάλογος με τους Εταίρους του Ινστιτούτου.

- **Αλέξανδρος Βραχνός**, Χημικός-Μηχανικός, τ. Πρόεδρος Μόνιμης Επιτροπής για τις Πράσινες Μεταφορές, Υπουργείο Μεταφορών & Επικοινωνιών
- **Δρ. Ιωάννης Δεσύπρης**, Χημικός Μηχανικός, Δ/ντής, Δ/ση Θεσμικών & Ρυθμιστικών Θεμάτων-Μέλος Δ.Σ., Όμιλος Μυτιληναίος
- **Χριστόδουλος Δήμας**, Πολιτικός Μηχανικός, ΕΜΠ, τ.Γενικός Δ/ντής, ΕΛΠΕ-ΘΡΑΚΗ Α.Ε.
- **Κωνσταντίνος Θεοφύλακτος**, Μηχανολόγος-Μηχανικός, Πρόεδρος, ΕΣΣΗΘ
- **Καθηγ. Εμμανουήλ Κακαράς**, Μηχανολόγος-Μηχανικός, Καθηγητής Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών, ΕΜΠ
- **Καθηγ. Παντελής Κάπρος**, Μηχανικός-Οικονομολόγος, τέως Πρόεδρος ΡΑΕ, Καθηγητής Ενεργειακής Οικονομίας, Σχολή Ηλεκτρολόγων, ΕΜΠ, Διευθυντής του E3M Lab

- **Ηλίας Καρυδογιάννης**, Ηλεκτρολόγος -Μηχ/λογος, Σύμβουλος Μηχανικός, Δ/νων Σύμβουλος ENSCO AE
- **Πέτρος Κασάπης**, Πολιτικός Μηχανικός
- **Δρ. Βασίλειος Κουγιώνας**, Scientific Officer, DG Research, European Commission, Brussels
- **Ιωάννης Κουρούκλης**, Μαθηματικός, Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, ΕΛΙΝ Βιοκαύσιμα
- **Θωμάς Λαμνίδης**, Νομικός, Εταίρος, Δικηγορικό Γραφείο Καλλιμόπουλος, Λουκόπουλος, Χιωτέλλης
- **Αιμίλιος Μπούσιος**, Ηλεκτρολόγος-Μηχανολόγος, τ. Διευθυντικό στέλεχος ΔΕΗ
- **Δρ. Κωνσταντίνος Νικολάου**, Γεωλόγος, Τεχνικός Σύμβουλος, Energean Oil & Gas, τ. Διευθυντικό Στέλεχος ΕΛΠΕ
- **Διονύσιος Ξένος**, Χημικός Μηχανικός, τ. Δ/νων Σύμβουλος Ε.Α.Β.
- **Σπύρος Παλαιογιάννης**, Χημικός MBA, Δ/νων Σύμβουλος MEDGAS και τ. Διευθύνων Σύμβουλος ΔΕΠΑ
- **Αλέξανδρος Παπαδόπουλος**, Μηχ/γος-Ηλεκ/γος, Σύμβουλος Μηχανικός
- **Κωνσταντίνος Παπαμιχαλόπουλος**, Νομικός, Εταίρος, Δικηγορική Εταιρεία Κυριακίδης-Γεωργόπουλος
- **Δρ. Δημήτρης Παπακωνσταντίνου**, Μηχ/γος Ηλεκ/γος, Δ/ντης Στρατηγικής ΔΕΔΔΗΕ
- **Δρ. Μάριος Πατσουλές**, Γεωλόγος, Μηχανικός Ταμειυτηρίων Πετρελαίου, τ. Στέλεχος ΕΛΠΕ
- **Νικόλαος Σοφιανός**, Οικονομολόγος, Συντονιστής Ερευνητικών Προγραμμάτων, ΙΕΝΕ
- **Κωνσταντίνος Σταμπολής**, Αρχιτέκτων-Ενεργειολόγος, Διευθυντής του www.energia.gr, Αρθρογράφος-Αναλυτής
- **Δρ. Γεώργιος Συντζανάκης**, Μηχανολόγος Ηλεκτρολόγος, τ. Β.Γ.Δ/ντης ΔΕΗ, Σύμβουλος του Ομίλου Βιοχάλκο
- **Αναστάσιος Τόσιος**, Μηχανολόγος Μηχανικός, Τεχνικός Διευθυντής, ΕΠΑ Αττικής
- **Δρ. Νικόλαος Φρυδάς**, Ηλεκτρολόγος-Μηχανολόγος, Στέλεχος ENTSO-e, Βρυξέλλες
- **Τερέζα Φωκιανού**, Γεωλόγος, Δ/νουσα Σύμβουλος, FLOW A.E και τ. Δ/νουσα Σύμβουλος ΔΕΠ-ΕΚΥ
- **Ιωάννης Χατζηβασιλειάδης**, Μηχανολόγος-Ηλεκτρολόγος, Σύμβουλος Μηχανικός, τ. στέλεχος ΔΕΗ

➤ Προσωπικό και Συνεργάτες ΙΕΝΕ

Το έργο του Ινστιτούτου υποστηρίζεται από το μόνιμο προσωπικό του που αποτελείται από διοικητικό και επιστημονικό προσωπικό (βλ. Παράρτημα Ι). Επιπλέον, στα διάφορα project του ΙΕΝΕ, όπως στο μελετητικό έργο, συμμετέχουν τόσο οι εσωτερικοί επιστημονικοί συνεργάτες όσο και εξωτερικοί συνεργάτες ιδιαίτερα από τις χώρες της ΝΑ Ευρώπης. (βλέπε Παράρτημα Ι και ΙΙ)

Το επιστημονικό έργο του Ινστιτούτου υποστηρίζεται από επιστημονικούς συνεργάτες οι οποίοι και συνεργάζονται σε συγκεκριμένα projects υπό την καθοδήγηση του προέδρου του Ινστιτούτου, του Εκτελεστικού Δ/ντή και των προέδρων των επιστημονικών επιτροπών. Η θητεία των επιστημονικών συνεργατών και συμβούλων εξαρτάται από το συγκεκριμένο έργο που έχουν αναλάβει και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής των.

➤ Επιστημονικές Επιτροπές ΙΕΝΕ

Ένα μεγάλο μέρος του επιστημονικού έργου του Ινστιτούτου επιτελείται μέσω των Επιστημονικών Επιτροπών που έχουν συσταθεί, και καλύπτουν μία σειρά από θέματα στους διάφορους επιμέρους κλάδους του Ενεργειακού Τομέα.

Οι πρόεδροι των επιτροπών είναι επιστήμονες, τεχνικοί και στελέχη επιχειρήσεων αναγνωρισμένου κύρους, με σημαντική επαγγελματική εμπειρία στον τομέα τους, οι οποίοι προέρχονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και τα Associate Members του ΙΕΝΕ. Μέλη των Επιτροπών αποτελούν στελέχη των κυριότερων ενεργειακών εταιρειών, οργανισμών και φορέων της χώρας μας αλλά και από περιοχές της ΝΑ Ευρώπης.

Οι Επιτροπές αυτές είναι οι εξής:

- Ενέργεια και Γεωπολιτική, Πρόεδρος **Χρήστος Δήμας**
- Ενεργειακή Αποδοτικότητα, Πρόεδρος **Κων/νος Θεοφύλακτος**
- Ηλεκτρισμός και ΑΠΕ, Πρόεδρος **Γεώργιος Συντζανάκης**
- Φυσικό Αέριο, Πρόεδρος **Αναστάσιος Τόσιος**
- Υδρογονάνθρακες- Έρευνες και Παραγωγή(upstream), Πρόεδρος **Τερέζα Φωκιανού**
- Διύλιση, Εμπορία και Αποθήκευση Πετρελαιοειδών (downstream), Πρόεδρος **Αλέξης Αθανασόπουλος**

➤ Επιστημονικό Συμβούλιο ΙΕΝΕ

Το Συμβούλιο απαρτίζεται από τους προέδρους των Επιστημονικών Επιτροπών και ορισμένα ex-officio μέλη. **Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου του ΙΕΝΕ** είναι ο εταίρος του Ινστιτούτου **καθηγ. Παντελής Κάπρος**, Διευθυντής E3M Lab, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.

➤ Συνεργασία με άλλους Οργανισμούς

Ιδιαίτερη σημασία αποδίδει το IENE στην δημιουργία επαφών με θεσμικά όργανα και οργανισμούς, ερευνητικά κέντρα και επιστημονικά ινστιτούτα που δραστηριοποιούνται στους τομείς της ενέργειας και του περιβάλλοντος στις χώρες της Ν.Α. Ευρώπης αλλά και ευρύτερα. Το IENE με την ενεργή του παρουσία στην ΝΑ Ευρώπη αλλά και διεθνώς έχει οικοδομήσει σχέσεις εμπιστοσύνης και συνεργασίας με άλλα ανεξάρτητα ινστιτούτα και οργανισμούς όπως το International Energy Agency (IEA), World Energy Council (WEC), JRC (Ολλανδία), Energy Community (Βιέννη), BBSPA (Βουλγαρία), AERS (Σερβία), ROEC (Ρουμανία), BPIE (Βέλγιο), EPG (Ρουμανία), EIHP (Κροατία) κ.α. Μέσα από τις παραπάνω συνεργασίες το IENE αποβλέπει στο να καταστεί μια γέφυρα ενεργειακής επικοινωνίας μεταξύ των χωρών της ΝΑ Ευρώπης ενισχύοντας και υποστηρίζοντας τις προσπάθειες και τα σχέδια επιχειρήσεων και οργανισμών που δραστηριοποιούνται στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή των Βαλκανίων.

➤ Διεθνές Γνωμοδοτικό Συμβούλιο

Με στόχο τη βέλτιστη λειτουργία του IENE σε διεθνές επίπεδο έχει συγκροτηθεί το Διεθνές Γνωμοδοτικό Συμβούλιο του IENE (International Advisory Board) στο οποίο συμμετέχουν γνωστές προσωπικότητες του ενεργειακού χώρου από το εξωτερικό (βλέπε πίνακα που ακολουθεί οι οποίοι και συμμετέχουν σε τακτική βάση στις δραστηριότητες του IENE. Στόχος του ΔΓΣ είναι να συμβουλεύει το IENE πάνω σε θέματα διεθνούς και περιφερειακού ενδιαφέροντος και να παρέχει την υποστήριξη του σε συγκεκριμένα ερευνητικά και μελετητικά έργα του Ινστιτούτου.

Επιπλέον, το γνωμοδοτικό αυτό όργανο έχει τη δυνατότητα να προτείνει στο IENE, συνολικά ή μέσω ομάδας μελών του, την ανάληψη συγκεκριμένων δράσεων όπως λόγου χάρη οργάνωση εκδηλώσεων, εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, επισκέψεων επιστημονικού/τεχνολογικού ενδιαφέροντος καθώς και την εκπόνηση μελετών και την ανάληψη ερευνητικών έργων. Τα μέλη του ΔΓΣ επικοινωνούν μέσω e-mail και skype και ενημερώνονται σε τακτική βάση από τη Γραμματεία του IENE. Η ολομέλεια του ΔΓΣ συναντάται μία φορά το έτος στο πλαίσιο του SE Europe Energy Dialogue που οργανώνει το IENE. Χρέη συντονιστή του International Advisory Board έχει προς το παρόν αναλάβει ο Εκτελεστικός Δ/ντής του IENE, κ. Κωνσταντίνος Σταμπολής.

Διεθνές Γνωμοδοτικό Συμβούλιο IENE (International Advisory Board)

- Prof. Vesna Borozan, Professor, University “Sts. Cyril and Methodius”-Faculty of Electrical Engineering and Information Technologies, **FYR of Macedonia**
- Prof. Stavri Dhima, Head of Primary Policies Sector, Ministry of Economy Trade and Energy General Policies Directorate, **Albania**
- Dr. Leo Drollas, Independent Energy Consultant, **London, UK**
- Prof. Radu Dudau, Co-founder & Director, Energy Policy Group (EPG), **Romania**
- Mr. Vladimir Durovic, Independent Energy Expert, Zagreb, ex General Manager, Plinarco, **Croatia**
- Dr. Narsi Ghorban, Secretary to the Environment and Energy Commission of the International Chamber of Commerce, Iran Committee, **Iran**
- Dr. Gjermani Ilia, Regulatory & Management, Petroleum Sector, Ministry of Energy, **Albania**
- Ms. Eugenia Gusilov, Director, Romanian Energy Centre (ROEC), **Romania**
- Dr. Hans Hutta, General Manager, ICM, **Austria**
- Mr. Solon Kassinis, Director Kassinis, International Consulting, **Cyprus**
- Prof. Abbas Maleki, Energy Policy, Dpt. of Energy Engineering, Sharif University of Technology, **Iran**
- Mr. Mihailo Mihailovic, Senior Energy Consultant, **Serbia**
- Mr. Aleksandar Mijuskovic, Executive Director, Coordinated Auction Office in South East Europe, Crnogorski Elektroprenosni, **Montenegro**
- Prof. Tatiana Mitrova, Research Scholar, Center on Global Energy Policy, Columbia Global Centres, **France** and Head of Oil and Gas Department, Energy Research Institute of the Russian Academy of Sciences, **Russia**
- Dr. Amit Mor, CEO, ECO Energy Financial & Strategic Consulting, **Israel**
- Mr. Slavtcho Neykov, President of the Management Board, Energy Management Institute, **Bulgaria**
- Mr. Gus Papamichalopoulos, Partner, KG Law Firm, and contribution of SEE Legal, **Greece**
- Dr. Ionut Purica, Romanian Academy and WEC National Member Committee, **Romania**
- Prof. Osman Sevaioğlu, Electrical Energy Sector Expert, Middle East Tech. University, **Turkey**
- Mr. Nenad Stefanovic, Senior Expert, AERS, **Serbia**
- Mr. Simon Uzunov, Head of Electricity Sector, Energy Community Secretariat, **Vienna**
- Mr. Gokhan Yardim, General Manager, Turkeler, **Turkey**
- Dr. Yurdakul Yigitguden, Independent Consultant, Ankara, Turkey (co-ordinator of OSCE Economic and Environment Activities, OSCE)
- Mr. Milan Zdravkovic, Development Sector Director, Srbijagas, **Serbia**

3. Ενημέρωση Μελών

3. Ενημέρωση Μελών

Μία από τις βασικές εργασίες του IENE αποτελεί η τακτική ενημέρωση των μελών του για τις εξελίξεις στον ενεργειακό τομέα τόσο στην Ελλάδα αλλά κυρίως στην ΝΑ Ευρώπη και στον διεθνή χώρο. Προς αυτήν την κατεύθυνση το IENE έχει δημιουργήσει μία σειρά από εξειδικευμένα newsletters, ενημερωτικές εγκυκλίους (Briefing Notes) και αναλύσεις τις οποίες και στέλνει ηλεκτρονικά σε κάθε μέλος. Ακολουθεί ο κατάλογος του ενημερωτικού υλικού που κυκλοφορεί σε εβδομαδιαία, μηνιαία, διμηνιαία ή τριμηνιαία βάση.

Στα Ελληνικά

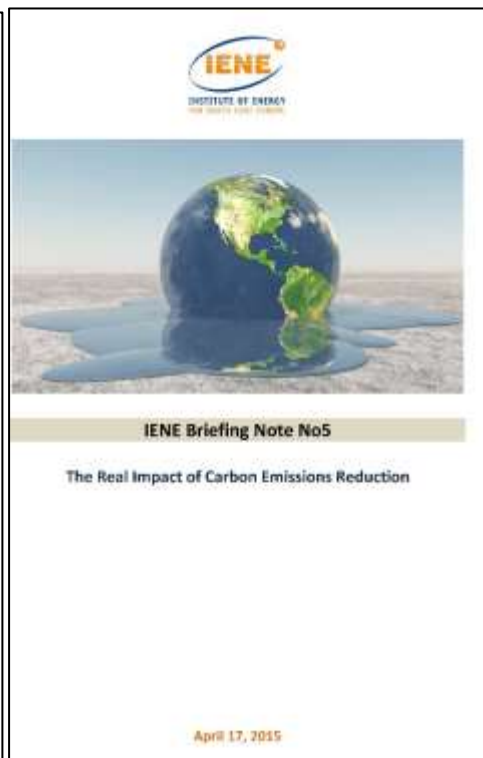
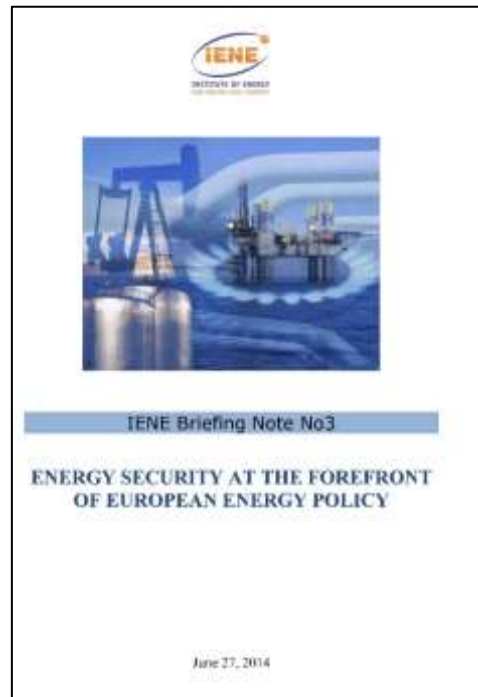
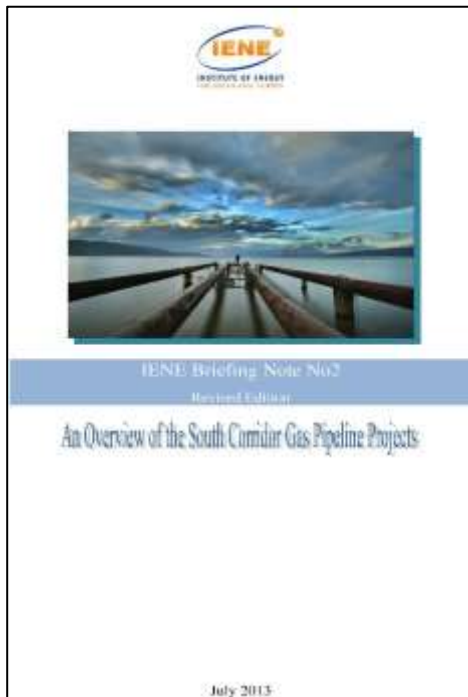
- (1) Ενεργειακά Θέματα (μηνιαία έκδοση)
- (2) Θέσεις και Απόψεις για την Ενέργεια (μηνιαία έκδοση)
- (3) Νέα του IENE (περιοδική έκδοση)

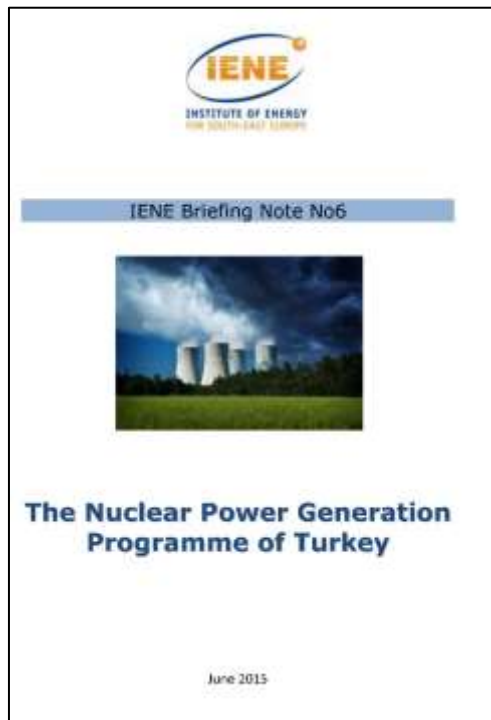
Στα Αγγλικά

- (1) IENE Weekly Energy Report
- (2) South East Europe Energy Brief
 - South East Europe Energy Market Watch (monthly)
 - South East Europe Energy Market Insight (monthly)
 - South East Europe Energy Monthly Analysis (monthly)
 - Energy Market Fundamentals and Prices (bimonthly)
- (3) Energy & Geopolitics Bulletin (bimonthly)
- (4) Events Bulletin (quarterly)
- (5) Country Updates (occasional)
- (6) Briefing Notes (occasional)
- (7) Research Notes (occasional)
- (8) News Flashes (occasional)
- (9) IENE News (quarterly)

Στις σελίδες που ακολουθούν παρουσιάζονται ενδεικτικά εξώφυλλα και εσωτερικές σελίδες μερικών από τα ανωτέρω ενημερωτικά έντυπα.

IENE Briefing Notes

IENE Newsletters

APRIL 9, 2016

IENE Comment

Europe's LNG Gamble

by Costis Stavridis*

As the "Energy Union", EC's latest play in its bid to force member states to adopt a common energy policy is fast gaining ground, having already celebrated its first anniversary, so is mounting opposition to this pharisaic plan from several governments which have well developed energy strategies of their own. Enthusiastically backed by Mario Selzler, EU's ambitious vice president, and considered by many to be the main architect of the Energy Union concept, one of its prime goals, along with maximizing the use of RES and Energy Efficiency, is the strengthening of European security of energy supply by means of diversification of supply sources and ultimately the lessening of EU's dependence on Russian oil and gas imports.

Although it is true that EU28 depends on Russia for about 40% of their crude oil and 34% of natural gas imports, the rest of the hydrocarbon imports pie is well spread between a multitude of countries ranging from Algeria, Norway, Nigeria and Qatar for gas to Saudi Arabia, UAE, Iraq and Iran and many others for oil (see Fig. 1 and Fig. 2). However, the greatest problem which EU faces with regard to its oil and gas supply is its huge hydrocarbon import dependency per se as indigenous production represents a paltry 1.3% for oil

*Source: Eurostat, 2015

and a little more than 30% for gas. So EU's energy supply problem has more to do with its failure to produce enough oil and gas from indigenous resources rather than its forced dependence on oil and gas imports. Admittedly, gas is the fastest growing fossil fuel supported by strong supply growth, particularly of US shale gas and liquefied natural gas (LNG), and by environmental policies and hence EU's interest in promoting further the use of LNG appears justified. Given that this forced EU dependence on gas imports appears to be the main concern in the minds behind the Energy Union, it is strange, if not incoherent, that they seek to broaden this dependence by encouraging the escalated use of LNG which is of course totally imported. In doing so European Union advocates a rapid expansion of LNG terminal construction across Europe, in order to increase import capability. This is already happening if we look at latest additions in Lithuania, Italy and plans for new LNG terminals, especially floating ones in Greece, Croatia and Turkey.

As BP points out in its latest 2016 Energy Outlook Report, international trade in gas grows over the next 20 years broadly in line with global consumption, such that the global trade share of gas remains around 30%. But within that, LNG trade grows twice as fast as consumption, with LNG's share of world demand rising from 20% in 2014 to 35% in 2035. Over 40% of the increase in global LNG supplies is expected to occur over the next five years as a series of in-flight projects are completed. This equates to a new LNG train coming on stream every eight weeks for the next five years! By 2035, as BP's scenario indicates, LNG surpasses pipeline imports as the dominant form of traded gas (see Fig. 3). The growing importance of LNG trade is likely to cause regional gas prices to become increasingly integrated. Furthermore, the growth in LNG coincides with a significant shift in the regional pattern of trade. The US is likely to become a net exporter of gas later this decade, while the dependence of Europe and China on imported gas is projected to increase further.

Today EU28 imports some 50bcm of LNG which corresponds roughly to 12.5% of its total gas consumption. Even if this number was to double by 2025 or sooner, EU would still cover only 20% of its total gas needs from LNG, assuming that gas consumption rises at least by 15-40% by that time. Although by increasing LNG supply EU will inevitably increase further its energy import dependence, but according to the mindsets of Energy Union bosses this is not necessarily a negative prospect since some of the LNG will eventually start coming from USA and Canada, which will soon become major LNG exporters, and which apparently are more

*Source: Energy Outlook 2016, BP

December 21, 2016 • Issue No 58

IENE Energy Weekly Report

Global and Regional Developments

Russian Ambassador to Turkey Assassinated and Germany Suffers Terrorist Pre-Christmas Attack

Is the world turning upside down? How else to explain the latest wave of Islamic terror spreading across Europe as major incidents with several dead and wounded occur on the same day?

As it became known Russia's ambassador to Turkey was assassinated at an Ankara art exhibit on December 19, by a lone Turkish gunman shouting "God is great!" and "don't forget Aleppo, don't forget Syria!" in what the leaders of Turkey and Russia called a provocative terrorist attack. The gunman, described by Turkish officials as a 22-year-old off-duty police officer, also wounded at least three others in the assault on the envoy, Andrey G. Karlov, which was captured on video. Turkish officials said the assassin was killed by other officers in a shootout.

The assassination, an embarrassing security failure in the Turkish capital, forced Turkey and Russia to confront a new crisis tied directly to the Syrian conflict, now in its sixth year. The longer-term implications for the Russia-Turkey relationship, which had been warming recently after plunging a year ago, were not immediately clear. But some analysts played down the notion that the assassination would lead to a new rupture, saying it could conversely bring the countries closer together in a shared fight against terrorism.

President Vladimir V. Putin of Russia said on Russian television that Mr. Karlov had been "despicably killed" to sabotage ties with Turkey. Mr. Putin spoke with the Turkish president, Recep Tayyip Erdogan, by phone, and the two leaders agreed to cooperate in investigating the killing, and in combating terrorism broadly.

In an emergency meeting with Foreign Minister Sergey V. Lavrov and other top officials, Mr. Putin said, "There can be only one answer to this — stepping up the fight against terrorism, and the bandits will feel this." Mr. Erdogan, in a speech late Monday night (19/12), said the assassination was a provocation meant to derail efforts by Turkey and Russia to collaborate more closely on regional issues and economic ties. "We know that this is a provocation aiming to destroy the normalization process of

IENE Energy Weekly Report December 21, 2016 • Issue No 58

Brent Crude Oil Prices (November-December 2016)

"Combined with the joint cooperation with a number of non-Opec countries in adjusting production by around 500,000 b/d [this] will accelerate the reduction of global inventories and bring forward the rebalancing of the oil market to the second half of 2017," Opec said. Saudi Arabia, the cartel's largest producer, told the organization it had raised output to 10.72m b/d in November — an all-time record — ahead of the group's meeting in Vienna at the end of that month.

The cartel said the group's total output last month based on assessments by so-called secondary sources, was 33.87m b/d — suggesting it will need to reduce output by almost 1.4m b/d from January to hit the new supply target agreed at the November 30 meeting. OPEC members Nigeria and Libya, who saw some of the biggest increases in output in November, as violence-hit production resumed, are however exempt from supply cuts and nobody knows exactly what their plans are, if any for production increases over the next 6 months.

IEA forecasts oil glut will end if both OPEC and Non OPEC producers deliver on their pledges

Demand for oil is likely to outstrip supply over the next six months as long as OPEC and countries outside the cartel can implement a deal signed on December 10 in Vienna between OPEC and non OPEC countries to lower output, according to the International Energy Agency (IEA). The Paris based organization said the planned production cuts, which

OCTOBER 21, 2016 Issue No 216 • JULY – AUGUST – SEPTEMBER 2016

SOUTH-EAST EUROPE ENERGY BRIEF

Market Fundamentals & Prices

Published by the Institute of Energy for South-East Europe

Contents

- Part 1 – Oil 1
- Part 2 – Electricity 17
- Part 3 – Natural Gas 23
- Part 4 – Solid Fuels 29
- Part 5 – Emissions 34

Part 1 – Oil

Crude oil prices buoyed by OPEC's commitment to cap production

Since our last "Market Fundamentals and Prices" report of July, the global oil market has been experiencing an upturn largely as a result of OPEC's newly found resolve to reign on production. OPEC's extraordinary meeting in Algiers on September 28 proved catalytic in reversing market sentiment as a clear message was sent by the cartel's member countries, of their willingness to curtail production in sufficient quantities to halt the further building up of crude and oil product stocks which have hit historic high levels (see stocks further down).

As many analysts observed the waiting game is over. OPEC has effectively abandoned its free market policy set in train almost two years ago. Global oil inventories, are far too high, in the view of several market participants, and they are not being marked off nearly fast enough. Following OPEC's public commitment the price of oil has risen by 15% to more than \$55/bbl (see Figure 1).

SOUTH-EAST EUROPE ENERGY BRIEF
Fundamentals & Prices
Issue No 216 • July – August – September 2016

TABLE 1. Global Oil Demand

(Global Oil Demand (2015-2017))

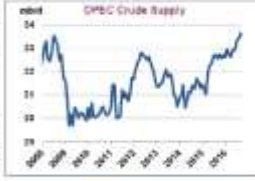
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
World	91.7	93.1	94.5	95.9	97.3	98.7	100.1	101.5	102.9	104.3	105.7	107.1	108.5	109.9	111.3	112.7
Asia Pacific	50.3	51.9	53.5	55.1	56.7	58.3	59.9	61.5	63.1	64.7	66.3	67.9	69.5	71.1	72.7	74.3
Europe	14.1	14.0	13.9	13.8	13.7	13.6	13.5	13.4	13.3	13.2	13.1	13.0	12.9	12.8	12.7	12.6
USA	19.0	18.8	18.6	18.4	18.2	18.0	17.8	17.6	17.4	17.2	17.0	16.8	16.6	16.4	16.2	16.0
Latin America	7.0	7.1	7.2	7.3	7.4	7.5	7.6	7.7	7.8	7.9	8.0	8.1	8.2	8.3	8.4	8.5
Others	11.3	11.4	11.5	11.6	11.7	11.8	11.9	12.0	12.1	12.2	12.3	12.4	12.5	12.6	12.7	12.8
Europe (excl. UK)	13.9	13.8	13.7	13.6	13.5	13.4	13.3	13.2	13.1	13.0	12.9	12.8	12.7	12.6	12.5	12.4
Europe (incl. UK)	14.1	14.0	13.9	13.8	13.7	13.6	13.5	13.4	13.3	13.2	13.1	13.0	12.9	12.8	12.7	12.6

Source: IEA Oil Market Report, October 11, 2016

Meanwhile, Chinese oil demand growth has all but vanished (4.32B compared to a year ago, pulled down by a substantial slowdown in industrial usage. Some of the slowdown may be temporary due to forced factory closures ahead of September's G20 meeting in Hangzhou, but the heavy gains seen as recently as mid-2015 are unlikely to be repeated any time soon.

Latest IEA figures show that global oil supply rose by 0.6 mb/d in September to 37.2 mb/d. Non-OPEC production was up by nearly 0.5 mb/d on higher Russian and Kazakh flows, while OPEC crude output rose to a record high. After hefty declines in August, global oil supply in September was 0.2 mb/d higher than a year ago. OPEC crude output rose by 280 kb/d to an all-time high of 12.64 mb/d in September as Iraq pumped at record rates and Libya reopened export terminals. Saudi Arabia, Kuwait and the UAE held supply at or near historic highs, while Iran sustained pre-sanctions levels of close to 5.7 mb/d. Output from the group's 14 members stood 0.9 mb/d above a year ago due to the strong Middle East performance.

Figure 1. OPEC Crude Supply

Source: IEA Oil Market Report, October 11, 2016

Issue No 218, December 21, 2016 • December Issue

SOUTH-EAST EUROPE ENERGY BRIEF

Market Watch

Published by the Institute of Energy for South East Europe

CONTENTS

- REGIONAL NEWS 1
- COUNTRY ROUNDUPS 8
- IENE ANNOUNCEMENTS AND EVENTS 2017 16

REGIONAL NEWS

MEPs Call for a Stronger EU Carbon Market

On December 15, the European Parliament's Environment Committee gave a boost to plans to increase greenhouse-gas emission curbs through the EU carbon market (EU ETS). MEPs propose reducing the carbon credits to be auctioned by 2.4% each year, and doubling the capacity of the market stability reserve (MSR) to absorb the excess of allowances on the market.

"After the Commission proposal, and ESD amendments tabled, today the Environment Committee has delivered a strong signal to the Council," said Italian MEP Giovanni La Via, who is the chair of the environment committee. "I think that this was an ambitious yet balanced vote. We really need to implement the Paris agreement and meet our climate targets, without endangering the competitiveness of our industries", he added. "Today the Environment Committee delivered a welcome Christmas gift to all who care about climate change", said rapporteur Ian Duncan from the UK. "We have endorsed an agreement that honours our Paris commitments, while also protecting our vital industries. The journey has not always been easy but the commitment of my fellow MEPs who negotiated the dossier has been unstinting and I owe them all a debt of thanks", Duncan continued. "Our next step in February to secure endorsement by the entire Parliament will be a challenge but after today's vote I have greater confidence in the outcome. Time now for the Council to step up to the plate and get ready to bat for climate change" he added.

In their amendments, MEPs advocate increasing the so-called "linear reduction factor" – the yearly reduction of credits, in order to deliver on the carbon curbs – by 2.4%, as against the 2.2% proposed by the European Commission. MEPs also want to reinforce the MSR's capacity to mop up the excess of credits on the market. When triggered from 2023, it would absorb up to 24% of the excess of credits in each auctioning year, for the first four years – double its current capacity. MEPs also agreed that 800 million allowances should be removed from the MSR as of January 1, 2023.

MEPs say that, in the absence of a comparable system operating under the International Maritime Organisation (IMO), CO2 emissions in EU ports and during voyages to and from them should be accounted for. They propose setting up a fund to compensate for maritime emissions, improve energy efficiency, facilitate investments in innovative technologies and reduce CO2 emissions from the sector. Revenues from

Issue No 218, December 21, 2016 • December Issue

SOUTH-EAST EUROPE ENERGY BRIEF

Monthly Analysis

Issue No 218, December 21, 2016 • December Issue

International talks about the future of the Arctic would also fail to Tillerson should he be confirmed by the Senate. In that position, he would be responsible for working with other countries to protect the region. As CEO of ExxonMobil, Tillerson pushed to open the Arctic to oil drilling.

Beyond specific regulatory measures, Tillerson has questioned the severity of climate change to argue that the world should not move too fast on the issue. "What if everything we do, it turns out our models are wrong, and we don't get the effects we predict?" Tillerson said at a shareholders meeting last year. "ExxonMobil has this enormous capacity to deal with adversity, and those solutions will present themselves as those challenges become clear."

Tillerson is just one of a select group of Trump nominees with close ties to the oil and gas industry. Trump's choice to lead the EPA—Oklahoma Attorney General Scott Pruitt—is a self-professed foe of the agency's climate change agenda and has said on multiple occasions to block implementation of policies like the Clean Power Plan. Former Texas Gov. Rick Perry, Trump's Department of Energy nominee, has called climate change a "scientific theory that hasn't been proven" and opposed funding to address it.

COUNTRY ROUNDUPS

ALBANIA

Albania's Inflation Speeds To 1.9% Y/Y In November

Albania's consumer price inflation accelerated to 1.9% year-on-year in November, from 1.5% in October, the statistics office, INSTAT, said on December 9. The price of food and non-alcoholic beverages, which have the largest weight of 36.1% in the consumer basket, grew by 3.2% in the year after increasing by 3.1% a month ago.

Housing, water, electricity and fuel prices, which have the weight of 20.3%, rose 1.5% on a year-on-year basis after rising up 0.5% in October. On a monthly comparison basis, inflation was 0.1% in November. Albania's central bank decided in November to keep its key interest rate at 1.25%. Inflation is expected to return to the central bank's 3% target around the end of 2018.

Intesa Sanpaolo Increases 2016 GDP Growth Forecast for Albania to 3%

Intesa Sanpaolo said on December 21 it has lifted its 2016 economic growth estimate for Albania to 3% from 2.9% forecast earlier. "GDP is forecast to grow by 3% (with possible upside to 3.2%) in 2016, and to further increase by 3.5% (with possible upside to 3.7%) in 2017, which compares to a growth rate of 2.6% in 2015," Intesa Sanpaolo said in its December forecast note which considers the countries where ISP has subsidiaries.

Albania's growth will be driven by investments in large FDI-financed energy projects, such as the Thina Adriatic Pipeline (TAP), higher private consumption, and higher revenues in the tourism sector, according

Issue No 221 • December 2016

SOUTH-EAST EUROPE ENERGY BRIEF

Monthly Analysis

Published by the Institute of Energy for South East Europe

Can Bulgaria lessen its oil and gas dependency?

In IENE's just completed "SE Europe Energy Outlook 2016/2017" study, due to be published in few weeks' time, a key observation is the very high oil and gas import dependency of the SEE region. An import dependency, which in the case of oil stood at 86.8% in 2015 and at 79.62% for natural gas. By comparison, EU-28 overall oil and gas import dependency for 2015 is equally high and stood at 88% for oil and 70% for gas.

Apart from the huge oil and gas bills that most governments in SE Europe are saddled with, and which are having a very negative impact on their external trade balances, they are exposed to a variety of geopolitical threats in terms of energy security. We have several examples of such threats as we only need to remind ourselves of what happened in 2006 and 2009 when Russian gas exports via Ukraine collapsed with dire consequences for countries in Central and SE Europe, including Bulgaria, or in February 2011 and during the last 10 days an account of adverse weather conditions when our region is once again experiencing gas pressure drops or even outages (e.g. Turkey has stopped all gas exports to Greece since December 26). But also because of pan-European gas supply problems stemming from France, where several nuclear-powered electricity stations went off grid for maintenance reasons.

Bulgaria, strategically placed in the centre of SE Europe but also enjoying preferential access to the Black Sea, has for sometime now been concerned with its high energy import dependence. At the same time the country is considered one of the key energy pillars of SE Europe as it is an important electricity exporter and possesses extensive know-how on electricity production and management and has in place an extensive domestic natural gas grid. Given Bulgaria's extensive, but largely underutilised, conventional and non-conventional energy resource base, including RES, the question arises as to whether the country can develop enough of its indigenous energy sources so as to lessen its energy import dependence and thus strengthen both its economy and its geopolitical position.

Issue No 221 • December 2016

SOUTH-EAST EUROPE ENERGY BRIEF

Monthly Analysis

Issue No 221 • December 2016

Map 1: An Expanded Southern Gas Corridor

Map 1: The ICB (102 km long reverse-flow ICB pipeline, which will connect the northeastern Greek city of Xanthi with Burgas in southern Bulgaria (see Map 2). It is estimated to cost €220 million. The pipeline will carry 3 bcm of natural gas annually in its initial stage and will have a maximum capacity of 5 bcm per year. It will be connected to the Trans Adriatic Pipeline (TAP), which will carry Asian gas to Europe through Greece. It is worth noting that TAP's construction started in May 2016 and its first gas supplies to Europe are expected in 2020. The joint venture company ICB AD will implement the project, with Bulgarian state-owned BIC and Greece-based ICI Poulson holding equal shares. Greek public gas corporation DGA and Italian energy group Edison own 50% each of ICI Poulson. After years of delays, in December 2015 Bulgaria and Greece signed the final investment decision to build the ICB.

April-May Issue No 204, May 18, 2016

SOUTH-EAST EUROPE ENERGY BRIEF

Market Insight

Published by the Institute of Energy for South East Europe

CONTENTS

Market Forces	1	Coal	21
Economy	7	Electricity	24
Oil Watch	11	Renewables	25
Natural Gas	19	Emissions	25

Market Forces

Oil Driven Equity Markets Shape Broader Energy Scene

In view of capital markets' moves worldwide over the last two to three months, during which time Market Insight remained silent as IENE's publication restructuring was in progress, it is no exaggeration to state that during this period equity markets were largely driven in the sense that oil price swings and broad anticipation for a rebound, which actually took place in the second half of April, was the driving force.

So if we go back to March and early April we see that it was the sliding crude oil prices which undermined stocks as a risk-off mood evolved. It was concerns about the outlook for global growth and renewed volatility for oil prices that fuelled a bout of risk aversion in the markets with equities under pressure and "core" government bonds, gold and the yen attracting demand. Indeed on April 6 the yield on the benchmark 10-year German Bund - which rises inversely to its price - fell to within easy striking distance of the record low a year ago while the yen hit its highest level against the dollar for 17 months.

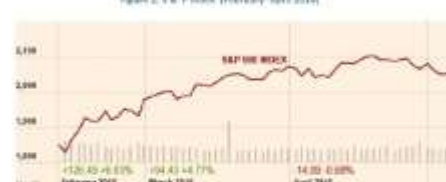
On April 8, Financial Times noted that "A further rapid appreciation of the yen and a fresh fall for oil prices provided a markedly negative backdrop for global risk appetite, putting pressure on US and European equities, emerging market currencies and "peripheral" eurozone sovereign debt". And as oil prices were rising from their \$35 to \$38 range in early April to \$40-\$45 in mid-April the same newspaper was observing that "Oil prices rose sharply on hopes of a production freeze, bolstering US and European equities as investors anticipated a challenging earnings season from S&P 500 companies. Trading in commodities was dominated by former oil prices".

April-May Issue No 204, May 18, 2016

SOUTH-EAST EUROPE ENERGY BRIEF

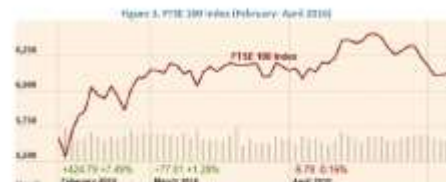
Market Insight

Figure 2. S & P 500 Index (February-April 2016)

As we entered May oil prices defied the weakening dollar to continue falling, but looked safely established on or above the \$40 a barrel level. Brent crude was down 2.8 per cent at \$46.06 a barrel (May 5). Then it was the turn of the US dollar to play a determining role in capital market movements as the continued divergence between a weakening dollar and strengthening yen reined the Japanese stock market, as US markets ticked higher and London was closed for a bank holiday. Following that the dollar eased to a 15-month low (May 5-6) as the prospect of Fed action needed and volatile accounts for the US dollar and renewed weakness for oil left global equity markets trading cautiously, with some disappointed earnings from European banks and soft Chinese economic data further unsettling the mood.

Figure 3. FTSE 300 Index (February-April 2016)

But it was trading on the foreign exchanges that grabbed the headlines as the week came to a close and lingering uncertainty about the pace of US interest rate rises this year sent the dollar swinging through wide ranges against its main peers. The US currency hit an 18-month low against the yen of ¥103.55 before piling its decline to trade just 0.1 per cent softer at ¥106.32. Euro/dollar touched \$1.1618 - the highest since August last year before going to reverse to stand 0.2 per cent weaker at \$1.1568. Meanwhile the dollar index bounced off a 10-month trough of 91.52 per cent weaker to gain 0.2 per cent at 92.84. Little more than three months ago, the dollar was trading above ¥121 and the euro was below \$1.00, although the US unit subsequently shifted in the face of concerns about economic growth and dovish comments from officials at the Federal Reserve.

South-East Europe Energy Brief
Market Insight
Issue No. 202, January 12, 2017

Table 4. Forces at play which affect global energy markets (January 2017)
Geopolitical and Economic Factors

Weak and Accommodating Forces	Strong and Destabilizing Forces
Global economic growth remained soft in 2016, estimated by OPEC to 0.9% (+0.1% in 2015), considerably lower than the 1.6% forecast for 2016 reported at the start of last year. From OPEC forecasts a growth rate of 0.9% for the global economy in 2017 and 1.0% in 2018, barely higher than 2016's. Such indicators which could indicate private economic activity.	Oil and gas prices have been volatile in 2016, with oil prices falling to a low of \$30 a barrel in November and gas prices rising to a high of \$4.50 a barrel in December. This volatility has been driven by a combination of factors, including a decline in oil production from OPEC, a decline in gas production from the US, and a decline in gas production from Russia.
European growth continued soft in Q3 2016, as a solid performance in the domestic economy drove a steady expansion of 0.6% to 0.5% in Q3 2016, the same pace of growth as seen in Q2, while there was a slight upward revision in annual growth to 1.7% for the past three quarters. OPEC projections for Europe stand at 1.7% in 2017 and 1.8% for 2017, confirming the solid growth prospects of the highly industrialized European economy.	Continued US military presence in Iraq, including the recent attack on the Iranian consulate in Baghdad, has led to a decline in oil production from Iraq, which has led to a decline in oil production from OPEC.
Small impact on the US economy continues to have some dampening effects, which, however, in view of the Autumn assessment and stimulus measures taken and, are not expected to have a full impact on 2017. Talk of a "fiscal boost", in which the US Congress might consider a tax cut, has led to a decline in oil production from the US, which has led to a decline in oil production from OPEC.	In spite of the Turkey-Russia border dispute in Syria there is a fully fledged war going on in the south of Syria controlled by IS, with Iraq and Jordan trying to contain the spread of IS, and the US trying to contain the spread of IS, which has led to a decline in oil production from Iraq, which has led to a decline in oil production from OPEC.
China's huge debt continues to cause concern for the strength of its economy as well as its currency policy, as it has already triggered two waves of global market turmoil and currency crisis. It remains unclear whether China will continue to support its currency policy, which has led to a decline in oil production from China, which has led to a decline in oil production from OPEC.	China's increased military presence in South China Sea, in its effort to enforce its claims in the area, has led to a decline in oil production from China, which has led to a decline in oil production from OPEC.
The latest Syria crisis, backed by Russia and Turkey, appears to have a limited chance of survival than previous ones, but, in spite of participating in global market turbulence, the divergences, their impact might be limited. Russia has limited considerable political capital and could have defense considerations in its effort to stabilize Syria and bring it to the end of the year, which has led to a decline in oil production from Russia, which has led to a decline in oil production from OPEC.	North Korea's continued nuclear weapon activity combined with its ballistic missile expansion program has led to a decline in oil production from North Korea, which has led to a decline in oil production from OPEC.
	Continued military presence in Iraq, including the recent attack on the Iranian consulate in Baghdad, has led to a decline in oil production from Iraq, which has led to a decline in oil production from OPEC.

South-East Europe Energy Brief
Market Insight
Issue No. 202, January 12, 2017

Table 4. Forces at play which affect global energy markets (January 2017)
Factors Affecting Oil and Gas Prices

Weak and Accommodating Forces	Strong and Destabilizing Forces
Signs of a possible global oil glut remain, as OPEC's production cuts are being questioned by OPEC members, and OPEC's production cuts are being questioned by OPEC members, and OPEC's production cuts are being questioned by OPEC members.	Global oil demand growth at 1.4 mtpa is expected by the IEA for 2017, slightly higher than was anticipated earlier in 2016, with IEA's 2017 growth at around 1.4 mtpa, in line with IEA's 2016 growth at around 1.4 mtpa, in line with IEA's 2016 growth at around 1.4 mtpa.
US oil production continues to rise, in spite of the oil price volatility, which has led to a decline in oil production from the US, which has led to a decline in oil production from OPEC.	OPEC and non-OPEC agreement for a production cut, which has led to a decline in oil production from OPEC, which has led to a decline in oil production from OPEC.
Pending agreement between OPEC and the European Commission over long-term oil supply and demand, which has led to a decline in oil production from OPEC, which has led to a decline in oil production from OPEC.	Increased terrorist activity in Iraq, which has led to a decline in oil production from Iraq, which has led to a decline in oil production from OPEC.
Strong US dollar, which has led to a decline in oil production from the US, which has led to a decline in oil production from OPEC.	North Korea's continued nuclear weapon activity, which has led to a decline in oil production from North Korea, which has led to a decline in oil production from OPEC.

The region still needs to increase its integration with the outside world in terms of trade, financing and institutional development. This is currently impeded by the increasing export orientation of Greece, making an export of petroleum products, to Western Balkans and the Mediterranean region. At the same time we have rising electricity exports from Bulgaria and especially from Romania, as the region's key energy hub in view of large scale imports and exports of oil to global markets through its territory. Here, the process of EU integration plays a pivotal role. In the past, the region tended to generate obstacles not only to regional but also to wider integration. This is now changing and countries are recognizing and support each other in various ways in their dialogue with the EU. Major infrastructure projects such as the Aegean Corridor, cross-border gas interconnectors, the TANAP-TAP system and oil and electricity infrastructure upgrades come to reinforce this integration trend. Such developments help increase EU's role, as well as foster the region itself and this should work to speed up the process.

News Flash No 15- November 15, 2016

SOUTH-EAST EUROPE ENERGY BRIEF

News Flash

Published by the Institute of Energy for South East Europe

The Brave New Energy World of Donald Trump

Now that the dust has settled after Donald Trump's unexpected, earth-shattering win on Nov. 8 and 9 in the U.S. presidential election, we're beginning to see more clearly the shape that his administration's energy policy may take and more particularly his plans for Oil and Gas which are far more advanced than let us say for electricity, renewables and Climate Change.

Trump's convincing victory in the electoral college will give him the ability to reshape the energy industry in the US and around the world. His hand will be strengthened by Republican control of Congress. Parts of Mr Trump's agenda will face resistance in Congress, but his energy policy is unlikely to be one of those areas. His support for oil, gas and coal, his commitment to deregulation and his rejection of climate policy are all well aligned with mainstream Republican thinking.

Having the opportunity to appoint at least one justice to the Supreme Court will also be important: many of the key issues in US energy have been fought out in the courts in recent years. However, many of Mr Trump's plans can also be implemented without legislation, by regulatory rule-making and executive orders. With Congress against him, President Barack Obama was able to advance his energy and climate agenda only by using his executive powers, and those measures can be reversed in the same way.

As *Ed Crooks* of the Financial Times has noted, in FT's *Energy Source*, that does not mean change will always be immediate. In some cases there will be a formal rule-making procedure to be followed. The direction of travel is clear, though. **Harold Hamm**, the billionaire CEO of Continental Resources who has been tipped as a possible energy secretary in the new administration, told the FT that deregulation to stimulate investment and job creation would be Mr Trump's priority. The controversial Keystone XL oil pipeline from Canada to the US, blocked by Mr Obama last year, is now back on the agenda. Furthermore Harold Hamm told the Financial Times that he expected Mr. Trump to prioritise tax cuts and deregulation as ways to stimulate economic growth.

One of Mr Obama's signature initiatives, the Clean Power Plan - the new package of regulations for curbing carbon dioxide emissions from electricity generation - is likely to be one of the first of his policies to be discarded by Mr Trump.

IENE Energy had an excellent overview of Mr Trump's objectives, and the challenges he must face. For the benefit of our readers we have abstracted the overview which follows at the end of this text.

News Flash No 15- November 15, 2016

Energy Challenges For President Trump*

Donald Trump promised sweeping reforms to the energy industry during the campaign. He vowed to bring back coal jobs, boost domestic oil and gas production, while repealing climate change regulations and gutting the Environmental Protection Agency. Essentially, his plan aims to reverse much of what the Obama administration delivered on energy and climate in the last eight years. Now that Trump is the president-elect, how much of that will he actually be able to do? These are some of the biggest challenges President Trump is likely to face on the energy front:

Bring Back Coal Jobs

After Trump's victory, coal company stocks surged.

But there is broad agreement that his bold claim that he will bring back coal jobs is unlikely to be fulfilled. President Trump may staunch the bleeding, but he will not be able to restore this sector of the American economy.

In recent years, natural gas has been coal's biggest enemy, as fracking unleashed vast reserves that sent prices tumbling to record lows, making natural gas-fired electricity cheap. Hundreds of coal-fired power plants have been converted to natural gas plants, or been shut down and replaced. Once those plants are closed, they typically don't reopen, and there are currently no new coal-fired power plants in the pipeline. Still, there will likely be some kind of emissions regulations imposed on the power sector in the future. In their long-term planning, which

* As abstracted from ienergy.org of 8/1/2016

Issue No. 2, January 23, 2017

IENE Company Profile

TERNA ENERGY: Greece's First Multinational RES Company

TERNA ENERGY is a well known Greek energy company focusing on renewables and wind energy in particular, which has been active since the late 1990's having pioneered some of Greece's first wind farms. What is lesser known is that the company is one of the few European based RES companies with significant operations outside the continent having invested heavily and consistently in the demanding but highly promising USA wind market over the last five years. That is in addition to having developed several state of the art wind farms currently in operation outside Greece, in Bulgaria and Poland. With almost 50% of its investment portfolio now being developed outside Greece, TERNA ENERGY SA could rightly be called Greece's first multinational renewables company.

Today the company has 738 MW of wind projects in operation around the world with another 245 MW, under construction or ready to be built (see Table A) while it has in the pipeline a further 5,200 MW. Consequently, TERNA ENERGY is very near in achieving its goal of having 1,000 MW of wind installations operating worldwide.

TERNA ENERGY SA is rightly regarded as Greece's leading RE company, a developer and operator of Renewable Energy Projects with a capacity that spans from site investigation and assessment of available renewable energy potential, to the design, licensing, construction, as well as the operation, maintenance and commercial exploitation of RES projects. In addition to wind energy TERNA ENERGY is also active in hydroelectricity, photovoltaic, biogas and waste management projects. In this sense TERNA ENERGY commands a unique position as RES integrator.

The "IENE Company Profile" is an occasional communication published by the Institute of Energy for SE Europe in its effort to broaden the dialogue on current energy issues of regional and global interest. A Company Profile, as the name implies, focuses on a particular company engaged in one or more areas of activity in the broad energy field. The scope of the "Company Profile" is to focus on the achievements and plans of prominent energy companies and organizations which through their work paradigm could provide inspiration for leadership, strategy and innovation. Material used for a Company Profile may come from published sources but also from original input contributed by IENE's staff and research associates.

Issue No. 2, January 23, 2017

Producers also takes initiatives in organizing public awareness campaigns, whereas it participates in international associations and institutions (IEWA, EREF).

Explaining the company's strategy, its CEO Mr. **Manolis Maragoudakis** says that TERNA ENERGY is committed to sustainable development and the priority that green energy has in achieving a sustainable world. "We consider that energy is the key driver for the development of our society and we are committed in building a sustainable energy future for the world by increasing the use of Renewable Energy Sources" Mr. Maragoudakis says and stresses that "The key goal of the company is the establishment of a competitive position in the RES projects' chain, from development to energy production, building a strong position in a portfolio of technologies, with a strong presence in Greece and abroad. A top priority for the company remains the expansion of its installed capacity, according to its current investment plan. The strengthening of its leadership position in Greece is seen through the further expansion of its international presence".

One of TERNA's latest wind projects on the rocky and uninhabited islet of St. George, located south west of Cape Sounion, in the Saronic Gulf with 70 MW of installed wind capacity. Electricity produced at St. George is channelled via a 30 km underwater cable to the mainland grid.

"Holding a diversified portfolio of technologies, maintaining a strong position in wind, on shore and off shore, and expanding in solar, hydro and biomass are equally strong and constant objectives", notes Mr. Maragoudakis. "Exploiting the Group's competencies in the RES value chain by gaining experience in areas such as submarine energy transmission cable laying, pumped energy storage and combined solar-thermal energy production has lately emerged as another priority in the company's ever evolving technical capabilities", says Mr. Maragoudakis.

IENE GEOPOLITICS BULLETIN

Issue No 31 - October 2016

Contents

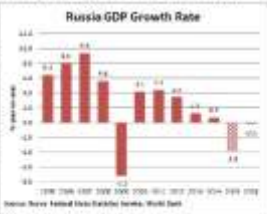
- Russia's comeback into real geopolitics.....1
- EU-Russian relations still at loggerheads.....2
- Russia's confrontation with the USA.....3
- Russia's relations with Turkey, Syria and the Middle East.....5
- Syria at the centre of international attention.....6
- Russia's influence in Syria.....7
- Turkey, Iran, Syria: Conflicting interests in the Middle Ground - Common interests on the Kurdish issue?.....8
- Turkey's increasingly defiant stand.....9

Russia's comeback into real geopolitics

Russia's annexation of Crimea, its active involvement in Syria on the side of the Assad regime and its actions against the rebels, together with its uninterrupted support for Iran have apparently brought even further results to the Russian government in the international scene while president Vladimir Putin can claim once again the status of a superpower. Especially regarding Crimea, its acquisition increasingly adds new strategic depth to Russia, not to mention extensive GEE in the Black Sea.

Yet the preservation and continuation of Russia's international role and ascendancy once again to a superpower status depends also upon the effective resolution of its internal problems. The \$2 trillion Russian economy is slightly larger than that of Canada's, corresponding to 14% of the size of the US GDP and about 2% of the global economic output. The external trade is greatly dependent upon oil and gas exports while the agricultural sector has not been modernized. The multitude of laws, the bureaucracy and the isolated public sector, as well as the bourgeoisie customs procedures and the

Russia GDP Growth Rate

Source: Russia Federal State Statistical Service; World Bank

IENE GEOPOLITICS BULLETIN

Issue No 31 - October 2016

Who's Dependent on Russian Gas?

Russia committed itself for the South Stream pipeline in November 2014 in favor of an additional path to Turkey.

Source: (Gronemann, A. (2016, October 21) Russian Gas: Putin's Pipeline Politics. Bloomberg Guide Wire.

Russia's confrontation with the USA

A cold-war-like situation is taking in the making between Russia and the USA. This can be attributed to the following developments:

- The collapse of Russia-US talks regarding a much-needed armistice in Syria. This precipitated a general worsening of the relations between Western countries and Russia, with France and the UK condemning Russian involvement in Syria even listing that Russia allegedly committed war crimes there. Russia outright denied the accusation and conducted a state visit in Paris.
- The resumption of two US-Russia disagreements: nuclear weapons and nuclear arsenals.
- The increased frequency of military exercises on the part of Russia and Russian naval posture is widely observed across such as the western Mediterranean, North Sea, the Arctic Circle etc.

IENE EVENTS BULLETIN

Issue No 24 - September 8, 2016

Autumn and Winter Conferences

A number of important regional and international conferences and events on energy are taking place in Europe, Eurasia and North America over the next 3-4 months a detailed list of which follows. The 2nd Global Oil and Gas Black Sea and Mediterranean Conference is being held in Athens, Greece on September 28-29 while the 28th World Energy Congress, which is organized every three years by WEC, will take place in Istanbul, Turkey from 9-13 October. IENE is also organizing its annual conference in Athens, the "Energy & Development 2016" on October 25-26. The European Autumn Gas Conference, to be held in the Hague is also scheduled for November 14-16. Several noteworthy regional energy conferences are also planned over the next 3 months including the one in Sofia, Bulgaria (20-21 October) in Zagreb, Croatia (28 November) and in Budapest on December 5-6. (for details see list)

SEPTEMBER 2016

Asia Pacific Petroleum Conference (APPEC 2016) , 6-8 September, 2016 Singapore, Singapore Organized by: Platts www.platts.com/events	European Bulk Liquid Storage 2016 , 7 September, 2016 Tarragona, Spain Organized by: Whitmore Group www.wggroup.com
Supply and Distribution: Organisation, Operations and Economics , 12 - 15 September, 2016 London, United Kingdom Organized by: Energy Institute www.eni.org.uk	FT Digital Energy Summit , 13 September, 2016 Organized by: Financial Times https://live.ft.com/events/
Hydropower Development: Europe 2016 , 14 - 15 September, 2016 Lyon, France Organized by: Whitmore Group www.wggroup.com	9th Arctic Shipping Summit , 14 - 15 September, 2016 London, United Kingdom Organized by: Whitmore Group www.wggroup.com

IENE EVENTS BULLETIN

Issue No 24 - September 8, 2016

The 2016 European Base Oils & Lubricants Summit , 14 - 15 September, 2016 Warsaw, Poland Organized by: Whitmore Group www.wggroup.com	The Romanian Energy Sector in the Context of the EU Strategy for the Danube Region , 15 September, 2016 Galati, Romania Organized by: World Energy Council - Romanian Member Committee www.worldenergy.org/events/
Implementation of the European Network Codes and Target Models , 19-20 September, 2016 Budapest, Hungary Organized by: Energy Regulators Regional Association (ERRA) http://erra.net	Intersolar Middle East , 19-23 September, 2016 Dubai, UAE Organized by: Intersolar www.intersolar.ae
Dubai Oil Forum , 20 September, 2016 Abu Dhabi, UAE Organized by: Platts www.platts.com/events	Oil and Gas Industry Fundamentals , 20-22 September, 2016 London, United Kingdom Organized by: Energy Institute www.eni.org.uk
8th Annual S&P Global Energy Symposium , 21-22 September, 2016 Houston, Texas, USA Organized by: Platts - S&P Global www.platts.com/events	8th Turkey Energy Forum and Exhibition 2016 , 22 September, 2016 Istanbul, Turkey Organized by: EEL Events www.eel-events.co.uk
Completing the European Power Market: A Central East European Perspective , 23 September, 2016 Bratislava, Slovakia Organized by: ENTSO-E & Energetika.NET http://ee.enrta.eu/	10th European Gas Summit , 27-28 September, 2016 Düsseldorf, Germany Organized by: Platts www.platts.com/events
WindEnergy Hamburg 2016 , 27 - 30 September, 2016 Hamburg, Germany	2nd Global Oil & Gas - Black Sea and Mediterranean Conference and Exhibition

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

NOEMBPIOS 2016

TEYXOΣ 130

ENERGIAKOR OIVAKAT, huhtikuu 2000
TEYVÖE LIIK

1

Η. ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ

Διεθνής Αγορά

Ε.Ε. Κρασί: Αποθήκευση με Προσοχή! Αεθάνες του South Stream πατάει τη Μία του Φιλοπόνο! Υπάρχει και η Προσδοκία Γαλλίας της Βουλγαρίας

Οι προσπάθειες επανοστήσεως της μετακινήσεως κινήσεως Σουλτίνου Σουλτίνου με μεταφορά φρεσίου αλφειού από τη Ρωσία προς την Γερμανία, αλλά και της κατασκευής του παραγωγικού σιδηροδρόμου από Μόσχα προς Βουλγαρία, παραμένουν αβέβαιες ως τώρα. Αυτό αναμένεται της 14 Μαρτίου, να Καμπίλιν στην αλφειού της νύχτας, που φιλοξενούν υποθήκες για τις Βουλγαρικές προεδρικές εκλογές στη Βουλγαρία, Ρόζνταν Πάντσεβ, που σάββατο στη γενική συνέλευση του πρωθυπουργικού Μπρόντσεφ.

Εξελίχεται ένας βήμας ο εκπρόσωπος του Ράιου Προϊόντα Πάιπς, Νταμίρ Πασαφί, αρμόδιος από το πιάς φιλικού σήματος (π.ν. η συνεργασία στη σε Αίγιο πρόβλεψη), αυτές οι προσπάθειες είναι εξαιρετικές, σχολιάζοντας οι υπεύθυνοι των προετοιμασιών εκδρομών που θα διηγήθηκαν στις 13 Μαρτίου, στη Βασιλεύρα.

Η Πυλίσια εργαζόταν ως κούρσα από κοινού με τη Σουλάρια σε μία ομάδα από πρώην ποδοσφαιριστές, παρόλο που ο Πασαφίης «είχε πολύ γνωστούς λόγους που εμπόδιζαν βαθιά λογική, αυτό το παρόμοιο διακύβευμα». «Εξαιτίας ότι μία πράξη ή η απεικόνισή της: Η Πυλίσια ήταν αναβλητική προσηλωμένη στην ιδέα της επίτευξης της συνεργασίας με τη Σουλάρια και θέα συνεργία να γίνει το ίδιο», συνέχισε ο εκπαιδευτικός της Γραμμάτιου.

Ας σημειωθεί ότι η παραγωγή των προϊόντων του South Stream απευθύνεται κυρίως στις αγορές Νότιου-Εξωτερικού, καθώς η πωλησιή πλευρά θέλει να ενισχύσει τη διακίνηση στην Ευρώπη. Ο ΝΑΤΟ θέλει να ενισχύσει την

1

6 Δεκεμβρίου 2016· Τεύχος - Νο5

Θέσεις και Απόψεις για την Ενέργεια
και το Περιβάλλον

Η Πρωτοβουλία «SunShot» στις ΗΠΑ για την Ηλιακή Ενέργεια

παια. Γένος Νεογλυκιδεύης, Προέδρου ΙΕΝΕ

Τον Φεβρουάριο του 2011 το Υπουργείο Ενέργειας του ΗΠΑ | DOE | επί προεδρίας Barack Obama ανακοίνωσε το πρόγραμμα SunShot ("SunShot Initiative"), μια συλλογή εθνική πρωτοβουλία για να εστιαστεί τις ηλεκτρικές αποδοτικές τεχνολογίες φωτοβολταϊκών έναντι

μέγιστο το 1995 περιορίστηκε στο 6% το 2011, κάτι ανάλογο έγινε και στην Ευρώπη. Ως εκ τούτου αυτή η πρωτοβουλία έχει ιδιαίτερα σημασία για την ανταγωνιστικότητα των ΗΠΑ, τόσο στη βιομηχανία όσο και στις εφαρμογές με το υψηλό κόστος ενέργειας, αλλά και στην απασχόληση.

Αντικειμενικός στόχος είναι να επιτευχθεί το 100% των απαιτήσεων της ενεργειακής προέλευσης, η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας να καλύπτει πλήρως (εξαιρουμένης της ΗΠΑ) περίπου το 100% των απαιτήσεων και να ανταποκριθεί στους στόχους των ετήσιων μερικών ελλείψεων, χωρίς επιπλέον κόστος. Για να συμβεί αυτό το DOE υποστηρίζει τις ενεργειακές προτιμήσεις και ιδιαίτερα στατικές, πανεπιστημιακά και εθνικά οργανισμούς για την μείωση κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι το 2020 στο 15¢/ kWh ελάχιστο παραγόμενη ενέργεια στο 50¢/kWh για μη γρήγορα μετέδιδε με μέση ετήσια ανταπόκριση στις ΗΠΑ. Υπάρχει στόχος για ελλείψεις και ορισμός εφεδρείας είναι 50,07¢/kWh και 50,09¢/kWh αντίστοιχα. Στο Β. κατανάλει λιγότερη η διακύμανση της ηλεκτρικής ενέργειας κατά 13%-18% από ηλεκτρική ενέργεια στις ΗΠΑ το 2020.

Το πρόγραμμα στοχεύει σε ολοκληρωμένες λύσεις και έχει δομηθεί με διαφορετικές δράσεις για την επίτευξη των φιλοδοξιών στόχων, οργανώθηκε δε σε τρεις κατηγορίες:

- * Μείωση κόστους των ηλεκτών τεχνολογιών, φωτοβολταϊκές και ηλιακές με πυρήνισμα.

- Μελέτη των εδόντων προσαρμογής των ηλικιών συμμετέχοντες στο ελκυστικό δίαιτα, ιδιαίτερα των εδόντων οπίσθιους στο δίαιτα με μεγάλη περιεκτικότητα στη λιπαρά με απορρόφηση με απορρόφηση ηλεκτρονική απεικόνιση, ιδιότητα δίαιτα.

Ηλεκτρονική και Διαφήμιση για την Ενέργεια και το Περιβάλλον
6 Δεκεμβρίου 2016 • Τεύχος • Νο5

Τρεις Συν Ένας Λόγος που Επιβάλλουν την Ακόρωση του Διαγωνισμού Πώλησης του ΔΕΠΔΑ

Παρατίθενται επίσης στη 3D διαγράμμιση, οι παρατηρηθείσες διακυμάνσεις απορρόφησης, ως εστιασμένο δείκτη τάσης (84, 85b). Οι επιπτώσεις του αλκοόλ που αναλύονται από την σύγκριση των ΔΕΝΔΑ και των ελλείψεων κύματος, κυματισμών, οστέομαζας, όσους των διαγράμμισης. Τα επιμέρους κύματα, ο εστιασμένος δείκτης της Solar Energy Green, Αδράνεια, και οι δείκτες που στη χημεία είναι Trend (84, 85b), επιβεβαιώνει, και από τη σύγκριση των ελλείψεων επιπτώσεων, των παρατηρηθείσων αναλύσεων.

prof. K. W. Ziemann

[illegible][illegible]

Είχαμε που έχουμε φθάσει πλέον στα τέλη της διαδρομής και με τις πιθανότητες εξεύρεσης μιας συμβιβαστικής λύσης για καταγραφή στη Social του 66% να έχουν

4. Ερευνητικό και Μελετητικό Έργο ΙΕΝΕ

4. Ερευνητικό & Μελετητικό Έργο IENE

Από την ίδρυση του το IENE έχει θέσει ως στόχο την ανάληψη μελετητικού και ερευνητικού έργου καλύπτοντας όλες τις πτυχές του ενεργειακού τομέα, με ιδιαίτερη αναφορά στις νέες και καινοτόμες τεχνολογίες και την ΝΑ Ευρώπη. Ο τομέας της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης αποτελεί σήμερα μία από τις βασικές δραστηριότητες του Ινστιτούτου το οποίο συμμετέχει στην κατάρτιση και εκπόνηση ερευνητικών εργασιών, μελετών, κειμένων εργασίας κτλ. που έχουν σχέση με ενεργειακά, περιβαλλοντικά και αναπτυξιακά θέματα και καλύπτουν την Ελλάδα, την περιοχή της ΝΑ Ευρώπης αλλά και το διεθνή χώρο. Ένα σημαντικό μέρος του μελετητικού και ερευνητικού έργου του IENE πραγματοποιείται από το μόνιμο επιστημονικό προσωπικό του Ινστιτούτου (inhouse) ενώ σε άλλες περιπτώσεις, που είναι ευρύτερου ενδιαφέροντος και αφορούν την περιοχή της ΝΑ Ευρώπης, συμμετέχουν εξωτερικοί συνεργάτες από διαφορετικούς κλάδους του ενεργειακού τομέα αλλά και από τις διάφορες χώρες της περιοχής.

Με βάση το ερευνητικό και μελετητικό έργο του Ινστιτούτου για την διάχυση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων ετοιμάζονται εκδόσεις είτε υπό την μορφή Μελετών (studies), Κειμένων Εργασίας (Working Papers), Ερευνητικών Μονογραφιών, Research Notes αλλά και ως Ενημερωτικές Μονογραφίες, δηλ. Briefing Notes. Οι εκδόσεις αυτές κυκλοφορούν κυρίως σε ηλεκτρονική μορφή κυρίως ανακοινώνονται και ακολούθως προωθούνται στα μέλη του IENE αλλά και ευρύτερα. Ακολουθεί ένας λεπτομερής κατάλογος των Μελετών που έχει εκπονήσει το IENE τα τελευταία δέκα χρόνια. Ο κατάλογος αυτός περιλαμβάνει ολοκληρωμένες μελέτες και άλλες που είναι σε εξέλιξη ή υπό διαμόρφωση.

➤ Ολοκληρωθείσες Μελέτες 2007-2016

- «Εθνικοί Στόχοι ΑΠΕ για την Επόμενη Πενταετία», εκδόθηκε, Απρίλιος 2007 (M01)
- «Το Νέο Τοπίο στην Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας στην Ελλάδα», εκδόθηκε, Φεβρουάριος 2008 (M02)
- «Ο Κρίσιμος Ρόλος των Μεταφορών στην Ενέργεια», εκδόθηκε, Ιούλιος 2009 (M04)
- "The Energy Security Policy of the Islamic Republic of Iran", published, December 2009 (M05)
- "SE Europe Energy Outlook 2011", An IENE Reference Study, published, June 2011 (M06)
- «Η Οικονομική Διάσταση της Πετρελαϊκής Εξάρτησης της Ελλάδας», εκδόθηκε, Ιούλιος 2013 (M07)
- "Renewable Energy Sources in SE Europe: Current Situation and Future Prospects", October 2012, completed and published as Working Paper No 19 (M08)
- «Ενέργεια & Απασχόληση στην Ελλάδα», Ερευνητικό Έργο IENE, ολοκληρώθηκε, Δεκέμβριος 2013 (M09)
- "Europe's Natural Gas Supply Prospects, the South Corridor and the Role of Greece", an IENE Assessment Study, published, January 2012 (M10)
- "The Helios' Project: Can Solar Energy be Exported? An IENE Assessment Study", published, February 2012 (M11)
- "Greece's experience in utilizing EU Structural Funds for improving energy efficiency in buildings", an IENE Research Note, published January 2015 (M13)
- "Hydrocarbon Exploration and Production in the East Mediterranean & the Adriatic Sea" an IENE Review Paper, published, May 2012 (M14)
- «Στρατηγική Μελέτη Ηλεκτρικών Διασυνδέσεων στη ΝΑ Ευρώπη και ο ρόλος της Ελλάδας», μελέτη που εκπονήθηκε για την Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), ολοκληρώθηκε, Νοέμβριος 2012 (M15)

- “SE Europe’s Hydrocarbon Import Dependency”, Research Note, study in progress 2015-2017 (M16)
- “The Role of Greece as a Supply Route to Europe in View of Latest Gas Discoveries in the East Mediterranean”, A Research Note, published, December 2012 (M17)
- «Αποθήκευση Φυσικού Αερίου σε Υπόγειους Ταμιευτήρες και Εναλλακτικές Οδοί Εφοδιασμού με LNG, στην Ελλάδα και τη ΝΑ Ευρώπη, εκπονήθηκε για λογαριασμό της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, ολοκληρώθηκε, Μάρτιος 2015 (M18)
- “The Outlook for a Natural Gas Trading Hub in SE Europe”, an IENE Research Project, published, September 2014 (M19)
- “A Strategy for Unlocking Greece’s Hydrocarbon Potential”, A Strategy Study, published, September 2015 (M25)
- “The Vertical Corridor: From the Aegean to the Baltic”, A Study Project carried out with the support of Greece’s Public Gas Corporation (DEPA) , published, May 2015 (M26)
- ‘Review of Turkey’s Nuclear Programme’, An IENE Briefing Note, published as Briefing Note No 6, June 2015 (M27)
- “SE Europe Energy Outlook 2016-17”, An IENE Reference Study, published, January 2017 (M23)

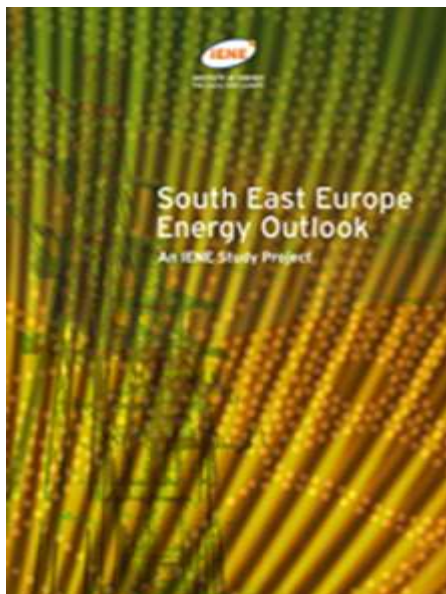
➤ **Μελέτες σε εξέλιξη ή υπό διαμόρφωση (2017-2020)**

- The Role of the Caspian and Black Seas in European Energy Security", an IENE Research Project, in progress, 2015/2017 (M12),
- «Ο Ελληνικός Ενεργειακός Τομέας – Εξελίξεις και Προοπτικές», Ετήσια Έκθεση IENE (M03)
- «Energy Review of SE European countries: Greece ”, to be published as Country Profile 2017 (M20)
- “The East Mediterranean Energy Corridor” an IENE Study Project, in progress, 2015 /2017 to be published as a Research Note in 2017 (M21)
- “Energy and Transportation in Greece”, revised study (originally published by IENE in 2009) to be published revised in September 2017 (M22)
- “SE Europe Energy Outlook 2016/2017”, An IENE Reference Study, it has been completed and will be published in February/March 2017 (M23)
- “Developing Albania’s Hydroelectricity Sector”, an Assesment Study, completed, June 2016, to be published as Working Paper, in 2017 (M24)
- “Developing a competitive electricity sector in Greece and the role of island interconnections”, A Strategy Study, (based on a Study which IENE originally carried out on behalf of the Regulatory Energy Authority in 2012) (M28)
- “Demonstrating Low Cost Energy Efficiency Techniques and Systems for Buildings in SE Europe”, A Review Study, in progress (M29)
- Στρατηγική για την Μείωση των Βιομηχανικών Τιμολογίων σε Ηλεκτρισμό και Φυσικό Αέριο, in progress (M30)
- «ΑΠΕ και Η Συμβολή τους στην Οικονομική Ανάπτυξη» (“Trends and Prospects of RES in Greece”) (M31)
- “Concept Development Study for the Further Utilisation of Kosovo's Lignite Deposits and Investment Prospects”, υπό διαμόρφωση (M32)
- East Mediterranean Gas Resources and Export Options, to be published as Working Paper in May 2017 (M33)
- “Ενέργεια, Επενδύσεις και Απασχόληση στην Ελλάδα 2017- (Επικαιροποίηση της μελέτης M09 που εκδόθηκε τον Δεκέμβριο του 2013) θα εκδοθεί ως Working Paper τον Απρίλιο 2017(M 34)

- “Η Ενέργεια ως Βασικός Μοχλός Οικονομικής Ανάπτυξης στην Ελλάδα του 21^{ου} Αιώνα», an IENE Study (M35)
- “European Gas Supply and the Role of the East Mediterranean’s”, A multiclient study project carried out with the support of companies active in the East Med region, anticipated publication date - October 2017 (M36)
- “A Carbon Capture Storage and Utilization (CCS/CCU) Strategy for Public Power Corporation (PPC)”, An IENE Strategy Study, to be published 2018 (M37)
- “SE Europe Energy Barometer”, a multiclient IENE Market Research Project, to be conducted in co-operation with the Energy Institute (EI) of the UK, υπό διαμόρφωση 2017 (M38)
- “Energy Review of SE Europe Countries: Turkey”, to be completed and published as Country Profile in 2017 (M39)
- “New Gas Transition Routes in SE Europe”, an assessment study to be published as an Assessment Study within 2017 (M40)
- “Οι Αδυναμίες και οι Προκλήσεις του Τομέα Διύλισης στην Περιοχή της ΝΑ Μεσογείου και της ΝΑ Ευρώπης” (M41)
- “Μελέτη για την Ενεργειακή Αποδοτικότητα στον Κτιριακό Τομέα στην ΝΑ Ευρώπη με Ιδιαίτερη Αναφορά στην Ελλάδα” (M42)
- “Ο Ρόλος των ΑΠΕ στην Οικονομική Ανάπτυξη του Ελληνικού Αρχιπελάγους. Τρέχουσα Κατάσταση, Παραδείγματα και Προοπτικές” (M43)

Ακολουθεί η περιγραφή των δύο βασικών μελετών του ΙΕΝΕ για το Ενεργειακό Outlook της ΝΑ Ευρώπης και μια συνοπτική αναφορά στο τρέχον ερευνητικό και μελετητικό έργο του Ινστιτούτου

SE Europe Energy Outlook

Η βασική αυτή μελέτη αναφοράς του Ινστιτούτου (reference study) εκδόθηκε για πρώτη φορά από το ΙΕΝΕ το 2011 ενώ το 2015-2016 εκπονήθηκε εκ νέου, αναβαθμισμένη, με όλα τα νέα δεδομένα. Στην τελευταία μάλιστα έκδοση μετά από συνεννόηση με το International Energy Agency (IEA) που εδρεύει στο Παρίσι, η μελέτη αξιολογήθηκε πριν την έκδοσή της από το επιστημονικό επιτελείο του εν λόγω οργανισμού γεγονός που αναμφίβολα συμβάλλει στην εγκυρότητα και την διεθνή απήχυσή της. Στη μελέτη εκτός από τη επιστημονική ομάδα του ΙΕΝΕ συμμετέχουν 20 εμπειρογνώμονες απ’ όλες τις χώρες της ΝΑ Ευρώπης οι οποίοι έχουν συνεισφέρει τα Country Profile και εξειδικευμένα κείμενα για όλους τους επιμέρους κλάδους του ενεργειακού τομέα.

Στην πράξη η μελέτη του Outlook αποτελεί έναν ενεργειακό Άτλαντα της ΝΑ Ευρώπης καθώς παρέχει μια εμπειριστατωμένη και ολοκληρωμένη εικόνα του ενεργειακού τομέα της περιοχής εξετάζοντας 13 συνολικά χώρες. Παράλληλα,

παρατίθεται ένας τεράστιος αριθμός δεδομένων και πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων ειδικών σεναρίων για το πως αναμένεται να διαμορφωθεί η ενεργειακή προσφορά και ζήτηση, καθώς και εκτιμήσεις για την πορεία των επενδύσεων μέχρι το 2025 για όλο το φάσμα των ενεργειακών εφαρμογών στις χώρες της περιοχής. Στη μελέτη εξετάζονται, μεταξύ άλλων, οι επενδυτικές προοπτικές που διαμορφώνονται για την επόμενη δεκαετία στην περιοχή όσον αφορά ενεργειακά πρότζεκτ και υποδομές

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι με την ολοκλήρωση της έκδοσης της μεγάλης αυτής μελέτης, θα πραγματοποιηθεί μια σειρά από εκδηλώσεις για την παρουσίαση του Outlook σε επιλεγμένα ακροατήρια πρωτίστως σε πόλεις της ΝΑ Ευρώπης και της ευρύτερης περιοχής όπως στην Σόφια, στο Βουκουρέστι, στο Ζάγκρεμπ, στο Βελιγράδι, στην Λευκωσία, στην Άγκυρα, την Κων/πολη, στην Βιέννη και αλλού.

Τρέχον Μελετητικό και Ερευνητικό Έργο IENE

Στις σελίδες 23-26, παρουσιάζεται ένας συνοπτικός κατάλογος των υπό εξέλιξη και υπό διαμόρφωση μελετητικών και ερευνητικών έργων του Ινστιτούτου. Από τα έργα αυτά τα ακόλουθα έχουν δρομολογηθεί με την διοίκηση του IENE να ευρίσκεται σε διαδικασία εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης για την υλοποίησή τους.

(M03) Ο Ελληνικός Ενεργειακός Τομέας 2017-Εξελίξεις και Προοπτικές

Η μελέτη αυτή, που είχε συμπεριληφθεί στο αρχικό μελετητικό πρόγραμμα του IENE ήδη από το 2006/2007, δεν μπόρεσε να πραγματοποιηθεί λόγω έλλειψης κατάλληλης υποδομής και οργάνωσης. Σήμερα, που το IENE έχει σημειώσει αξιοσημείωτη πρόοδο στο μελετητικό του έργο και έχει ενισχύσει την ερευνητική του υποδομή, στοχεύει στην ολοκλήρωση αυτής της μελέτης εντός του 2017. Στόχος είναι να εκδίδεται αυτή η μελέτη ως ετήσια “Έκθεση” στις αρχές Νοεμβρίου κάθε έτους. Το IENE ευελπιστεί αυτή η “Έκθεση” να αποτελέσει ένα βασικό κείμενο για τις ενεργειακές εξελίξεις και προοπτικές στην Ελλάδα, αλλά και σημείο αναφοράς για την κυβέρνηση, τις τράπεζες, την βιομηχανία, τις εταιρείες και τους επαγγελματίες του ενεργειακού τομέα.

(M31) Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και η Σημασία τους για την Οικονομική Ανάπτυξη

Πρόκειται για μια βασική μελέτη αναφορικά με τις ΑΠΕ, που έχει ήδη διαμορφωθεί ως προς το περιεχόμενό της και αναμένει έγκριση χρηματοδότησης από εταιρείες και φορείς προκειμένου να ετοιμασθεί και να ολοκληρωθεί εντός του 2017. Η μελέτη κάνει εκτεταμένη αναφορά στην Ελληνική εμπειρία στην ανάπτυξη των ΑΠΕ, αλλά αντλεί αρκετά χρήσιμα στοιχεία και από άλλες χώρες, κυρίως από την ΝΑ Ευρώπη.

Αφορά επικαιροποίηση και συμπλήρωση προγενέστερης μελέτης του ΙΕΝΕ που εκδόθηκε αρχικά τον Δεκέμβριο του 2013 (Μ09). Η επικαιροποιημένη αυτή μελέτη δίνει έμφαση στις επενδύσεις στον Ελληνικό ενεργειακό τομέα μέσα σε ένα εξελισσόμενο περιβάλλον με καινοτόμες τεχνολογίες και στην επίδρασή τους για την δημιουργία απασχόλησης. Η μελέτη θα αποτελέσει βασικό σημείο αναφοράς και θα παρουσιαστεί ως background paper σε σχετικό συνέδριο που προετοιμάζει το ΙΕΝΕ. Προγραμματίζεται να εκδοθεί ως Working Paper τον Μάιο 2017

Πρόκειται για μελέτη multi-client, η οποία εξετάζει σφαιρικά τις εναλλακτικές οδούς για μεταφορά φυσικού αερίου από την Ανατολική Μεσόγειο προς την Ευρώπη. Το έργο αυτό είναι ουσιαστικά ένα εκτενές assessment study λαμβάνοντας υπ' όψη τις προβλεπόμενες ανάγκες εφοδιασμού με αέριο της Ευρωπαϊκής αγοράς και τον ανταγωνισμό για προμήθεια από διάφορους παραγωγούς. Οι δυνατότητες τροφοδοσίας της Ευρωπαϊκής αγοράς από τα κοιτάσματα αερίου της Ανατολικής Μεσογείου (δηλ. Ισραήλ, Κύπρος, Αίγυπτος) εξετάζεται ενδελεχώς σε αυτό το συγκεκριμένο πλαίσιο. Η μελέτη αποτελεί εξέλιξη του Research Note No 3 του Δεκεμβρίου 2012 που έχει τίτλο "The Role of Greece as a Supply Route to Europe in View of the Latest Gas Discoveries in the East Mediterranean" και του υπό εξέλιξη μελετητικού έργου με τίτλο "The East Mediterranean Gas Corridor" (M21).

Το ερευνητικό αυτό έργο θα γίνει σε συνεργασία με το Energy Institute (Λονδίνο) το οποίο ήδη εξέδωσε αντίστοιχο Energy Barometer για την Μ. Βρετανία (2015 και 2016). Ουσιαστικά πρόκειται για μια έρευνα, βάσει προσεκτικά δομημένων ερωτηματολογίων, που θα απευθύνεται σε ανώτερα διοικητικά στελέχη της ενεργειακής αγοράς σε όλες τις χώρες της ΝΑ Ευρώπης. Το IENE θα αναζητήσει χρηματοδότηση για το ερευνητικό αυτό έργο σε βάση multi-client από τις εταιρείες-μέλη. Η μελέτη πρόκειται να προετοιμασθεί μέσα στους επόμενους μήνες και να ανακοινωθεί τον Σεπτέμβριο του 2017. Η αποστολή και συλλογή των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων προγραμματίζεται για την περίοδο Σεπτεμβρίου-Νοεμβρίου 2017. Θα ακολουθήσει η καταγραφή και ανάλυση των τάσεων με τα αποτελέσματα της μελέτης να ανακοινώνονται το αργότερο τον Μάρτιο του 2018.

Ο εντεινόμενος ανταγωνισμός στον τομέα της διύλισης στη Μεσόγειο γίνεται ολοένα μεγαλύτερος, καθώς τα εκτός ΕΕ διυλιστήρια δεν επιβαρύνονται με το κόστος συμμόρφωσης στις ποιοτικές προδιαγραφές των προϊόντων και τις αποδεκτές περιβαλλοντικές επιδόσεις της παραγωγικής διαδικασίας που ισχύουν στην ΕΕ. Αυτό το γεγονός, σε συνδυασμό με την απουσία παρόμοιων προδιαγραφών στις εκτός ΕΕ αγορές, στις οποίες απευθύνεται η πλειονότητα των προϊόντων που παράγει ο κλάδος, θέτει τα διυλιστήρια της ΕΕ σε μειονεκτική ανταγωνιστικά θέση, με, περαιτέρω επιδείνωση στο άμεσο μέλλον. Η Επιτροπή Διύλισης, Αποθήκευσης και Εμπορίας Πετρελαιοειδών του IENE στο πλαίσιο της δραστηριότητάς της αποφάσισε να αναλάβει την προετοιμασία ενός Working Paper στο οποίο θα περιγράφονται με λεπτομέρεια τα ενεργά διυλιστήρια και τα ιδιαίτερα τεχνικά χαρακτηριστικά τους στην περιοχή της ΝΑ Ευρώπης και θα σκιαγραφούνται με τον πιο παραστατικό τρόπο οι αδυναμίες και οι προκλήσεις του τομέα διύλισης της περιοχής.

(M42) Μελέτη για την Ενεργειακή Αποδοτικότητα στον Κτιριακό Τομέα στην ΝΑ Ευρώπη με Ιδιαίτερη Αναφορά στην Ελλάδα.

Η μελέτη πρόκειται να εξετάσει την τρέχουσα κατάσταση στον τομέα της ενεργειακής αποδοτικότητας στον κτιριακό τομέα εν όψει των τελευταίων Ευρωπαϊκών οδηγιών καθώς και άλλων σχετικών πρωτοβουλιών. Σύμφωνα με τελευταία στοιχεία της Eurostat, τα κτίρια ευθύνονται για το 40% της κατανάλωσης ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στην περίπτωση μάλιστα της ΝΑ Ευρώπης το ποσοστό αυτό είναι μεγαλύτερο λόγω του μεγάλου αριθμού κτηρίων τα οποία είναι ενεργειακά μη αποδοτικά αλλά και επειδή ο κτιριακός τομέας διευρύνεται, πράγμα που μετά βεβαιότητας θα αυξήσει την ενεργειακή του κατανάλωση. Το IENE πιστεύει ότι η μελέτη αυτή είναι λίαν επίκαιρη και θα φανεί ιδιαίτερα χρήσιμη προκειμένου να υπάρξει μια αξιόπιστη απεικόνιση του κτιριακού τομέα στην Ελλάδα και στην ΝΑ Ευρώπη και να καταδειχθούν οι προκλήσεις αλλά και οι επενδυτικές ευκαιρίες που υπάρχουν στον συγκεκριμένο τομέα.

(M43) Ο Ρόλος των ΑΠΕ στην Οικονομική Ανάπτυξη του Ελληνικού Αρχιπελάγους. Τρέχουσα Κατάσταση, Παραδείγματα και Προοπτικές

Το IENE αναγνωρίζοντας τη μεγάλη σημασία του Ελληνικού Αρχιπελάγους και τον ρόλο που μπορούν να παίξουν οι ΑΠΕ στην μεγέθυνση της οικονομικής και τουριστικής δραστηριότητας των νησιών, έχει θέσει ως στόχο την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης μελέτης. Στα περισσότερα νησιά η ηλεκτρική ενέργεια παράγεται κυρίως από τοπικούς θερμικούς σταθμούς παραγωγής, που λειτουργούν με καύσιμο πετρέλαιο, μαζούτ ή και ντίζελ, ενώ η εγκατεστημένη ισχύς από σταθμούς ΑΠΕ είναι περιορισμένη ή σε πολλές περιπτώσεις ανύπαρκτη. Η σημερινή δε δομή των τοπικών ηλεκτρικών συστημάτων και η υπάρχουσα νομοθεσία είναι κάποια απ' τα εμπόδια που εμποδίζουν την περαιτέρω διεξόδυση των ΑΠΕ στο νησιωτικό χώρο. Στη παρούσα μελέτη πρόκειται να παρουσιασθούν οι κυριότερες προκλήσεις για τις ΑΠΕ στον ευρύτερο χώρο του Ελληνικού Αρχιπελάγους αλλά και να αναδειχθεί ο τομέας των ανανεώσιμων πηγών και ο ιδιαίτερος ρόλος που αυτός μπορεί να παίξει σε συνάρτηση πάντα με τις ευαίσθητες περιβαλλοντικές συνθήκες της περιοχής. Στη μελέτη θα υπάρξει επιπλέον αναφορά σε αρκετά παραδείγματα καθώς και παράθεση case studies.

Working Papers και Δημοσίευση Εργασιών

Ετοιμασία επιστημονικών εργασιών ως Working Papers (WP) αλλά και για υποβολή τους (ως papers) για δημοσίευση σε έγκυρα διεθνή επιστημονικά περιοδικά (journals).

Η Ενέργεια ως Βασικός Μοχλός Οικονομικής Ανάπτυξης στην Ελλάδα τον 21ο αιώνα

Αφορά την ετοιμασία Working Paper, που θα βασισθεί σε ήδη υπάρχουσες μελέτες και αναλύσεις του IENE. Επιχειρείται μια συνοπτική παρουσίαση των βασικών επενδυτικών επιλογών και κατευθύνσεων στον Ελληνικό ενεργειακό τομέα. Προβλέπεται να έχει ολοκληρωθεί και εκδοθεί ως WP μέχρι τον Ιούλιο του 2017.

A Gas Trading Hub for SE Europe

Η εργασία αυτή βασίζεται στην μελέτη (M19) του IENE ενώ προβλέπεται να εμπλουτισθεί με τελευταία στοιχεία. Η ολοκληρωμένη εργασία με την δημοσίευσή της εκτιμάται ότι θα συμβάλει στην ευρύτερη συζήτηση για τις δυνατότητες δημιουργίας ενός περιφερειακού εμπορικού κόμβου Φυσικού Αερίου.

An Expanded South Corridor

Η μελέτη αυτή βασίζεται σε προγενέστερες τις εργασίες του IENE που αναφέρονται στα New Gas Transiting Routes in SE Europe και πώς αυτά συμβάλλουν στην δημιουργία ενός διευρυμένου Νοτίου Διαδρόμου που δεν περιορίζεται μόνο στον αγωγό TAP-TANAP.

Η μελέτη αυτή αξιοποιεί ήδη υπάρχουσες μελέτες (βλέπε The East Med Gas Corridor-M21) αλλά και αναλύσεις του IENE και συνοψίζει τις τελευταίες εξελίξεις αναφορικά με τους υπό κατασκευή και υπό μελέτη αγωγούς. Επίσης λαμβάνει υπ' όψη την ανάπτυξη LNG terminals για τον εφοδιασμό της ευρύτερης ΝΑ Ευρώπης μέσω της ανάπτυξης του συστήματος νέων αγωγών που τώρα επιχειρείται.

East Mediterranean Gas Resources and Export Options

Η εργασία αυτή που παρουσιάστηκε από το IENE σε συνέδριο στο Ισραήλ τον Νοέμβριο του 2016, θα αποτελέσει την βάση για την ετοιμασία Working Paper, ενώ παράλληλα θα σταλεί και για δημοσίευση σε επιστημονικό περιοδικό.

The Outlook for the SE European Energy Sector

Βασισμένη στην εκτενή μελέτη του IENE όπως αυτή δημοσιεύτηκε στην έκδοση του “SE Europe Energy Outlook 2016/2017”, η εργασία αυτή, που θα σταλεί για δημοσίευση σε επιστημονικό περιοδικό, αποσκοπεί σε μία συνοπτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων της εν λόγω μελέτης.

Η Πρωτοπορία των ΑΠΕ στην Ενεργειακή και Οικονομική Ανάπτυξη της ΝΑ Ευρώπης

Η εργασία αυτή επικεντρώνεται στη διεύθυνση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στην περιοχή της ΝΑ Ευρώπης υπήρξε ιδιαίτερα σημαντική κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών και αναμένεται να έχει επιπλέον ανάπτυξη τα επόμενα χρόνια και μέχρι το 2020.

Οι περισσότερες χώρες της ΝΑ Ευρώπης βρίσκονται αυτή τη στιγμή σ' ένα κρίσιμο σταυροδρόμι για τη επιλογή της κατάλληλης στρατηγικής που θα οδηγήσει με ομαλό τρόπο στο στόχο για τη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου καθώς και σε μια περιβαλλοντικά πιο καθαρή και αειφόρο ανάπτυξη. Και οι δύο αυτοί στόχοι είναι αναγκαίες συνθήκες για την ώθηση της οικονομικής μεγέθυνσης από τη στιγμή μάλιστα που οι ΑΠΕ έχουν αναδειχθεί ως κρίσιμος παράγοντας στην επιδίωξη της περιφερειακής συνεργασίας, συνοχής και ανάπτυξης.

Η δημοσίευση αυτής της ανάλυσης πρώτα ως Working Paper (WP) και έπειτα ως άρθρο σε επιστημονικό περιοδικό, αναμένεται ότι θα διευρύνει και θα εμπλουτίσει τη συζήτηση η οποία είναι ήδη σε εξέλιξη σχετικά με τον ρόλο των ΑΠΕ στις οικονομικές και ενεργειακές εξελίξεις της ΝΑ Ευρώπης.

Ακολούθως εμφανίζονται τα στοιχεία πρόσφατων μελετών του IENE.

**Επιλεγμένες Μελέτες ΙΕΝΕ
(2012-2015)**

 INSTITUTE OF ENERGY FOR SOUTH EAST EUROPE EUROPE'S NATURAL GAS SUPPLY PROSPECTS, THE SOUTH CORRIDOR AND THE ROLE OF GREECE An IENE Study Project (M 10) January 2012, Athens, Greece	 INSTITUTE OF ENERGY FOR SOUTH EAST EUROPE THE ROLE OF GREECE AS A SUPPLY ROUTE TO EUROPE IN VIEW OF THE LATEST GAS DISCOVERIES IN THE EAST MEDITERRANEAN BY COSTIS STAMBOULIS & NICHOLAS SOPIANOS IENE RESEARCH NOTE No. 3 DECEMBER 2012 ATHENS, GREECE
 ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΝΑΥΤΟΝΟΤΕΙΟΝ ΕΥΡΩΠΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΕΩΝ ΣΤΗ ΝΑ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ Ο ΚΡΙΣΙΜΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ κατ' ανάκληση της ΠΡΟΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΠΑΕ) ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2012 ΑΘΗΝΑ	 INSTITUTE OF ENERGY FOR SOUTH EAST EUROPE THE OUTLOOK FOR A NATURAL GAS TRADING HUB IN SE EUROPE An IENE Study Project (M19) September 2014 Athens, Greece

Working Papers:

- Ινστιτούτο Ενέργειας ΝΑ Ευρώπης

- **No. 5:** «Οι Προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Πολιτικής στον Ενεργειακό Τομέα, Διλήμματα και Μηνύματα για την Ελλάδα», Δεκέμβριος 2006
- **No. 6:** «Το Ενεργειακό Κέντρο του Αγίου Νικολάου Βοιωτίας και οι Επιπτώσεις του στο Ενεργειακό Σύστημα», Νοέμβριος 2005
- **No. 7:** «Το Νέο Τοπίο στην Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας στην Ελλάδα», Ιούλιος 2009
- **No. 8:** «Οι Τεχνολογίες των Ηλιοθερμικών Συγκεντρωτικών Συστημάτων Παραγωγής Ενέργειας και οι Προοπτικές τους στην Ελλάδα», Ιούλιος 2009
- **No. 9:** “Infrastructure Unbundling in SE Europe”, July 2009
- **No. 10:** “The Fourth Corridor Gas Pipelines; Perspectives, Uncertainties and Implications for SE Europe and Greece”, July 2009
- **No. 11:** “CO₂ Capture and Storage in the Electricity Generation Sector; An Alternative for CO₂ Emissions Reduction”, January 2011
- **No. 12:** «Ελλάδα, Έρευνα και Παραγωγή Υδρογονανθράκων», Ιανουάριος 2011
- **No. 13:** «Η Ενέργεια ως Βασικός Μοχλός Οικονομικής Ανάπτυξης στην Ελλάδα τον 21^ο Αιώνα», Φεβρουάριος 2017
- **No. 14:** «Διερεύνηση των Πιθανών Επιδράσεων της Απελευθερωμένης Εγχώριας Αγοράς Ενέργειας στον Τελικό Καταναλωτή Φυσικού Αερίου», Ιούνιος 2012
- **No. 15:** «Τα Βιοκαύσιμα στις Οδικές Μεταφορές στην Ελλάδα», Ιούνιος 2012
- **No. 16:** «Η Ασφάλεια των Ενεργειακών Υποδομών», Ιούνιος 2012
- **No. 17:** “The Greek EEZ: Principles of a Geopolitical Analysis”, July 2013
- **No. 18:** «Για μια Εθνική Ενεργειακή Πολιτική», Δεκέμβριος 2013
- **No. 19:** “Renewable Energy Sources and Energy Efficiency and their Role in SEE Energy Security”, February 2014
- **No. 20:** «Ο Κάθετος Διάδρομος: από το Αιγαίο ως τη Βαλτική», Ιανουάριος 2015
- **No. 21:** “Greece’s Experience in Using EU Structural Funds for Improving the Energy Performance of Buildings”, December 2014

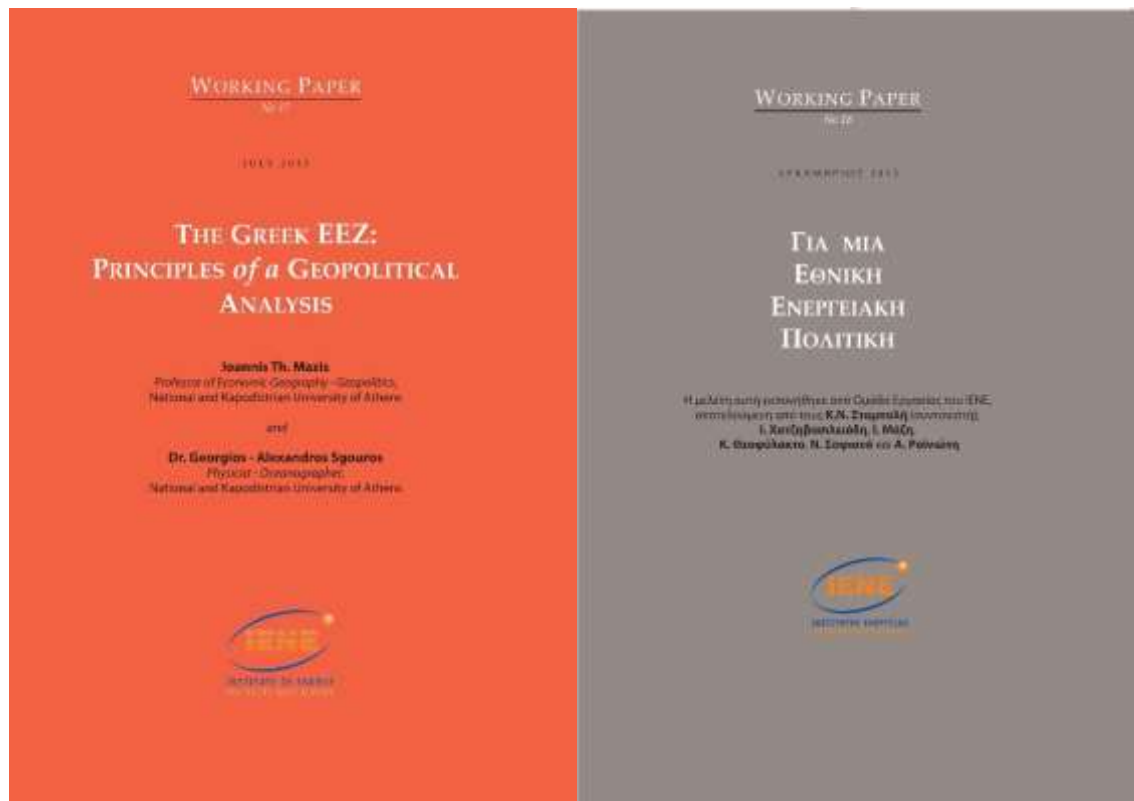
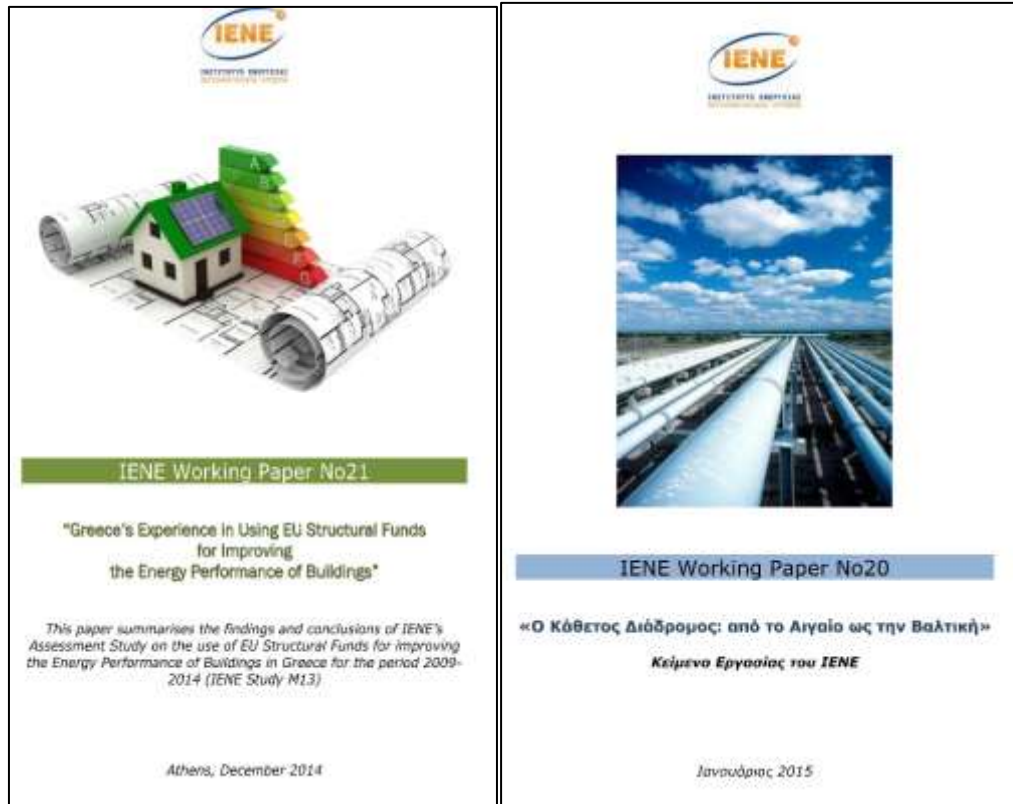
➤ Working Papers Υπό Έκδοση

- “Albania’s Electricity Sector and the role of Hydroelectricity”, January 2017
- “East Mediterranean Gas Resources and Export Options”, February 2017
- “Turkey’s New Regional Role in Energy”, March 2017
- “The Key Role of Hydroelectricity in SE Europe”, April 2017
- “The RES agenda for SE Europe: A Critical Assessment, May 2017
- “The Nuclear Energy Option for SE Europe”, May 2017
- “Energy Security and the role of RES in SE Europe”, June 2017

Briefing Notes:

- **No.1:** “Global and Regional Natural Gas Developments”, December 2012
- **No. 2:** “An Overview of the South Corridor Gas Pipeline Projects”, July 2013
- **No. 3:** “Energy Security at the Forefront of European Energy Policy”, June 2014
- **No. 4:** “The Natural Gas Sector in SE Europe”, March 2015
- **No. 5:** “The Real Impact of Carbon Emissions Reduction”, April 2015
- **No. 6:** “The Nuclear Power Generation Programme of Turkey”, June 2015
- **No. 7:** “China’s Nuclear Power Play and its Impact in SE Europe”, **in progress** (to be published in April 2017)
- **No. 8:** “Bulgaria and Romania: Under Turmoil on Geopolitical and Migration Grounds”, May 2016
- **No. 9:** “Gas transmission and Trading in SE Europe in view of Turkish Stream”, **in progress**, May 2017

IENE Working Papers

IENE Working Papers

5. Ειδικά Ερευνητικά, Μελετητικά και Εκπαιδευτικά Προγράμματα

5. Ειδικά Ερευνητικά, Μελετητικά και Εκπαιδευτικά Προγράμματα

Ανταποκρινόμενο στους ιδρυτικούς τους στόχους και αναγνωρίζοντας τις τρέχουσες κοινωνικές συνθήκες και ανάγκες και επιθυμώντας να συμβάλλει τόσο με την εμπειρία του και την τεχνογνωσία του όσο και με τις οργανωτικές του δυνατότητες το IENE έχει σχεδιάσει μια σειρά προγραμμάτων και έργων ευρύτερου ενδιαφέροντος με στόχο την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης ευπαθών ομάδων του πληθυσμού σε Ελλάδα και ΝΑ Ευρώπη για πρόσβαση και χρήση ενέργειας. Τα προγράμματα αυτά έχουν στόχο την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης αλλά και την προσφορά πάνω σε συγκεκριμένα θέματα που εκτιμάται ότι θα έχουν ευρεία απήχηση και θα επιφέρουν θετικά αποτελέσματα στην βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης ενός τμήματος του πληθυσμού, τόσο στην Ελλάδα όσο και σε άλλες χώρες στην ΝΑ Ευρώπη.

(i). Πρόγραμμα για την Μελέτη και Καταπολέμηση της Ενεργειακής Φτώχειας

Το IENE σχεδιάζει ένα πρόγραμμα μελέτης και δράσης με στόχο τη κατανόηση και αντιμετώπιση της **ενεργειακής φτώχειας**. Το πρόγραμμα αυτό όταν θα έχει καταρτισθεί ως προς τους στόχους, τη γεωγραφική περιοχή κάλυψης και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα θα ανακοινωθεί, και παράλληλα θα προωθηθεί σε ομάδες πι θανών χορηγών με στόχο την εξασφάλιση χρηματοδότησης.

Μέρος του προγράμματος θα αποτελέσει η σχεδίαση και υλοποίηση μιας σειράς επιδεικτικών έργων κυρίως σε Ελλάδα, και ακολούθως σε Αλβανία, Βουλγαρία, Ρουμανία και Σερβία που στόχο θα έχουν την χρησιμοποίηση προηγμένων τεχνολογιών και τεχνικών χαμηλού κόστους για την χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας κτιρίων και παρεμφερών εγκαταστάσεων σε οικιακό και κοινοτικό επίπεδο (λ.χ. σχολεία, ιατρικά κέντρα, αθλητικά κέντρα). Η υλοποίηση των επιδεικτικών αυτών έργων θα πραγματοποιηθεί με την συμβολή εταιρειών μελών του IENE που θα συνεισφέρουν τόσο οικονομική υποστήριξη αλλά κυρίως τεχνικά μέσα, υλικά και τεχνογνωσία. Με την ολοκλήρωση των επιδεικτικών αυτών έργων θα υπάρξει ενημέρωση με στόχο την ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων έτσι ώστε να υπάρξει ενδιαφέρον για αναπαραγωγή των έργων από τοπικές κοινότητες και ομάδες πολιτών.

(ii). Πρόγραμμα για την Ενέργεια και την Απασχόληση

Το πρόγραμμα αυτό έρχεται ως συνέχεια της πολύ πετυχημένης μελέτης του IENE με θέμα “Ενέργεια & Απασχόληση” που ολοκλήρωσε τον Δεκέμβριο του 2013. Η μελέτη είχε συγκεντρώσει λεπτομερή στοιχεία και είχε χαρτογραφήσει την απασχόληση στο σύνολο του ενεργειακού κλάδου και είχε καταλήξει σε ορισμένα συμπεράσματα ως προς την δημιουργία και διατήρηση της απασχόλησης σε αυτόν τον τομέα. Η προτεινόμενη νέα αυτή μελέτη θα έχει ως στόχο αφενός μεν την επικαιροποίηση των στοιχείων της μελέτης του 2013 αλλά και την λεπτομερή εξέταση των συνθηκών για την δημιουργία απασχόλησης στον ενεργειακό τομέα που συνεχώς εξελίσσεται και εκτιμήσεις ως προς τις συνθήκες για την διατήρησή της σε βάθος χρόνου με την χρήση προχωρημένων αναλυτικών μεθόδων. Η μελέτη θα καταλήγει σε ορισμένα συμπεράσματα ως προς την ακολουθητέα πολιτική και την επιλογή των πλέον ελπιδοφόρων ενεργειακών υπό-κλάδων κατάλληλων για την πραγματοποίηση αποδοτικών ενεργειακών επενδύσεων που είναι σε θέση να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην δημιουργία απασχόλησης.

(iii). Ενεργειακή Επιμόρφωση

Στόχος του προγράμματος αυτού θα είναι η σχεδίαση και οργάνωση μιας σειράς εισαγωγικών ομιλιών ή σεμιναρίων αναφορικά με την ενέργεια και τον ρόλο της στην σύγχρονη κοινωνία.

- (α) Μία βασική ενότητα είναι η σειρά μαθημάτων, εν είδη Σεμιναρίου, με θέμα την **“Εισαγωγή στην Ενέργεια”** που θα απευθύνεται κυρίως σε νεαρά άτομα που έχουν ολοκληρώσει ένα βασικό κύκλο σπουδών σε πτυχιακό επίπεδο και ενδιαφέρονται να διευρύνουν την μόρφωσή τους αλλά και να ανιχνεύσουν τις δυνατότητες ενός νέου επαγγελματικού προσανατολισμού. Με τάξη 30-40 ατόμων τα μαθήματα αυτά διάρκειας 4-6 εβδομάδων και 50 συνολικά ωρών διδασκαλίας, θα έχουν στόχο να ενημερώσουν για τις βασικές έννοιες στα ενεργειακά και τις δυνατότητες περαιτέρω επαγγελματικής κατάρτισης και δραστηριοποίησης στον ενεργειακό τομέα. Τα συμμετέχοντα άτομα στο τέλος των μαθημάτων θα έχουν την υποχρέωση ετοιμασίας και υποβολής γραπτής εργασίας μέχρι πάνω σε ένα θέμα της επιλογής τους. Μετά την επιτυχή παρακολούθηση της ανωτέρω σειράς μαθημάτων και την υποβολή της εργασίας το ΙΕΝΕ θα απονέμει βεβαίωση επιτυχούς παρακολούθησης του Σεμιναρίου. Η χρηματοδότηση υπό μορφή χορηγίας θα δώσει στο ΙΕΝΕ την δυνατότητα να προσφέρει υποτροφίες σε ενδιαφερόμενα άτομα που θα επιλεγούν, τα οποία δεν έχουν οικονομική δυνατότητα να καλύψουν το κόστος εγγραφής και παρακολούθησης.
- (β) Μία άλλη ενότητα μαθημάτων είναι ένα τεχνικού προσανατολισμού σεμινάριο με θέμα τις **Τεχνικές για την Ενεργειακή Αναβάθμιση Κτιρίων**. Αυτό το σεμινάριο θα απευθύνεται σε πτυχιούχους μηχανικούς, αρχιτέκτονες ή μηχανικούς περιβάλλοντος που επιθυμούν να ασχοληθούν επαγγελματικά με την εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών και τεχνικών ενεργειακής αποδοτικότητας σε κτίρια. Προβλέπεται ένα σεμινάριο διάρκειας 2-3 μηνών με τουλάχιστον 80 ώρες παρακολούθησης συμπεριλαμβανομένων και επισκέψεων σε συγκεκριμένα έργα και εφαρμογές. Και σε αυτή την περίπτωση η χρηματοδότηση του Σεμιναρίου με την μορφή χορηγίας θα επιτρέψει την δωρεάν παρακολούθηση σε επιλεγμένα άτομα που στερούνται των απαραίτητων οικονομικών πόρων.
- (γ) Μεταπτυχιακό Σεμινάριο **«Εισαγωγή στην Γεωπολιτική και την Ενέργεια»**

Το Ινστιτούτο Ενέργειας Ν.Α. Ευρώπης (ΙΕΝΕ), στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του προτίθεται να διοργανώσει έναν νέο κύκλο μαθημάτων με θέμα **«Εισαγωγή στη Γεωπολιτική και την Ενέργεια»** μετά το πολύ πετυχημένο σεμινάριο και με το ίδιο θέμα που οργάνωσε την Άνοιξη του 2015.

Το σεμινάριο, συνολικής διάρκειας 60 ωρών, πρόκειται να αναδείξει την όλο και πιο στενή αλληλεξάρτηση μεταξύ της ενέργειας και της γεωπολιτικής, σε μία χρονική συγκυρία κατά την οποία ο γεωπολιτικός περίγυρος της ΝΑ Ευρώπης βρίσκεται σε συνεχή αναβρασμό, ενώ, ταυτόχρονα, αναδεικνύονται οι μεγάλες ενεργειακές δυνατότητες της περιοχής. Οι τελευταίες εξελίξεις στη Συρία και το Ιράκ, η αποσταθεροποίηση της Ουκρανίας καθώς και η αντιπαράθεση της Δύσης με τη Ρωσία σε συνδυασμό με τις ενεργειακές ανάγκες της Ε.Ε. στο πλαίσιο

της αντιμετώπισης της Κλιματικής Αλλαγής, αλλά και της διασφάλισης της ενεργειακής της ασφάλειας, συνθέτουν ένα σκηνικό, η περιπλοκότητα του οποίου επιτείνεται, καθώς η κρίση στην Ευρωζώνη, αλλά και στην παγκόσμια οικονομία, δεν φαίνεται ακόμη να έχει ξεπεραστεί.

Ο Κύκλος Μαθημάτων του IENE με μια ευρεία θεματολογία που πρόκειται να καλύψει όλα τα παραπάνω θέματα και απευθύνεται σε στελέχη επιχειρήσεων, επαγγελματίες, στρατιωτικούς καριέρας, διπλωμάτες, δημοσιογράφους αλλά και πτυχιούχους μελετητές, που επιθυμούν να διευρύνουν τις γνώσεις τους και να ενημερωθούν σε βάθος και με επιστημονική μεθοδολογία για τις ενεργειακές και γεωπολιτικές εξελίξεις και τους προβληματισμούς του χώρου. Ο σκοπός του ανωτέρω σεμιναρίου είναι να δοθεί στους εκπαιδευόμενους μία αυστηρά επιστημονική μεθοδολογία και αναλυτική προσέγγιση, κατανόηση και εμβάθυνση στην σχέση ενέργειας και γεωπολιτικής ώστε να είναι σε θέση μετά την ολοκλήρωση του κύκλου μαθημάτων να διαχειρίζονται με αποτελεσματικότητα θέματα που αφορούν στην ανάλυση των δεδομένων, και την εκτίμηση ή πρόβλεψη των μελλοντικών εξελίξεων.

Εισηγητές των ανωτέρω ενοτήτων θα είναι διακεκριμένοι επιστήμονες, πανεπιστημιακοί και αναλυτές. Οι διαλέξεις θα πραγματοποιούνται απογευματινές ώρες (17:00 – 20:00) σε αίθουσα στο κέντρο της Αθήνας.

(iv). Καινοτομία στην Ενέργεια

Το IENE έλαβε την πρωτοβουλία να διοργανώσει τον πρώτο ετήσιο Διαγωνισμό Έρευνας και Καινοτομίας στην περιοχή Ενέργεια και Περιβάλλον με στόχο την προβολή και αξιοποίηση ιδεών και αποτελεσμάτων έρευνας, καθώς και την προσέλκυση των νέων επιστημόνων σε ερευνητικές και καινοτόμες δράσεις και νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Η ενέργεια αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και την κοινωνική ευημερία ενώ παράλληλα πρέπει να είναι περιβαλλοντικά φιλική συμβάλλοντας στην βιώσιμη ανάπτυξη και στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Ο διαγωνισμός του IENE στοχεύει στην προβολή των ερευνητικών έργων και αποτελεσμάτων ώστε να συνδεθούν με την αγορά αναπτύσσοντας συνεργασίες για την αξιοποίηση στην παραγωγή, καθώς και στην ενθάρρυνση και προσέλκυση των νέων επιστημόνων σε ερευνητικές και καινοτόμες δράσεις και νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες. Καθώς η ανταγωνιστικότητα του ενεργειακού τομέα και της οικονομίας θα στηρίζεται ολοένα και περισσότερο στις καινοτομίες και στο υψηλής στάθμης και εξειδίκευσης ανθρώπινο δυναμικό, οι ερευνητικές δραστηριότητες μπορούν να συμβάλλουν σε αυτές τις δύο βασικές παραμέτρους, προβάλλοντας και τις παραγωγικές δυνατότητες εντός και εκτός εθνικών συνόρων.

Τέλος, στόχος του διαγωνισμού είναι να επιβραβεύει τους ερευνητές για το έργο τους και να στηρίζει την ερευνητική κοινότητα που δραστηριοποιείται σε Ενέργεια και Περιβάλλον, προσδοκώντας οφέλη για την οικονομία και την κοινωνία.

Το Επιστημονικό και Τεχνολογικό Πεδίο του Διαγωνισμού καλύπτει ερευνητικές δράσεις στην περιοχή της ενέργειας σε σύνδεση με το περιβάλλον, καθώς επίσης και περιβαλλοντικά θέματα που έχουν άμεση σχέση με την ενέργεια. Υπάρχει ένα ευρύ πεδίο τεχνολογιών και εφαρμογών αρχίζοντας από τις πρωτογενείς μορφές ενέργειας,

έρευνα, παραγωγή, μεταφορά, διαχείριση, χρήση και νέοι τομείς εφαρμογών, αποθήκευση, ενεργειακή αποδοτικότητα, απλά για να αναφερθούν μερικές περιοχές, σε συνδυασμό βέβαια με την βιώσιμη ανάπτυξη και την εξυπηρέτηση των περιβαλλοντικών στόχων.

Τα αποτελέσματα των ερευνητικών δράσεων, νέες και καινοτόμες ιδέες κυρίως από την εφαρμοσμένη έρευνα, πρέπει να είναι σχετικά ώριμα για να εισέλθουν στην αγορά και στην εμπορική εκμετάλλευση, χωρίς να απαιτείται συνέχεια με νέες ερευνητικές δράσεις, ή βρίσκονται ακόμη στην αρχή της εισόδου στην αγορά. Όπως είναι φυσικό ενθαρρύνονται οι ερευνητικές εργασίες με αποτελέσματα που μπορούν να έχουν σημαντική συμβολή στην οικονομία και την κοινωνία, στην βιώσιμη ανάπτυξη και την προβολή τους εντός και εκτός εθνικών συνόρων. Ενδεχομένως, για την εξυπηρέτηση των αναγκών και των απαιτήσεων της αγοράς μπορεί το IENE να καθορίσει και μια συγκεκριμένη ερευνητική περιοχή για την υποβολή νέων και καινοτόμων ιδεών, όπου μπορούν να υποβληθούν σχετικές εργασίες.

Το IENE έχει ετοιμάσει τον Κανονισμό του Διαγωνισμού και προγραμματίζει να διενεργήσει τον διαγωνισμό μόλις εξασφαλίσει τους χορηγούς των βραβείων και την αναγκαία υποστήριξη του διαγωνισμού.

(v). Το IENE σε Νέα Γραφεία Μηδενικών Εκπομπών CO2

Οι εργασίες του IENE αναπτύσσονται τόσο στον τομέα της ενημέρωσης και εκπαίδευσης όσο και στις μελέτες και έρευνες και στην οργάνωση εξειδικευμένων εκδηλώσεων, οπότε καθιστάται επιτακτική η ανάγκη αναζήτησης νέων μεγαλύτερων χώρων για τη στέγαση των δραστηριοτήτων του. Έτσι, θα μπορέσει να αναπτύξει μια σειρά από πρωτοβουλίες και δραστηριότητες που σήμερα αναγκαστικά περιορίζονται λόγω έλλειψης κατάλληλων χώρων και να οργανωθεί σε νέα πλέον λειτουργικά και πιο αποτελεσματικά πρότυπα.

Ειδικότερα, με τη μεταφορά σε νέα και μεγαλύτερα γραφεία το Ινστιτούτο αποβλέπει:

- (α) Στη δημιουργία οργανωμένης βιβλιοθήκης ώστε να είναι επισκέψιμη από τα μέλη του Ινστιτούτου και ερευνητές. Το IENE διαθέτει πλούσιο υλικό από βιβλία, ερευνητικές εργασίες και πολλές σειρές περιοδικών εκδόσεων, καθώς και πλούσιο υλικό σε ηλεκτρονική μορφή που παράγει το IENE, το οποίο θα είναι προσβάσιμο μέσω πλήρως εξοπλισμένων (με ηλεκτρονικούς υπολογιστές κλπ) θέσεων εργασίας που θα δημιουργηθούν μέσα στο χώρο της βιβλιοθήκης.
- (β) Στη δημιουργία αίθουσας σεμιναρίων, ώστε το IENE να έχει τη δυνατότητα οργάνωσης σε τακτική βάση σειράς μαθημάτων και άλλων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που τώρα είναι υποχρεωμένο να πραγματοποιεί ενοικιάζοντας χώρους σε ξενοδοχεία ή να ζητά αλλού φιλοξενία. Η διάθεση ενός δικού του χώρου για την οργάνωση μικρής κλίμακας εκδηλώσεων θα δώσει τη δυνατότητα στο IENE να καλύψει μια καιρίαν ανάγκη ενημέρωσης και εκπαίδευσης ιδιαίτερα για νέους επιστήμονες σε έναν τομέα που ραγδαία εξελίσσεται για να εξυπηρετήσει στόχους για την κοινωνία, την οικονομία και το περιβάλλον.
- (γ) Στη δημιουργία αιθουσών συνεδριάσεων ώστε να φιλοξενούνται οι διάφορες επισημονικές και άλλες επιτροπές του Ινστιτούτου όπου σήμερα λόγω έλλειψης κατάλληλων χώρων αδυνατούν να συνέλθουν σε τακτά διαστήματα όπως απαιτείται. Αυτό θα συμβάλει στην ομαλή και αποδοτική λειτουργία του Ινστιτούτου αφού μεγάλο μέρος του επιστημονικού έργου διεξάγεται σε συνεργασία με εταίρους από την

Ελλάδα και το εξωτερικό, καθώς και με εξωτερικούς συμβούλους οι οποίοι μετέχουν ενεργά σε διάφορες εργασίες του IENE.

- (δ) Στην επιλογή και μετατροπή των νέων γραφείων του IENE σε κτήριο μηδενικών εκπομπών CO₂, που αποτελεί και φιλοδοξία του IENE στην πορεία προς μια νέα εποχή. Στόχος είναι, εκτός από την εξοικονόμηση ενέργειας και εκπομπών, αυτά τα νέα γραφεία να αποτελέσουν πρότυπο για επιδεικτικούς και διδακτικούς σκοπούς με την προβολή των κατάλληλων δεικτών λειτουργίας και απόδοσης των συστημάτων.

Τα νέα γραφεία του IENE αποτελούν στόχο και ανάγκη από τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του και οι προσπάθειες συνεχίζονται με αισιοδοξία για καλύτερες και ευρύτερες υπηρεσίες στην ενεργειακή και επιχειρηματική κοινότητα, στην κοινωνία, στην οικονομία και στο περιβάλλον για τη χώρα και την ευρύτερη περιοχή της ΝΑ Ευρώπης.

Χρηματοδότηση Μελετών και Προγραμμάτων

Η χρηματοδότηση του μελετητικού και ερευνητικού έργου του IENE προέρχεται από διάφορες πηγές εντός και εκτός Ελλάδος. Αυτές περιλαμβάνουν ερευνητικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (π.χ. Energy Intelligence, Horizon, Smart Cities), συνεργασία με εξειδικευμένους οργανισμούς της ΕΕ όπου το IENE συμμετέχει ως σύμβουλος (π.χ. Building Performance Energy Institute (BPIE), Joint Research Centre (JRC, Petten)) αλλά και από εταιρείες και οργανισμούς οι οποίοι μέσω χορηγιών υποστηρίζουν συγκεκριμένες μελέτες του Ινστιτούτου. Μερικά αντιπροσωπευτικά παραδείγματα έχουν ως εξής:

- **«Ενέργεια & Απασχόληση στην Ελλάδα»** (M09), Δεκέμβριος 2013: Χρηματοδότηση από ΔΕΠΑ, ΕΠΑ Αττικής, Energean Oil & Gas και ΔΕΗ
- **“The Outlook for A Natural Gas Trading Hub in SE Europe”**, September 2014: Χρηματοδότηση από ΔΕΣΦΑ, ΔΕΠΑ, ΛΑΓΗΕ, Ελληνικά Χρηματιστήρια, Gastrade
- **“SE Europe Energy Outlook 2016/2017”**: Χορηγοί- Ελληνικά Πετρέλαια, ΔΕΗ, ΔΕΠΑ, Υποστηρικτές: ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή, ΛΑΓΗΕ, Energean Oil & Gas, ΑΔΜΗΕ, ENSCO, KG Law Firm, Ελληνικά Χρηματιστήρια

Μελέτες αναφοράς όπως οι ανωτέρω εκπονούνται από το IENE στο μοντέλο multiclient studies όπου συμμετέχει μια ολόκληρη ομάδα εταιρειών που μοιράζεται κοινά ενδιαφέροντα και υποστηρίζει το IENE εκτιμώντας ότι η εργασία και το επιστημονικό κύρος του Ινστιτούτου βοηθάει στην ανάδειξη συγκεκριμένων θεμάτων που τις απασχολεί.

Το IENE βρίσκεται αντιμέτωπο έναντι σοβαρών προκλήσεων στον ερευνητικό και μελετητικό τομέα έχοντας σχεδιάσει ένα απαιτητικό πρόγραμμα μελετών ανταποκρινόμενο στις διαγραφόμενες εξελίξεις που προϋποθέτει όμως μία συνεχή προσπάθεια για την προσέλκυση επαρκούς χρηματοδότησης.

Στο ανωτέρω πλαίσιο το IENE έχει τη δυνατότητα να σχεδιάσει από κοινού με ενδιαφερόμενους οργανισμούς ή εταιρείες ένα προσαρμοσμένο μελετητικό και ερευνητικό καθώς και εκπαιδευτικό πρόγραμμα που θα ανταποκρίνεται στους στόχους και τις επιδιώξεις του συγκεκριμένου οργανισμού.

6. Συνέδρια και Άλλες Εκδηλώσεις

Η οργάνωση σε τακτική βάση ημερίδων, συνεδρίων, workshops καθώς και περιφερειακών συναντήσεων υψηλού επιπέδου αποτελεί μία από τις βασικές δραστηριότητες του IENE. Κατά μέσο όρο το Ινστιτούτο οργανώνει 6-8 εκδηλώσεις κατ' έτος, ορισμένες από τις οποίες γίνονται στην Ελλάδα και πολλές στις χώρες της ΝΑ Ευρώπης. Ακολουθεί ο κατάλογος εκδηλώσεων που πραγματοποιήθηκαν για το 2015-2016 και αυτές που προγραμματίζονται για το 2017.

➤ **2014**

- Εκδήλωση Κοπής Πρωτοχρονιάτικης Πίτας IENE και Επίσκεψη στο Πλανητάριο, Ίδρυμα Ευγενίδου, Αθήνα, 6 Φεβρουαρίου 2014
- **1st Energy Geopolitics Roundtable** High Level Meeting, Σόφια, Βουλγαρία, 19 Μαρτίου 2014
- **3ο Ενεργειακό Συμπόσιο Κύπρου**, Λευκωσία, Κύπρος, 27-28 Μαρτίου 2014
- **Εορταστικό Business Luncheon** επ' ευκαιρία συμπλήρωσης 10 ετών λειτουργίας του Ινστιτούτου, Αθήνα, 8 Μαΐου 2014
- Διεθνές Συνέδριο IENE «**8th S.E. Europe Energy Dialogue**», Θεσσαλονίκη, 11-12 Ιουνίου 2014
- «**Back to Business**» βραδινή κοινωνική εκδήλωση με δείπνο, Σεπτέμβριος 2014
- Workshop με θέμα the «**Croatia and the SE Europe Energy Bridge**», Ζάγκρεμπ, Κροατία, 10 Οκτωβρίου 2014
- 19^ο Εθνικό Συνέδριο Ενέργειας «**Ενέργεια & Ανάπτυξη 2014**», Αθήνα, 11-12 Νοεμβρίου 2014, Ίδρυμα Ευγενίδου

➤ 2015

- Γενική Συνέλευση και Εκδήλωση Κοπής Πρωτοχρονιάτικης Πίττας IENE, Αθήνα, 14 Ιανουαρίου, 2015
- IENE Regional Conference **Energy Security and Gas Supply in SE Europe**, Βιέννη, 12 Μαρτίου, 2015
- Συζήτηση Στρογγυλής Τραπέζης για την **Ενεργειακή Πολιτική της Ελλάδας στο Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Ενέργεια και το Περιβάλλον**, Αθήνα, 27 Μαρτίου, 2015
- IENE Regional Conference on «**The Nuclear Option for SE Europe**», Βουκουρέστι, Ρουμανία, 6 Μαΐου, 2015
- Ανοικτό Φόρουμ για την **Έρευνα και Παραγωγή Υδρογονανθράκων στην Ελλάδα και την Ανατολική Μεσόγειο**, Αθήνα, 10 Ιουνίου, 2015

- Έκθεση και Συνέδριο “ **Global Oil & Gas - Black Sea and Mediterranean** ”, οργάνωση από ITE Group PLC και ROTA AE , σε συνεργασία με τον IENE, Αθήνα, 23-24 Σεπτεμβρίου, 2015
- 20^ο Εθνικό Συνέδριο Ενέργειας “**Ενέργεια & Ανάπτυξη 2015**”, Αθήνα, 11-12 Νοεμβρίου, 2015
- **4^ο Ενεργειακό Συμπόσιο Κύπρου**, Λευκωσία, Κύπρος, 7-8 Δεκεμβρίου 2015

➤ 2016

- **3rd IENE Energy and Shipping Seminar** σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Πειραιάς, 22 Απριλίου, 2016
- IENE Workshop on “**Developing Albania’s Hydroelectric Potential- The Regional Perspective**”, Τίρανα, 3 Ιουνίου, 2016
- **9th SE Europe Energy Dialogue**, Θεσσαλονίκη, 29/30 Ιουνίου 2016
- “**Global Oil & Gas - Black Sea and Mediterranean** ”, Έκθεση και Συνέδριο οργάνωση ITE Group PLC και ROTA AE , σε συνεργασία με τον IENE, Αθήνα, 28-29 Σεπτεμβρίου, 2016
- 21^ο Εθνικό Συνέδριο Ενέργειας “**Ενέργεια & Ανάπτυξη 2016**”, Αθήνα, 24-25 Οκτωβρίου, 2016
- Πρώτη επίσημη παρουσίαση του “**SE Europe Energy Outlook 2016/2017**”, Αθήνα, 14 Δεκεμβρίου, 2016

➤ 2017

- Απογευματινή Συνάντηση Ad Hoc με θέμα “**Ασφάλεια του Ελληνικού Ενεργειακού Συστήματος**”, Αθήνα 15 Μαρτίου 2017
- Το IENE πρόκειται να διοργανώσει στη Θεσσαλονίκη ένα περιφερειακό συνέδριο με τίτλο “**Oil Refining, Storage and Retail in SE Europe**”, το οποίο εντάσσεται στο γενικό πλαίσιο του SEE Energy Dialogue, **30-31 Μαρτίου, 2017**, Ξενοδοχείο The Met, Θεσσαλονίκη
- Συνέδριο IENE: “**Ενέργεια: Επενδύσεις, Απασχόληση και Εξαγωγές**”, **26 Απριλίου 2017, Αθήνα** σε συνεργασία με το ΕΒΕΑ και του Πανελλήνιου Συνδέσμου Εξαγωγέων (προσωρινή ημερομηνία)
- Παρουσίαση του **SE Europe Energy Outlook 2016/2017** σε κλειστή συνάντηση στα κεντρικά γραφεία του International Energy Agency (IEA) στο Παρίσι, 15 Μαΐου 2017
- **2nd Energy Tech Forum**, οργάνωση www.energia.gr, υπό την αιγίδα του IENE, **Αθήνα 25 Μαΐου 2017**

- Το φετινό **“10th SE Europe Energy Dialogue”**, θα επικεντρωθεί στις τελευταίες εξελίξεις στην περιοχή της ΝΑ Ευρώπης στους τομείς του «Ηλεκτρισμού, Φυσικού Αερίου και των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας». Εφέτος θα διοργανωθεί για πρώτη φορά εκτός ελληνικών συνόρων στην πρωτεύουσα της Σερβίας, **το Βελιγράδι, 13-14 Ιουνίου, 2017**
- Περιφερειακό Workshop IENE **“Ενεργειακή Ασφάλεια και ο Ρόλος του LNG στην ΝΑ Ευρώπη”**, **Αθήνα, 4-5 Ιουλίου 2017**
- **3ο “Global Oil & Gas - Black Sea and Mediterranean”, Exhibition and Conference**, οργάνωση ITE Group PLC και ROTA AE, σε συνεργασία με το IENE, **Αθήνα, 26-27 Σεπτεμβρίου, 2017**
- **1^ο Ενεργειακό Συμπόσιο Νοτίου Αιγαίου**, οργάνωση IENE σε συνεργασία με την Αναπτυξιακή Εταιρεία Ν. Αιγαίου, **Ρόδος, 12-13 Οκτωβρίου 2017**
- **5^ο Ενεργειακό Συμπόσιο Κύπρου**, οργάνωση FMW-Financial Media Way σε συνεργασία με το IENE, **Λευκωσία, Hilton Cyprus, 1 Νοεμβρίου 2017**
- **22^ο Εθνικό Συνέδριο Ενέργειας “Ενέργεια & Ανάπτυξη”**, **Αθήνα, 23-24 Νοεμβρίου 2017**

Επίσης μέσα στο 2017 πρόκειται να διοργανωθεί μια σειρά από εκδηλώσεις σε χώρες της ΝΑ Ευρώπης με σκοπό την παρουσίαση της μελέτης αναφοράς του IENE **“SE Europe Energy Outlook 2016/2017”**. Οι εκδηλώσεις θα λάβουν χώρα μεταξύ Απριλίου-Ιουνίου και μεταξύ Οκτωβρίου-Δεκεμβρίου του 2017 στις μεγαλύτερες πόλεις και πρωτεύουσες της ΝΑ Ευρώπης όπως η Βιέννη, η Άγκυρα, η Σόφια, το Βουκουρέστι, το Βελιγράδι, το Ζάγκρεμπ και η Λευκωσία (οι ημερομηνίες και οι τόποι των εκδηλώσεων θα ανακοινωθούν σύντομα).

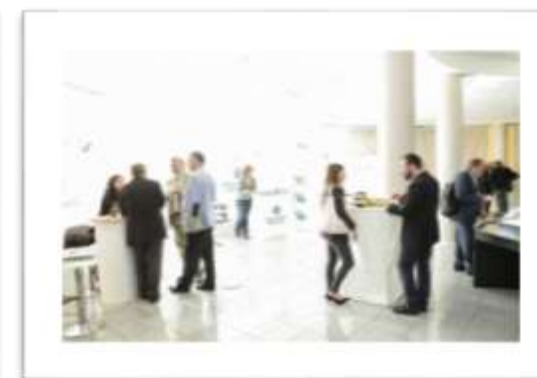
➤ 2018

- **To 3^ο “Hydrocarbon Exploration and Production Workshop”** του IENE πρόκειται να εξετάσει τις τελευταίες εξελίξεις και προοπτικές στον τομέα της έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στην Ν.Α. Μεσόγειο και την Αδριατική, **Μάρτιος, 2018**
- **High Level Meeting on Energy and Geopolitics in SE Europe, Vienna, May 2018**
- **Workshop Renewables and Energy Security in S.E. Europe, Thessaloniki, April 2018**
- **11th SE Europe Energy Dialogue, Belgrade, June 2018**

Στιγμιότυπα από το Ετήσιο Εθνικό Συνέδριο Ενέργειας “Ενέργεια & Ανάπτυξη”
(2008,2009, 2010, 2012,2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016,)

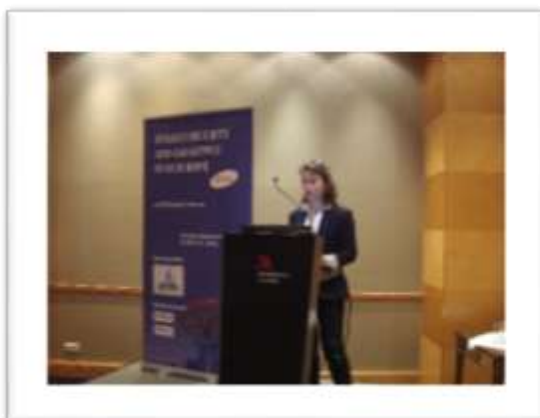
Στιγμιότυπα από Workshop “Developing Albania’s Hydroelectric Potential” στα Τίρανα (3.6.16)

Στιγμιότυπα από το Συνέδριο “South East Europe Energy Dialogue” , Θεσσαλονίκη
(Ιούνιος 2014, Ιούνιος 2016)

Στιγμιότυπα από το Συνέδριο “Energy Security and Gas Supply in SE Europe” στην Βιέννη (12.03.2015)

Στιγμιότυπα από το Συνέδριο “The Nuclear Option for SE Europe” στο Βουκουρέστι (6/5/15)

Στιγμιότυπα από το 1st Energy and Geopolitics Roundtable στην Σόφια (19/3/14)

Στιγμιότυπα από διάφορες εκδηλώσεις του ΙΕΝΕ στο εξωτερικό

Στιγμιότυπα από τον εορτασμό των 10 χρόνων λειτουργίας του ΙΕΝΕ
(Αίγλη Ζάππειο, Αθήνα 8/5/14)

Στιγμιότυπα από το 1^ο Ενεργειακό Συμπόσιο Κύπρου
(Λευκωσία 26/1/2012)

7. Το Εκπαιδευτικό Έργο του Ινστιτούτου

7. Το Εκπαιδευτικό Έργο του Ινστιτούτου

Ευρισκόμενο σε συνεχή επαφή με την ενεργειακή αγορά και την ευρύτερη ενεργειακή κοινότητα εντός και εκτός Ελλάδος, ακολουθώντας τις ενεργειακές εξελίξεις γενικότερα και παρέχοντας σε συνεχή βάση μία υψηλού επιπέδου ενημέρωση στα μέλη του, το IENE αποτελεί σήμερα ένα βασικό πόλο με συσσωρευμένης γνώσης και εμπειρίας πάνω στα ενεργειακά δρώμενα τόσο στην Ελλάδα όσο και στην ευρύτερη περιοχή της ΝΑ Ευρώπης. Αυτή τη σημαντική εμπειρία που διαθέτει το IENE και χάρις στο εκτενές δίκτυο συνεργατών που έχει αναπτύξει στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, έχει προσδώσει στο Ινστιτούτο μια προνομιακή θέση στο χώρο της ενέργειας και της πληροφόρησης γύρω από αυτήν. Ως εκ τούτου, και στο πλαίσιο της κοινωνικής του αποστολής, το IENE κατά την διάρκεια της τελευταίας 5ετίας έχει οργανώσει σεμινάρια και workshops καθαρά εκπαιδευτικού χαρακτήρα.

Πιο συγκεκριμένα, το IENE οργάνωσε δύο σειρές εισαγωγικών μαθημάτων για την ενέργεια υπό τον τίτλο «**Ο Κύκλος της Ενέργειας**» (2011 και 2012) ενώ το 2015 οργάνωσε ένα σεμινάριο σε μεταπτυχιακό επίπεδο με θέμα «**Ενέργεια & Γεωπολιτική**» (2015). Οι ανωτέρω σειρές μαθημάτων τις οποίες παρακολούθησαν συνολικά περί τα 80 άτομα βοήθησαν το IENE να επιλέξει και να οργανώσει την διδακτέα ύλη τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Η εμπειρία που αποκτήθηκε από την οργάνωση των ανωτέρω σεμιναρίων είναι από κάθε άποψη σημαντική και βοηθά το Ινστιτούτο στη σχεδίαση μελλοντικών εκπαιδευτικών δράσεων τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Αυτή την περίοδο (2017) το IENE μελετά την οργάνωση μιας νέας σειράς σεμιναρίων:

- (α) Εισαγωγή στην Ενέργεια, “Ο Κύκλος της Ενέργειας”, 2017-2018 (διάρκειας 6 συνολικά εβδομάδων με απογευματινά μαθήματα)
- (β) Προηγμένες τεχνολογίες και τεχνικές χαμηλού κόστους για την Ενεργειακή Αναβάθμιση Κτιρίων
- (γ) Μεταπτυχιακό Σεμινάριο «Ενέργεια & Γεωπολιτική», 2017 (εκτιμώμενη διάρκεια τεσσάρων εβδομάδων (4) και με δυνατότητα για μεταπτυχιακή εργασία)
- (δ) Introduction to Oil & Gas Fundamentals σε συνεργασία με το Energy Institute του Λονδίνου (A 3 day professional intensive course, Β' Εξάμηνο 2017 – Α' Εξάμηνο 2018)
- (ε) Energy Summer School, 2018

Τόσο το μεταπτυχιακό πρόγραμμα για την ενέργεια όσο και το summer school θα πραγματοποιηθούν σε συνεργασία με ΑΕΙ από την Ελλάδα και την Ευρώπη.

8. Ετήσιος Απολογισμός 2015

8. Ετήσιος Απολογισμός 2015

Το παρόν κείμενο αναφέρεται στις δραστηριότητες, το επιτελεσθέν έργο και τα οικονομικά στοιχεία του ΙΕΝΕ για το έτος 2015.

Ως αποτέλεσμα της στρατηγικής για την ανάπτυξη του ΙΕΝΕ η οποία εγκρίθηκε στην Γενική Συνέλευση του Ιουλίου 2012, και έκτοτε εξειδικεύτηκε μέσω σειράς αποφάσεων της Διοικούσας Επιτροπής, η διοίκηση του Ινστιτούτου επικέντρωσε τις προσπάθειες της κατά το έτος 2015 σε τέσσερις βασικούς άξονες:

- (i). Στην αναβάθμιση και βελτίωση της τακτικής ενημέρωσης που αποστέλλεται στα μέλη, συνεργάτες και εταίρους του Ινστιτούτου με έμφαση την διεύρυνση και εμπλουτισμό κυρίως του αγγλόφωνου υλικού.
- (ii). Στην ανάληψη ερευνητικού έργου και στην εκπόνηση μελετών, τόσο βάσει θεματολογίας που έχει επιλέξει, αναδειξεί και ετοιμάσει σύμφωνα με σχετικές προτάσεις του το Ινστιτούτο, όσο και κατ' ανάθεση από μεγάλες εταιρείες και οργανισμούς.
- (iii). Στην οργάνωση συνεδρίων και παρεμφερών εκδηλώσεων εντός και εκτός Ελλάδος, κυρίως, με στόχο την διεύρυνση των επαφών και συνεργασιών του Ινστιτούτου, την αποδοχή του από εταιρείες και οργανισμούς της περιοχής καθώς και την προβολή του έργου του.
- (iv). Στην αύξηση του αριθμού των μελών του, μέσα από στοχευμένες ενέργειες, κατ' ιδίαν επισκέψεις σε εταιρείες και οργανισμούς και μέσω της οργάνωσης εκδηλώσεων

Οι ενότητες που ακολουθούν περιλαμβάνουν:

- A. Τακτικές και Έκτακτες Εκδόσεις του ΙΕΝΕ
- B. Μελέτες
- Γ. Εκπαιδευτικό Έργο του ΙΕΝΕ
- Δ. Επιστημονικές Επιτροπές
- Ε. Εκδηλώσεις
- ΣΤ. Επισκέψεις, συναντήσεις και συμμετοχές ΙΕΝΕ σε συνέδρια και Εκδηλώσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό
- Ζ. Συμμετοχή ΙΕΝΕ σε Δημόσιες Διαβουλεύσεις
- Η. Μέλη ΙΕΝΕ
- Θ. Οικονομικά Στοιχεία- Ισολογισμός 2015
- Ι. Προσκλήσεις

A. ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

(i) Τακτικές Εκδόσεις

Συνεχίστηκε κανονικά η παραγωγή και αποστολή στα μέλη, εταίρους και συνεργάτες, των τακτικών ενημερωτικών εκδόσεων του ΙΕΝΕ οι οποίες περιλαμβάνουν:

- **Ενεργειακά Θέματα:** Εστάλησαν ηλεκτρονικά σε όλα τα μέλη τα τεύχη No. 111 (Ιανουάριος 2015) έως 120 (Νοέμβριος- Δεκέμβριος 2015).
- **S.E. Europe Energy Brief:** Υπενθυμίζεται ότι από τον Φεβρουάριο 2012 υπό τον γενικό αυτό τίτλο αποστέλλονται τα παρακάτω newsletters του IENE: Market Watch, Market Insight, Monthly Analysis και Market Fundamentals and Prices. Το 2015 εστάλησαν ηλεκτρονικά τα τεύχη No. 156 – 194 (Ιαν. 2015 – Δεκ. 2015).
- **Events Bulletin:** Εστάλησαν ηλεκτρονικά τα τεύχη No. 18, 19, 20, 21
- **Energy Weekly Report:** Εστάλησαν ηλεκτρονικά τα τεύχη No. 1-5

Κατά τη διάρκεια του 2015 δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην αναβάθμιση και διεύρυνση όλων των αγγλόφωνων εκδόσεων του IENE, καθ' ότι αποτελούν την βάση στην προσπάθεια ανάπτυξης του IENE και διεύρυνσης των δραστηριοτήτων του εκτός Ελλάδας, με την εγγραφή κυρίως εταιρικών μελών σημαντικών εταιρειών του ενεργειακού τομέα στην ΝΑ Ευρώπη. Μία προσπάθεια η οποία συνεχίσθηκε με ιδιαίτερο ζήλο όλο το 2015 και αναμένεται να ενταθεί το Α' εξάμηνο του 2016.

Εξάλλου, τον Νοέμβριο του 2015 ξεκίνησε μία νέα πρωτοβουλία του IENE στον τομέα της ενημέρωσης, η οποία μέχρι στιγμής έχει στεφθεί με επιτυχία. Η πρωτοβουλία αυτή αφορά την έκδοση σε εβδομαδιαία βάση ενός market oriented report. Το Newsletter αυτό, με τίτλο **IENE Energy Weekly Report**, κυκλοφορεί κάθε Δευτέρα και αποστέλλεται σε όλα τα εταιρικά μέλη και associates του IENE ως μέρος της συνδρομής τους. Το Energy Weekly Report του IENE ξεκίνησε με στόχο την υποκατάσταση του Daily Service που επιμελούνταν το See News στη Σόφια αλλά δεν θεωρείτο αποκλειστική έκδοση του Ινστιτούτου, όπως επίσης δεν κάλυπτε χώρες όπως η Ελλάδα, η Κύπρος και η Τουρκία.

(ii) Έκτακτες Εκδόσεις

Briefing Notes

- Briefing Note No. 4 *“The Natural Gas Sector in SE Europe”*, C. Stambolis, N. Sofianos, March 2015
- Briefing Note No. 5 *“The Real Impact of Carbon Emissions Reduction”*, C. Stambolis, April 2015
- Briefing Note No. 6 *“The Nuclear Power Generation Programme of Turkey”*, C. Stambolis, N. Sofianos, June 2015

News Flashes

- News Flash No. 6 *“Greece’s New Far Left Government Keeps Quiet on its Energy Agenda”*, January 2015
- News Flash No. 7 *“European Leaders Seek Tighter Cooperation on Energy as the EC unveils its Energy Union Package”*, March 2015
- News Flash No. 8 *“Iran Reaches ‘Framework’ Agreement with the US”*, April 2015
- News Flash No. 9 *“In Defence of Market Share OPEC Agrees to Keep Oil Output High”*, June 2015
- News Flash No. 10 *“Greece’s Armageddon Averted but Country Faces Deepening Recession and Social Unrest”*, July 2015

- News Flash regarding the publication of the **“World Energy Outlook 2015”** by IEA, November 2015

Country Updates

- Country Update No. 1- Greece **“Greece Confronts the EU Establishment and Enters Uncharted Territory: Danger Ahead”**, February 2015
- Country Update No. 2- Serbia **“Serbia Looks West for Energy Market Growth”**, June 2015
- Country Update No. 3- Turkey **“Turkey in Turmoil”**, June 2015

B. ΜΕΛΕΤΕΣ

Ο μελετητικός τομέας αποτέλεσε και πάλι μια βασική δραστηριότητα του IENE το 2015. Είχε προηγηθεί η ολοκλήρωση μίας σειράς σημαντικών μελετών και μονογραφιών το προηγούμενο έτος, πράγμα που διευκόλυνε την μελετητική δραστηριότητα το 2015 λ.χ. βλέπε **“The Outlook for a Natural Gas Trading Hub in SE Europe”**, (M19) .

Πιο συγκεκριμένα κατά τη διάρκεια του 2015 ολοκληρώθηκαν οι ακόλουθες **Μελέτες και Working Papers**.

Μελέτες

- **«Αποθήκευση Φυσικού Αερίου σε Υπόγειους Ταμιευτήρες και εναλλακτικές οδοί εφοδιασμού με LNG, στην Ελλάδα και τη ΝΑ Ευρώπη»**, (M18)Κ.Ν. Σταμπολής, Αναστάσιος Μαστραπάς, Μάρτιος 2015

Η μελέτη αυτή, που πραγματοποιήθηκε **με την υποστήριξη της ΠΑΕ**, εξέτασε σφαιρικά τόσο για την Ελλάδα όσο και τη ΝΑ Ευρώπη το μείζον θέμα της υπόγειας αποθήκευσης αερίου όσο και τα θέματα προμήθειας LNG. Με τη χώρα μας να εξαρτάται κατά 80% για τις προμήθειες της μέσω αγωγών που επηρεάζονται άμεσα από μια διακοπή τροφοδοσίας από τη Ρωσία, η εξασφάλιση εφεδρικών ποσοτήτων μέσω υπόγειων ταμιευτήρων και LNG έχει ιδιαίτερη σημασία. Εάν μάλιστα ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η τροφοδοσία μας γίνεται με αγωγούς μέσω άλλων χωρών (δηλ. Ουκρανία, Μολδαβία, Ρουμανία και Βουλγαρία), τότε η δυνατότητα των χωρών αυτών να αποθηκεύουν ικανές ποσότητες αερίου σε υπόγειους χώρους, αλλά και να έχουν εναλλακτικούς τρόπους εφοδιασμού μέσω LNG, έχει επίσης μεγάλη σημασία για την εύρυθμη λειτουργία του εθνικού μας συστήματος. Γι' αυτό, αυτή η στρατηγικής κατεύθυνσης μελέτη του IENE, λαμβάνει σοβαρά υπόψη της το ρόλο των γειτονικών χωρών και της ΝΑ Ευρώπης γενικότερα.

- **“The Vertical Corridor: From the Aegean to the Baltic”** (M26) Κ.Ν. Σταμπολής, Ν. Σοφινός, Αναστάσιος Μαστραπάς, Μάιος 2015

Η μελέτη αυτή πραγματοποιήθηκε **με την υποστήριξη της ΔΕΠΑ και του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας**. Ο Κάθετος Διάδρομος (*Vertical Corridor*) αποτελεί μία νέα οδευση για το Φυσικό Αέριο, που θα ενώνει τα Εθνικά Δίκτυα τριών χωρών μέσω διασυνδεδεμένων αγωγών, υπαρχόντων και νέων, ώστε το φυσικό αέριο να προωθείται από την Ελλάδα στην Βουλγαρία και την Ρουμανία , και ενδεχομένως σε άλλες χώρες της κεντρικής και της Νότιο - Ανατολικής Ευρώπης. Η μελέτη αυτή του IENE έδωσε μία λεπτομερή περιγραφή του έργου αλλά και παρουσίασε ορισμένα ποσοτικά στοιχεία ως προς το μέγεθός του έργου και τον

προϋπολογισμό του. Επιπλέον, είχε ως στόχο να εξαχθούν οριστικά συμπεράσματα ως προς την εμπορική βιωσιμότητα του έργου.

- **“A Strategy for Unlocking Greece’s Hydrocarbon Potential”** (M25) Κ.Ν. Σταμπολής, Κ. Νικολάου, Κ. Παπαμιχαλόπουλος, Σεπτέμβριος 2015

Η μελέτη αυτή, που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της προσπάθειας του IENE να διεθνοποιήσει το ενδιαφέρον για τους υδρογονάνθρακες στην Ελλάδα, αφορούσε στην στρατηγική της χώρας στην έρευνα και ανάπτυξη υδρογονανθράκων και πιο συγκεκριμένα επιχείρησε να παρουσιάσει και να αξιολογήσει την πρόοδο αναφορικά με τις έρευνες υδρογονανθράκων στην Ελλάδα αλλά και στην ευρύτερη περιοχή (Κύπρος, Ισραήλ).

Επιπλέον το IENE συνεχίζει την προετοιμασία για την έκδοση της ανανεωμένης (revised) μελέτης **SE Europe Energy Outlook 2015-2016** (M23) με στόχο την έκδοση της τον Μάιο του 2016. Μετά από συνεννόηση με το αρμόδιο τμήμα του International Energy Agency (IEA) στο Παρίσι και ανταλλαγή σχετικών επιστολών το draft της μελέτης θα αξιολογηθεί (review) από τον εν λόγω οργανισμό ο οποίος και θα υποβάλλει σχετικά σχόλια. Η σημαντική αυτή εξέλιξη αναμένεται ότι θα προσδώσει ένα επιπλέον κύρος στο IENE και θα ενισχύσει την αξιοπιστία της μελέτης. Η εν λόγω μελέτη υποστηρίζεται οικονομικά από διάφορες εταιρείες του χώρου.

Working Papers

- Working Paper No. 20 **«Ο Κάθετος Διάδρομος: Από το Αιγαίο ως τη Βαλτική»**, Κ.Ν. Σταμπολής, Ν. Σοφιανός, Ιανουάριος 2015
- Working Paper No. 21 **“Greece’s Experience in Using EU Structural Funds for Improving the Energy Performance of Buildings”**, Κ.Ν. Σταμπολής, Κ. Θεοφύλακτος, Ιανουάριος 2015

Γ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ IENE

Το 2015 το IENE πραγματοποίησε για πρώτη φορά μία σειρά Σεμιναρίων με θέμα «Εισαγωγή στη Γεωπολιτική και την Ενέργεια» στα οποία μέσω των εισηγήσεων δόθηκε μία αυστηρά επιστημονική μεθοδολογία και αναλυτική προσέγγιση, κατανόηση και εμβάθυνση στην σχέση ενέργειας και γεωπολιτικής. Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση του κύκλου μαθημάτων ήταν σε θέση να διαχειρίζονται με αποτελεσματικότητα θέματα που αφορούν στην ανάλυση των δεδομένων, και την εκτίμηση ή πρόβλεψη των μελλοντικών εξελίξεων. Τα μαθήματα πραγματοποιήθηκαν από τον Φεβρουάριο ως τον Μάιο του 2015. Πραγματοποιήθηκαν 23 μαθήματα με την συμμετοχή 12 εξειδικευμένων εισηγητών.

Τα σεμινάρια παρακολούθησαν συνολικά 12 φοιτητές εκ των οποίων τρεις (3) ετοίμασαν και υπέβαλλαν διπλωματική εργασία υπό την επίβλεψη του καθ. Ιωάννη Μάζη (Καθηγητή στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών- Τμήμα Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών, Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών) ο οποίος και είχε την ευθύνη για την επιστημονική επίβλεψη του Σεμιναρίου. Στους ανωτέρω τρεις φοιτητές απονεμήθηκε Δίπλωμα ενώ στους υπόλοιπους απλή βεβαίωση παρακολούθησης σπουδών.

Δ. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ IENE

Κατά τη διάρκεια του 2015 συνήλθαν τρεις από τις πέντε επιστημονικές επιτροπές του IENE, οι οποίες και συμβάλλουν σημαντικά με τις παρεμβάσεις, εργασίες και συμπεράσματά τους στην προώθηση του έργου του Ινστιτούτου.

Η **Επιτροπή Ηλεκτρικής Ενέργειας** συνήλθε μία φορά την Δευτέρα 8 Ιουνίου στα γραφεία του Ινστιτούτου, υπό την Προεδρία του **Δρ. Γιώργου Συντζανάκη**. Στην συνάντηση της η Επιτροπή αναφέρθηκε στα τρέχοντα θέματα της οργάνωσης και λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα. Βασική διαπίστωση της Επιτροπής ήτο ότι μια ενεργειακή στρατηγική που θα περιλαμβάνει την απελευθέρωση της αγοράς και τη μεγιστοποίηση της χρήσης του λιγνίτη με παράλληλη αναβάθμιση ή και μετατροπή παλαιών μονάδων, με στόχο την αύξηση του βαθμού απόδοσής τους, θα μπορούσε να συμβάλλει δραστικά στη μείωση των ενεργειακών τιμών και στη συνεπακόλουθη αύξηση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής βιομηχανίας.

Η **Επιτροπή Ενέργειας και Αποδοτικότητας** συνήλθε μία φορά τον Γενάρη του 2015 στα γραφεία του IENE, υπό την Προεδρία του **κ. Κων/νου Θεοφύλακτου**.

Η **Επιτροπή Γεωπολιτικής** η οποία συγκροτήθηκε για πρώτη φορά το 2014 συναντήθηκε τέσσερις φορές εντός του 2015 στις 9 Ιανουαρίου, 12 Μαΐου, 25 Ιουνίου και 14 Οκτωβρίου υπό την προεδρία του **Δρ. Δημήτρη Κόκκινου**. Η Επιτροπή αυτή αποτελεί ένα βήμα προβληματισμού και σύνθεσης προτάσεων αναφορικά με την γεωπολιτική και την ενέργεια, ενώ φιλοδοξεί να συμβάλλει σε μακροπρόθεσμη βάση στην δημιουργία κλίματος συνεργασίας, εμπιστοσύνης, και κοινής αντιμετώπισης ακόμα και αμφιλεγόμενων ή επίμαχων θεμάτων που απασχολούν έντονα τόσο την ΝΑ Μεσόγειο όσο και την ΝΑ Ευρώπη, για ένα καλύτερο μέλλον της ευρύτερης περιοχής. Μεταξύ των δραστηριοτήτων της Επιτροπής συγκαταλέγεται η έκδοση του IENE **Geopolitics Bulletin** όπου το 2015 εκδόθηκαν τα τεύχη 3-6.

- Issue No 3: **The World Economy in 2015**, January 2015
- Issue No 4: **Libya**, May 2015
- Issue No 5: **Geopolitical concerns over Grexit not yet averted**, July 2015
- Issue No 6: **The Syrian Imbroglio**, November 2015

E. ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Το 2015 πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες εκδηλώσεις:

- Γενική Συνέλευση και Εκδήλωση Κοπής Πρωτοχρονιάτικης Πίττας IENE, Αθήνα, 14 Ιανουαρίου, 2015
- IENE Regional Conference **Energy Security and Gas Supply in SE Europe**, Βιέννη, 12 Μαρτίου, 2015
- Συζήτηση Στρογγυλής Τραπέζης για την **Ενεργειακή Πολιτική της Ελλάδας στο Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Ενέργεια και το Περιβάλλον**, Αθήνα, 27 Μαρτίου, 2015
- IENE Regional Conference on **“The Nuclear Option for SE Europe”**, Βουκουρέστι, Ρουμανία, 6 Μαΐου, 2015
- Ανοικτό Φόρουμ για την **Έρευνα και Παραγωγή Υδρογονανθράκων στην Ελλάδα και την Ανατολική Μεσόγειο**, Αθήνα, 10 Ιουνίου, 2015
- Έκθεση και Συνέδριο **“Global Oil & Gas - Black Sea and Mediterranean”**, οργάνωση από ITE Group PLC και ROTA AE, σε συνεργασία με τον IENE, Αθήνα, 23-24 Σεπτεμβρίου, 2015
- 20^ο Εθνικό Συνέδριο Ενέργειας **“Ενέργεια & Ανάπτυξη 2015”**, Αθήνα, 11-12 Νοεμβρίου, 2015
- 4^ο **Ενεργειακό Συμπόσιο Κύπρου**, Λευκωσία, Κύπρος, 7-8 Δεκεμβρίου 2015

Λεπτομερή στοιχεία για τις ανωτέρω εκδηλώσεις έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο του IENE, ενώ όλοι οι εταίροι και τα μέλη του IENE έχουν πρόσβαση στις εργασίες και τα πρακτικά μέσω της

περιοχής μελών του Ινστιτούτου. Για τις περισσότερες εκδηλώσεις, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τα συνέδρια, έχουν δημιουργηθεί ειδικά *micro sites* όπου έχουν αναρτηθεί όλες οι εργασίες και κείμενα που παρουσιάστηκαν. Ο κατάλογος των *micro sites* έχει ως εξής:

- IENE Regional Conference **Energy Security and Gas Supply in SE Europe**, Βιέννη, 12 Μαρτίου, 2015 <http://www.iene.gr/energy-sec-gas-supply-see2015/>
- IENE Regional Conference on **“The Nuclear Option for SE Europe”**, Βουκουρέστι, Ρουμανία, 6 Μαΐου, 2015 <http://www.iene.gr/nuclear-option-see2015/>
- Ανοικτό Φόρουμ για την **Έρευνα και Παραγωγή Υδρογονανθράκων στην Ελλάδα και την Ανατολική Μεσόγειο**, Αθήνα, 10 Ιουνίου, 2015 <http://www.iene.gr/hc-exploration2015>
- 20^ο Εθνικό Συνέδριο Ενέργειας **“Ενέργεια & Ανάπτυξη 2015”**, Αθήνα, 11-12 Νοεμβρίου, 2015 <http://www.iene.gr/energy-development2015/>

Επιπλέον στις 4 Δεκεμβρίου 2015 οργανώθηκε μία **Απογευματινή Συνάντηση με θέμα «Ενέργεια & Γεωπολιτική»** στο Αμφιθέατρο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος και σε συνεργασία με το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στην Ενέργεια-Στρατηγική, Δίκαιο & Οικονομία του Παν/μίου Πειραιώς. Η Συνάντηση αυτή πραγματοποιήθηκε σε συνέχεια της απόφασης να ματαιωθεί η 8^η Συνεδρία με θέμα «Γεωπολιτική της Ενέργειας στην ΝΑ Ευρώπη και Ασφάλεια Ενεργειακού Εφοδιασμού», λόγω έλλειψης χρόνου στο Ετήσιο Συνέδριο του Ινστιτούτου «Ενέργεια & Ανάπτυξη 2015».

Στους Χορηγούς και Υποστηρικτές των Συνεδρίων και Ημερίδων του IENE για το 2015 συμπεριλαμβάνονται οι εξής εταιρείες:

- **Χορηγοί:** ΔΕΠΑ, KG Law Firm, ΔΕΗ, ΕΛΠΕ
- **Υποστηρικτές:** Nuclearelectrica (Romania), ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή, Energean Oil & Gas, Elpedison, Norton Rose Fulbright

Θα πρέπει να αναφερθεί ότι πάγια επιδίωξη του IENE για τις περισσότερες εκδηλώσεις που πραγματοποίησε στο εξωτερικό είναι η συνδιοργάνωση τους με τοπικούς φορείς. Αυτό διευκολύνει σημαντικά το οργανωτικό σκέλος αλλά και προσφέρει την δυνατότητα στο Ινστιτούτο μεγαλύτερης διείσδυσης στις τοπικές επιστημονικές και επιχειρηματικές κοινότητες. Με γνώμονα τα ανωτέρω το IENE συνεργάστηκε το 2015 με το Romania Energy Centre (ROEC) στη Ρουμανία και την εταιρεία προβολής και εκδόσεων FMW στη Κύπρο (κ. Ιωσήφ Ιωσήφ). Στη σημαντική αυτή προσπάθεια καθοριστικός ήτο ο ρόλος ορισμένων στρατηγικών συνεργασιών με άλλους οργανισμούς, αλλά και η συνδρομή των *associate members* στις διάφορες χώρες της περιοχής που συνέβαλαν ουσιαστικά στην οργάνωση εκδηλώσεων ενώ είχαν αξιόλογη συμμετοχή σε μελέτες και εκδόσεις με ελάχιστο κόστος για το IENE.

ΣΤ. Επισκέψεις, συναντήσεις και συμμετοχές IENE σε Συνέδρια και Εκδηλώσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό

Το IENE κατά τους μήνες Ιανουάριος 2015 – Δεκέμβριος 2015 συμμετείχε με στελέχη του σε αρκετές διεθνείς και τοπικές συναντήσεις, συνέδρια και εκδηλώσεις, ως κάτωθι:

- (i) *Συμμετοχή και Ομιλίες του κ. Γιάννη Χατζηβασιλειάδη, Πρόεδρου του IENE, σε Συνέδρια στην Ελλάδα και το Εξωτερικό το 2015*

- **Mare Forum Oil and Gas Europe 2015, Mediterranean Ultra Deep Water Exploration and Maritime Transportation of Energy, Αθήνα, 4 Μαρτίου**
- **Επενδύσεις και Υποδομές για την Πράσινη Ανάπτυξη και την Καινοτομία, Αθήνα 24-25 Ιουνίου (Οργάνωση A-Energy)**
- **Athens Energy Forum 2015- Energy Security & Co-operation, Athens, March 11-12, organized by the International New York Times Newspaper**

Ο Πρόεδρος του IENE συμμετέχοντας σε πάνελ με θέμα **“Renewable Energy Sources: How Feasible is a low-carbon based economy?”** μίλησε για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και τον ρόλο τους στην παραγωγή ηλεκτρισμού στην Ελλάδα ενώ υπογράμμισε τις προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπισθούν.

- **7th IRON ORE & COAL SHIPPING SUMMIT 2015, trade – Markets – Shipping – Commodities – Investments –Finance – Sustainability, Athens**

(ii) Συμμετοχή και Ομιλίες κ. **Κ.Ν. Σταμπολή**, Εκτελεστικού Δ/ντη IENE, σε Συνέδρια στην Ελλάδα και το Εξωτερικό το 2015

- **2nd Mare Forum Oil & Gas Europe 2015, Αθήνα, 4 Μαρτίου**

Παρουσίαση με θέμα **“Oil and Gas Outlook for Greece and SE Europe – A Geopolitical Perspective”**.

- **14th Turkish International Oil & Gas Conference (TUROGE), Άγκυρα, Τουρκία, 18-19 Μαρτίου**

Παρουσίαση με θέμα **“The Prospects for the Setting Up and Operation of Gas Trading Hubs in Greece and Turkey”**. Ο Εκτελεστικός Διευθυντής του Ινστιτούτου παρουσίασε στοιχεία και συμπεράσματα από τη μελέτη του IENE “The Outlook for a Natural Gas Trading Hub in SE Europe” ενώ ταυτόχρονα ανέλυσε τους παράγοντες που ευνοούν τη δημιουργία ενός Gas Trading Hub στην Ελλάδα και την Τουρκία.

- **Ομιλία στο Ινστιτούτο Διαρκούς Επιμόρφωσης- Γ.Ε.Ε.Θ.Α., Αθήνα, 26 Μαρτίου**

Παρουσίαση με θέμα **«Η Διεθνής Αγορά Πετρελαίου, Γεωπολιτικοί Παράγοντες και ο Ρόλος των Αποθεμάτων Υδρογονανθράκων της Ανατολικής Μεσογείου με Ειδική Αναφορά στην Έρευνα και Παραγωγή Υδρογονανθράκων στην Ελλάδα»**.

- **International Chamber of Commerce (ICC) Environment and Energy Commission Meeting, Παρίσι, 30-31 Μαρτίου**

Ο Εκτελεστικός Διευθυντής του Ινστιτούτου συμμετείχε στη συνάντηση του “Commission on Environment and Energy” που αποτελεί το επίσημο συμβουλευτικό όργανο του ICC και καλύπτει τα περισσότερα θέματα του ευρύτερου ενεργειακού τομέα και του

περιβάλλοντος. Η συνάντηση επικεντρώθηκε στο συνέδριο των UNFCCC-COP 21 που πραγματοποιήθηκε τον Δεκέμβριο στο Παρίσι και είχε ως στόχο την επίτευξη συμφωνίας για την μείωση των εκπομπών αερίου. Συζητήθηκαν επίσης ο ρόλος της ενεργειακής αποδοτικότητας, η διείσδυση των ΑΠΕ στον ηλεκτρισμό, η ανάγκη διατήρησης της βιοποικιλότητας αλλά και οι πολιτικές σχετικά με την Κλιματική Αλλαγή.

■ **6th IICEC International Energy Forum, Κωνσταντινούπολη, 15 Μαΐου**

Ο Εκτελεστικός Διευθυντής του Ινστιτούτου, αποδεχόμενος πρόσκληση του Dr. Fatih Birol, Executive Director του IEA, συμμετείχε στο 6th IICEC International Energy Forum, το οποίο οργανώθηκε από το Sabanci University, και αυτή τη χρονιά είχε ως βασικό θέμα **“On the Road to Antalya G-20 Summit: Global Energy Security Today and Tomorrow”**. Οι προτεραιότητες που πρέπει να οριστούν σχετικά με την ενεργειακή ασφάλεια στη επικείμενη συνάντηση κορυφής των G20 στην Antalya και η επένδυση στην ενεργειακή αποδοτικότητα και τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας ήταν τα βασικά θέματα τα οποία συζητήθηκαν στο Φόρουμ.

■ **Επενδύσεις και Υποδομές για την Πράσινη Ανάπτυξη και την Καινοτομία, Αθήνα 24-25 Ιουνίου (Οργάνωση A-Energy)**

Παρουσίαση με θέμα **«Φυσικό Αέριο και Πετρέλαιο ως Απαραίτητες Συνιστώσες για την Οικονομική Ανάπτυξη της Ελλάδος»**.

■ **Ομιλία στο Post Graduate Energy Course, Πανεπιστήμιο Sharif, Τεχεράνη, 6 Οκτωβρίου**

Ομιλία με θέμα **“Europe’s Energy Dilemma and the Role of Iran”**.

■ **8th Balkan Energy Forum, Βελιγράδι, Σερβία, 20-21 Οκτωβρίου**

Παρουσίαση με θέμα **“The Critical Role of Gas Storage and LNG in SE Europe’s Energy Market”**.

■ **Διήμερο Αναπτυξιακό Φόρουμ «Φυσικό Αέριο και Ανάπτυξη», Αθήνα, 4-5 Νοεμβρίου (Οργάνωση A-Energy)**

Παρουσίαση με θέμα **“The Prospect for the Setting Up and Operation of a Gas Trading Hub in Greece”**.

■ **Energy Scenarios for South Eastern Europe, Βιέννη, 15 Δεκεμβρίου (Οργάνωση JRC/Energy Community Secretariat)**

Παρουσίαση με θέμα **“SE Europe Energy Outlook 2015-2016- Work in Progress, An Initial”**. Η συμμετοχή σε αυτό το Workshop που διοργάνωσε από κοινού το European Commission JRC και το Energy Community Secretariat αποτέλεσε μία εξαιρετική ευκαιρία να παρουσιαστεί η μελέτη αναφοράς του IENE “SE Europe Energy Outlook 2015-2016” όπως και τα προκαταρκτικά της συμπεράσματα σε ένα διεθνές κοινό.

Ζ. Συμμετοχή IENE σε Δημόσιες Διαβουλεύσεις

Το 2015 το IENE συμμετείχε στις κάτωθι Δημόσιες Διαβουλεύσεις:

- Δημόσια Διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την «Στρατηγική της ΕΕ στο LNG και την Αποθήκευση Φυσικού Αερίου», Οκτώβριος 2015
- Δημόσια Διαβούλευση του ΥΠΕΝ για την «Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή», Δεκέμβριος 2015

Τα πλήρη κείμενα με τις θέσεις του IENE στο πλαίσιο των ανωτέρω διαβουλεύσεων έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο του IENE.

Η. Μέλη IENE

Το 2015 το IENE καλωσόρισε έξι δυναμικές εταιρείες από τους χώρους της ενέργειας, των μεταφορών, της βιομηχανίας και των νομικών υπηρεσιών από την Ελλάδα και το εξωτερικό ως νέα εταιρικά μέλη. Πρόκειται για την **Franco Compania Naviera SA**, ναυτιλιακή εταιρεία, την **Famemoiss** με έδρα την Κύπρο που δραστηριοποιείται στο ναυτιλιακό και βιομηχανικό τομέα, την δικηγορική εταιρεία **Tornaritis Law Firm**, την **ELIN BIOKAYΣΙΜΑ**, εταιρία που δραστηριοποιείται στην παραγωγή βιοκαυσίμων, την **Sunlight**, που δραστηριοποιείται στην παραγωγή και ανάπτυξη μπαταριών και συστήματα αποθήκευσης ενέργειας, και την **ROTA SA**, τον μεγαλύτερο εκθεσιακό φορέα στη χώρα μας.

Η **Franco Compania Naviera SA** ιδρύθηκε το 1948 και δραστηριοποιείται στη μεταφορά φορτίων (dry bulk carriers), ενώ προσφέρει υπηρεσίες commercial και technical management σε ενδιαφερόμενους πελάτες στον τομέα της ναυτιλίας.

Η **Famemoiss** με έδρα την Λεμεσό στην Κύπρο αποτελεί μία κοινοπραξία της Fameline Investments Ltd and Al Masaoood Oil Industry Supplies & Services Company (MOISS). Δραστηριοποιείται στον τομέα της υπερπόντιας ναυτιλίας και των βιομηχανικών αγορών μέσω ενός δικτύου παραρτημάτων, τοπικών αντιπροσώπων και πωλητών. Ο όμιλος Fameline απασχολεί 130 άτομα στην Κύπρο και διεθνώς και αποτελείται από πέντε εταιρείες: MIE Group Ltd, Kaeline Investments Ltd, OneMarine Group Ltd, Hatlapa Group and Oil & Gas Group.

Η **Tornaritis Law Firm**, ηγέτιδα νομική εταιρεία, έχει ως έδρα την Κύπρο. Παρέχει στους εγχώριους αλλά και διεθνείς πελάτες της νομικές υπηρεσίες υψηλού επιπέδου ενώ διαθέτει μεγάλη εμπειρία και συνίσταται για την συμβολή της στο Doing Business Project on Cyprus από το International Finance Corporation of the World Bank Group.

Η **ELIN BIOKAYΣΙΜΑ** λειτουργεί μια μονάδα παραγωγής βιοντήζελ στην 2^η ΒΙΠΕ Βόλου, με παραγωγική δυνατότητα 80,000 MT/έτος. Έχει την δυνατότητα να χρησιμοποιεί αποκλειστικά απόβλητα σαν πρώτη ύλη, (τηγανέλαια, ζωικά λίπη), ενώ το τελικό προϊόν είναι απεσταγμένο βιοντήζελ, που υπερκαλύπτει τις Ευρωπαϊκές προδιαγραφές και έχει σημαντικά καλλίτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά από το κλασικό βιοντήζελ. Επίσης έχοντας σχεδόν μηδενικό αποτύπωμα, CO₂, κατατάσσεται στην κορυφή των βιοκαυσίμων όσον αφορά το περιβαλλοντικό όφελος.

Η **Sunlight SA**, με έδρα την Αθήνα, δραστηριοποιείται διεθνώς προσφέροντας ολοκληρωμένες ενεργειακές λύσεις. Ειδικεύεται στην ανάπτυξη, παραγωγή και προώθηση μπαταριών και

συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας. Συγκαταλέγεται στους κορυφαίες εταιρείες παροχής λύσεων για συστήματα αποθήκευσης ενέργειας.

Η **ROTA SA**, με έδρα την Αθήνα, είναι ο μεγαλύτερος εκθεσιακός φορέας στην Ελλάδα. Διοργανώνει κλαδικές εκθέσεις, εκθέσεις κοινού, συνέδρια και εκδηλώσεις ικανοποιώντας τις ιδιαίτερες ανάγκες πλήθους αγορών, με ποικιλία προϊόντων που περιλαμβάνει από είδη σπιτιού έως και συστήματα αλουμινίου.

Μέχρι τις 31/12/2015, μέλη του IENE αριθμούσαν εξήντα δύο (62) εταιρείες, 37 φυσικά πρόσωπα και 330 associates και τιμής ένεκεν. Συνολικά, τις ενημερώσεις του Ινστιτούτου λάμβαναν σε τακτική βάση περισσότερα από 1,000 άτομα στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Θ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η συνεχιζόμενη για έβδομη χρονιά ύφεση στην ελληνική οικονομία μετά από μία μικρή αναλαμπή το Β' εξάμηνο του 2014, σε συνδυασμό με την στάση πληρωμών, το κλείσιμο των τραπεζών και των capital controls το περασμένο καλοκαίρι είχαν αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομική λειτουργία του IENE. Έτσι τα συνολικά έσοδα για το 2015 αντί να αυξηθούν ήσαν οριακά μειωμένα (-0.1%) σε σχέση με το 2014, και διαμορφώθηκαν στα 219.954,02€ ενώ τα έξοδα συγκρατήθηκαν στα 154.453,93€ με το IENE να εγγράφει ελάχιστες ζημιές. Όμως η χρήση του 2015 στο σύνολο της ήτο πλεονασματική κατά 65.501€, κέρδη που όμως κάλυψαν κατά 95% τις ζημιές περασμένων ετών με τελική μεταφερόμενη ζημία για το 2015 το ποσό των 2.661,44€. Όπως ήτο αναμενόμενο το πλεόνασμα στη χρήση του 2015 επηρέασε θετικά την καθαρή θέση του IENE έτσι που σήμερα αυτή εμφανίζεται σαφώς βελτιωμένη σε σχέση με όλα τα προηγούμενα χρόνια και πλέον είναι θετική.

Στον **Πίνακα I** παρουσιάζεται ο ισολογισμός του Ινστιτούτου για το 2015.

Τόσο τα περιορισμένα έσοδα, όσο και η αρνητική κατάσταση της οικονομίας επέβαλαν μέτρα περαιτέρω συμπίεσης του λειτουργικού κόστους του Ινστιτούτου (π.χ. περιορισμός εξωτερικών συνεργατών και outsourcing, κατάργηση εντύπων εκδόσεων, προσωρινή μείωση αποδοχών προσωπικού). Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τον περιορισμό δραστηριοτήτων ιδιαίτερα στον τομέα του marketing καθότι υπήρχαν μειωμένα κονδύλια διαθέσιμα για έξοδα κίνησης και παράστασης.

Στον **Πίνακα II** παρουσιάζονται τα έξοδα για το 2015 συνολικά και ανά κατηγορία ενώ στον **Πίνακα III** που ακολουθεί εμφανίζονται τα βασικά έσοδα του Ινστιτούτου προήλθαν από συνδρομές (33,19%), από μελέτες (19,09%) και από χορηγίες εκδηλώσεων (37,9%). Παρατηρείται ότι στη διαμόρφωση των εσόδων τα τελευταία χρόνια, από το 2010 και μετά, λόγω της συνεχιζόμενης οικονομικής κρίσης τα έσοδα του Ινστιτούτου υφίσταντο αναλογικά μία συνεχή μείωση. Έτσι η στασιμότητα των εσόδων το διάστημα 2013-2015, όπως φαίνεται και στο Γράφημα 1, παρά τις ανώμαλες συνθήκες στην αγορά, δείχνει ότι ίσως τα έσοδα να έχουν φθάσει στο κάτω μέρος της καμπύλης και ότι από δω και στο εξής να αναμένεται μία σταδιακή βελτίωση.

Πιο αναλυτικά, η κατάσταση των προηγούμενων ετών από πλευράς εσόδων παρουσιάζεται στα Γραφήματα πίτας 2 – 5 απ' όπου μπορούν να αντληθούν κάποια χρήσιμα συμπεράσματα. Τα έσοδα από χορηγίες εκδηλώσεων σε σχέση με το 2012, όπου ήσαν στο 40,5%, παρουσιάζουν μια σταδιακή πτώση φτάνοντας το 2015 στο 30,6%. Επιπρόσθετα, τα έσοδα από Ευρωπαϊκά Προγράμματα το 2011 λόγω GEOFAR είχαν ανέλθει στο 15% των εσόδων ενώ το 2015 η απουσία συμμετοχής σε ευρωπαϊκά έργα έχει μηδενίσει σχεδόν αυτήν την πηγή εσόδων. Από

την άλλη όμως έχουν παρουσιάσει μια αξιοπρόσεκτη αύξηση τα ποσοστά των εσόδων που προέρχονται από χορηγίες και αναθέσεις μελετών φτάνοντας το 2015 στο 22% των εσόδων σε σχέση με το 2011 που ήταν μόλις 8%. Τέλος, τα έσοδα από τις ανανεώσεις συνδρομών και τις εγγραφές νέων μελών παρά την συνεχιζόμενη οικονομική κρίση και ύφεση που επικρατεί στην Ελλάδα, συνεχίζουν να αυξάνονται τα τελευταία 5 χρόνια φτάνοντας το 2015 στο 33% των συνολικών εσόδων. Ως βασικό συμπέρασμα από τα παραπάνω μπορεί να διατυπωθεί ότι η κατάσταση των εσόδων το 2015 αντικατοπτρίζει ένα πολύ πιο υγιές μίγμα σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια.

Σχετικά με την οικονομική κατάσταση του Ινστιτούτου παρατηρείται ότι αυτή χειροτέρεψε απότομα στις αρχές Ιουνίου 2015 καθώς η χώρα και οι επιχειρήσεις αντιμετώπιζαν σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας κάτι που κορυφώθηκε με την επιβολή των capital controls, οπότε το ΙΕΝΕ βρέθηκε σε εξαιρετικά δυσχερή οικονομική θέση με άδεια ταμεία και υποχρεώσεις να τρέχουν. Για πρώτη φορά δε στην ιστορία του η διοίκηση προσέτρεξε στους εταίρους αιτώντας την οικονομική στήριξη τους αφού αδυνατούσε να αντλήσει χρήματα από άλλες πηγές. Πράγματι με πολύ κόπο και μετά από συνεχείς εκκλήσεις και επαφές της διοίκησης με τους εταίρους συγκεντρώθηκε το ποσό των 14,000€ περίπου (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) μεταξύ τέλη Ιουλίου και τέλη Σεπτεμβρίου με αρχές Οκτωβρίου, πράγμα που επέτρεψε στοιχειωδώς την συνέχιση λειτουργίας του Ινστιτούτου, με πολλές όμως υποχρεώσεις όπως ενοίκιο, εξωτερικοί συνεργάτες και μέρος των αποδοχών των εργαζομένων να παραμένουν απλήρωτα για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Παρά τις συνέχεις εκκλήσεις μου, όπως και του προέδρου κ. Ι. Χατζηβασιλειάδη, για οικονομική υποστήριξη δεν υπήρξε η αναμενόμενη ανταπόκριση από τους εταίρους. Από ένα σύνολο 24 εταίρων οι επτά μόνο (7) συνεισέφεραν οι ίδιοι χρήματα είτε ως χορηγία/εισφορά, ή ως αμοιβή έναντι εργασίας είτε ως δάνειο, και πέντε, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου Ι. Χατζηβασιλειάδη, εκδήλωσαν έντονο ενδιαφέρον και κινητοποιήθηκαν εντατικά και ποικιλοτρόπως για την εξασφάλιση οικονομικής στήριξης.

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι: ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2015

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΝΑ ΕΥΡΩΠΗΣ						
Ισολογισμός της 31/12/2015						
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Ποσά κλειόμενης χρήσεως 2015			Ποσά προηγούμενης χρήσεως 2014		
	Αξία Κτήσης	Αποσβέσεις	Αναπόσβεστη αξία	Αξία Κτήσης	Αποσβέσεις	Αναπόσβεστη αξία
Α. ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ						
Β. ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ						
Γ. ΠΛΗΡΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Ι. Ακίνητες ακινήτοποιήσεις						
ΙΙ. Ενομήσιμες ακινήτοποιήσεις						
Θ. Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	36.079,44	0.516,61	26.562,83			
Σύνολο Ακινήτοποιήσεων (Γ+ΓΙΙ)	36.079,44	0.516,61	26.562,83			
ΙΙΙ. Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις						
Σύνολο πάγιου ενεργητικού (Γ+ΓΙΙ+ΓΙΙΙ)	36.079,44	0.516,61	26.562,83			
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			26.562,83			
Ι. Αποθέματα						
ΙΙ. Διαθέσιμα	6.864,00					
Μείον Προβλέψεις		0.864,00				
ΙΙΙ. Χρεώστες διάφοροι		90.000,00				
		90.864,00				
ΙΙΙΙ. Χρεόγραφα						
ΙV. Διαθέσιμα			10.865,40			
1. Ταμείο			3,52			
3. Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας			10.861,88			
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού (Δ+ΔΙ+ΔΙΙ+ΔΙV)			107.722,92			
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ						
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (Α+Β+Γ+Δ+Ε)			134.285,75			
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΣΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΥ						
Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσεως (Α/Β6)						
Από: 01/01/2015 Έως: 31/12/2015						
	Ποσά κλειόμενης χρήσεως 2015		Ποσά προηγούμενης χρήσεως 2014		Ποσά κλειόμενης χρήσεως 2015	
1. Αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως		219.954,02				65.500,09
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)		219.954,02				-68.161,63
Μικτά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) εκμεταλλεύσεως						
Σύνολο		219.954,02				-2.661,44
ΜΕΙΟΝ:						
1. Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	154.453,93					-2.661,44
4. Έξοδα λειτουργίας παραγωγής μη κοστολογηθέντα (κόστος υποσπαρχολήσεως - αδράνειας)		154.453,93				
Μερικά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) εκμεταλλεύσεως		65.500,09				
ΠΑΕΟΝ (ή μείον)						
Μείον:						
Ολικά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) εκμεταλλεύσεως		65.500,09				
ΙΙ. ΠΑΕΟΝ (ή μείον): Έκτακτα αποτελέσματα						
Μείον:						
Οργανικά και έκτακτα αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές)		65.500,09				
ΜΕΙΟΝ						
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (Κέρδη ή Ζημιές)		65.500,09				
ΧΡΗΣΕΩΣ προ φόρων						
ΑΘΗΝΑ, 18/09/2016						
Πίνακας Διαθέσεως Αποτελεσμάτων						
Από: 01/01/2015 Έως: 31/12/2015						
	Ποσά κλειόμενης χρήσεως 2015		Ποσά προηγούμενης χρήσεως 2014		Ποσά κλειόμενης χρήσεως 2015	
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως (+)/(-): Υπόλοιπο αποτελεσμάτων (κερδών ή ζημιών) προηγούμενων χρήσεων						
Σύνολο						
Ζημιές εις νέο						
Η διάθεση των κερδών γίνεται ως εξής						
Σύνολο						

ΠΙΝΑΚΑΣ II: ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΟΔΑ ΙΕΝΕ (1/1/2015-31/12/2015)

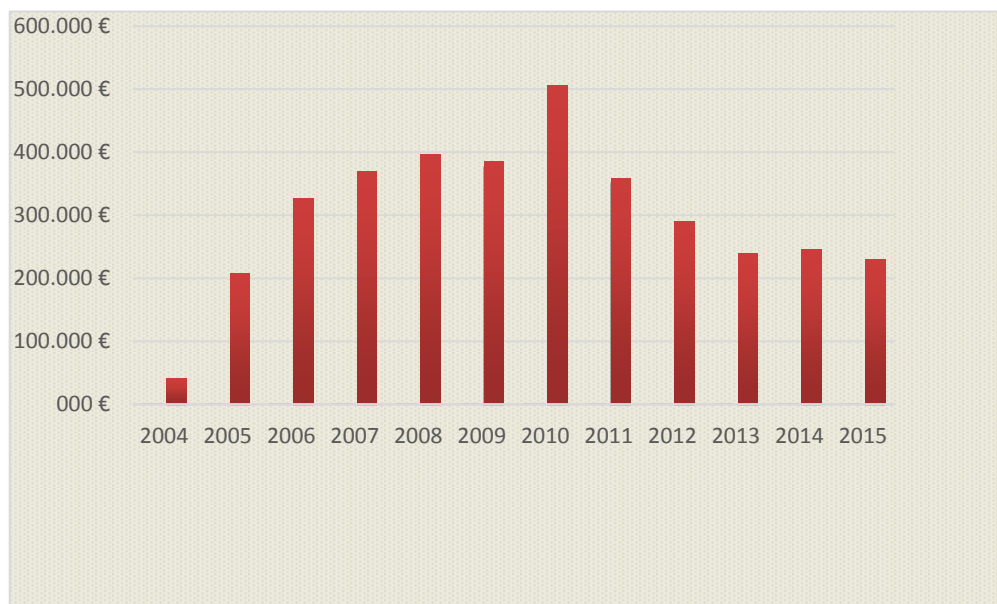
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Ποσοστό %	ΠΟΣΟ €
ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	13,95	21.546, 32
Ενοίκια, Vodafone, courier, ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ, ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΑ-ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ -ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ		
ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	41,00	63.326, 11
ΜΙΣΘΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΙΚΑ-ΕΣΩΤΕΡ. ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ		
ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	45,05	69.851,50
ΕΞΟΔΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ-ΕΙΣΗΤΗΡΙΑ, ΕΞΟΔΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ, ΕΞΟΔΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ, ΕΞΟΔΑ WEBSITE, ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ-ΓΡΑΦΙΚΑ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΜΙΚΡΟΕΞΟΔΑ, ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ-ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΛΟΓ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΑΓΟΡΑ ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΟΥ		
Καθαρή Αξία		154.453,93
ΦΠΑ		11.647,34
Γενικό Σύνολο		166.101,27

ΠΙΝΑΚΑΣ III: ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΟΔΑ ΙΕΝΕ (1/1/2015-31/12/2015)

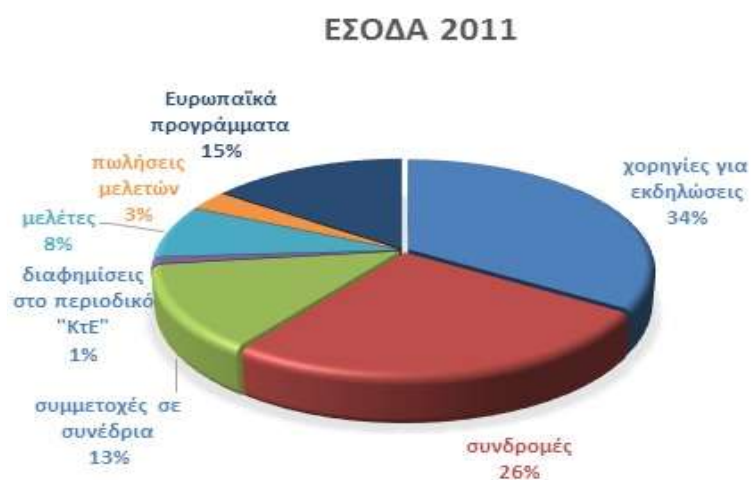
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Ποσοστό %	ΠΟΣΟ €
ΑΠΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ- ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ, ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	13,97	30.744,02
ΑΠΟ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ	33,20	73.010,00
ΧΟΡΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ	22,15	67.500,00
ΧΟΡΗΓΙΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ-ΕΚΔΟΣΕΩΝ, ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	30,68	48.700,00
Καθαρή Αξία		219.954,02
ΦΠΑ		48.520,53
Γενικό Σύνολο		268.474,55

ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ: 53896,82
ΖΗΜΙΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ: -68161,53
ΖΗΜΙΑ: 14264,

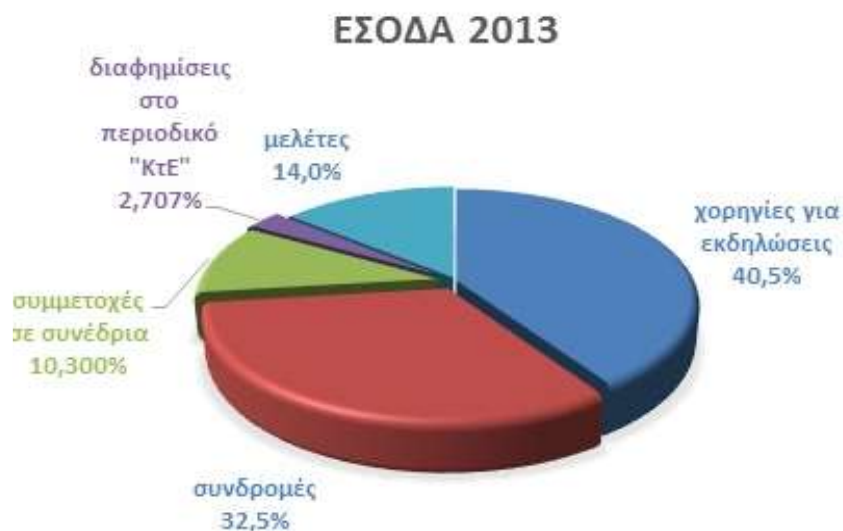
Γράφημα 1. Έσοδα ΙΕΝΕ 2004-2015

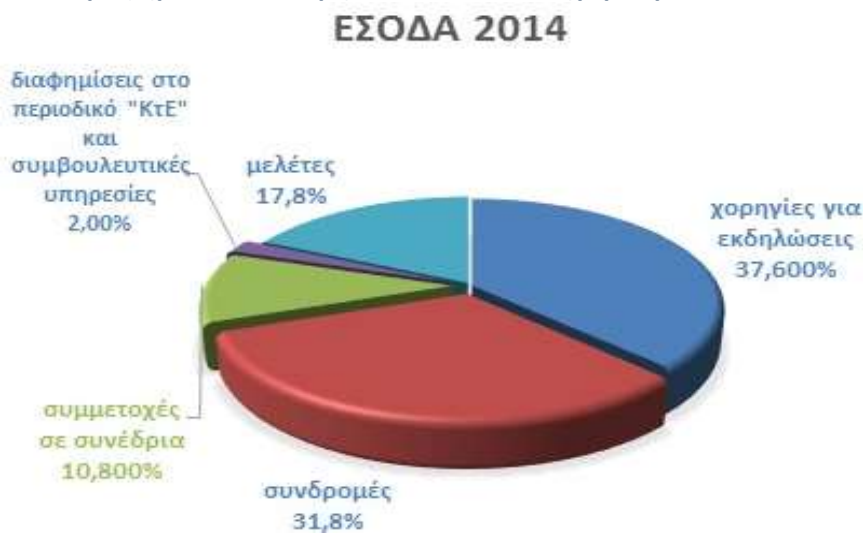
Γράφημα 2. Κατανομή Εσόδων ανά κατηγορία για το 2011

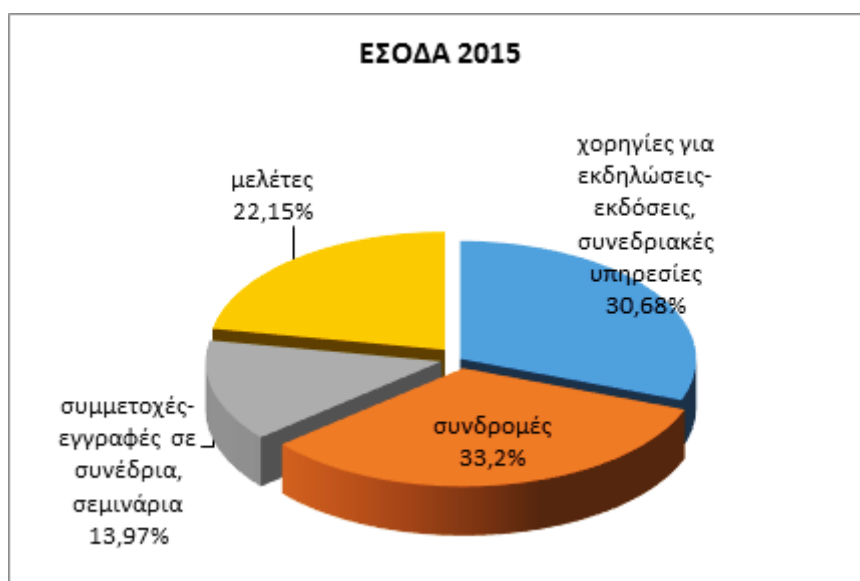
Γράφημα 3. Κατανομή Εσόδων ανά κατηγορία για το 2013

Γράφημα 4. Κατανομή Εσόδων ανά κατηγορία για το 2014

Γράφημα 5. Κατανομή Εσόδων ανά κατηγορία για το 2015

Παρά τα περιορισμένα έσοδα του IENE για το 2015 το Ινστιτούτο κατάφερε να συνεχίσει με επάρκεια τις περισσότερες δραστηριότητές του. Αυτό επετεύχθη χάρη σε ορισμένες εσωτερικές οικονομίες (π.χ. η σελιδοποίηση των ηλεκτρονικών newsletters γίνεται πλέον in house, πλέον ορθολογική διαχείριση διαθεσίμων, έγκαιρο και μακροπρόθεσμο προγραμματισμό, εντατικοποίηση της εργασίας από όλους τους εργαζόμενους του Ινστιτούτου και προσφερόμενης σημαντικής εθελοντικής εργασίας από πολλούς εταίρους και συνεργάτες) αλλά και κάλυψη ταξιδιωτικών εξόδων στελεχών του IENE από τους προσκαλούντες στο εξωτερικό, οργανισμούς και εταιρείες.

Να σημειωθεί ότι το IENE ούτε το 2015 είχε τραπεζικό δανεισμό και ως εκ τούτου δεν οφείλει χρήματα σε τράπεζες, ενώ δεν χρησιμοποιεί μεταχρονολογημένες επιταγές για κάλυψη των υποχρεώσεών του. Θα πρέπει να τονισθεί ότι παρά τις εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες λειτουργίας του το IENE καθ' όλο το 2015 υπήρξε απόλυτα συνεπές ως προς τις ασφαλιστικές του υποχρεώσεις (ΙΚΑ) αλλά και προς τις φορολογικές αρχές (ΦΜΥ, ΦΠΑ, Έκτακτης Εισφοράς κλπ.). Σε πολλές δε περιπτώσεις προκειμένου να είναι συνεπές φορολογικά και ασφαλιστικά καθυστερεί πληρωμές προς προμηθευτές και εξωτερικούς συνεργάτες, εισπράττοντας την έντονη δυσφορία τους. Καθότι δε το IENE συναλλάσσεται τακτικά με δημόσιους φορείς και οργανισμούς είναι υποχρεωμένο να διαθέτει ανά πάσα στιγμή φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα.

Ι. ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Πέρα από το οικονομικό ζήτημα και τη διαρκή ανάγκη εξεύρεσης οικονομικών πόρων μέσω συνδρομών και χορηγιών το IENE αντιμετωπίζει και άλλου είδους προκλήσεις οι οποίες είναι εξίσου σημαντικές και συνοψίζονται ως εξής:

(α) Δραστηριοποιήσει IENE εκτός Ελλάδος, κυρίως στις χώρες της ΝΑ Ευρώπης, με στόχο την διεύρυνση του κύκλου μελών του, φυσικά πρόσωπα και εταιρείες, στο πλαίσιο αυτό επιδιώκονται η ισχυροποίηση και προβολή του brand name κυρίως εκτός Ελλάδος. Εξ ου και η ανάγκη αναπροσαρμογής της εξωστρεφούς στρατηγικής του η οποία άρχισε να υλοποιείται συστηματικά από την περίοδο 2011-2012.

(β) Ενίσχυση του επιστημονικού υπόβαθρου του IENE με την προσέλκυση εξειδικευμένου επιστημονικού και ερευνητικού προσωπικού και την ανάρτηση καλά χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων.

(γ) Σε συνέχεια του (β) επιδιώκεται η αναδιοργάνωση των Επιστημονικών Επιτροπών του IENE με στόχο τη δημιουργία discussion groups (που θα συνδέονται και θα εκπορεύονται από τις επιτροπές) τα οποία θα μπορούν να πραγματοποιούνται στις διάφορες χώρες της ΝΑ Ευρώπης με τη συμμετοχή τοπικών παραγόντων. Όπως φαίνεται και στο παρακάτω διάγραμμα, οι 5 Επιστημονικές Επιτροπές του IENE μέσα από την δράση τους θα έχουν τη δυνατότητα να προτείνουν την οργάνωση κλειστών Discussion Groups με συγκεκριμένες θεματικές τα οποία θα λαμβάνουν χώρα στην περιοχή της ΝΑ Ευρώπης με συμμετοχή μελών του IENE και τοπικών εμπειρογνομόνων με σκοπό τον προβληματισμό, την ενδυνάμωση των σχέσεων με ξένους φορείς αλλά και την ανάδειξη συνεργασιών

(δ) Αντιμετώπιση ανταγωνισμού από άλλους οργανισμούς και πλατφόρμες

Διάγραμμα 1. Πρόταση Αναδιάρθρωσης Επιστημονικών Επιτροπών IENE και Δημιουργία Discussion Group

9. Ετήσιος Απολογισμός 2016

9. Ετήσιος Απολογισμός 2016

Αναφέρεται στις δραστηριότητες, το επιτελεσθέν έργο και τα οικονομικά στοιχεία του ΙΕΝΕ για το έτος 2016.

Ως αποτέλεσμα της στρατηγικής για την ανάπτυξη του ΙΕΝΕ η οποία με μικρές αποκλίσεις ακολουθείται σταθερά από το 2012, η διοίκηση του Ινστιτούτου επικέντρωσε τις προσπάθειες της κατά το έτος που πέρασε σε τέσσερις βασικούς άξονες:

- (i). Στην αναβάθμιση και βελτίωση της τακτικής ενημέρωσης που αποστέλλεται στα μέλη, συνεργάτες και εταίρους του Ινστιτούτου με έμφαση την διεύρυνση και εμπλουτισμό κυρίως του αγγλόφωνου υλικού.
- (ii). Στην ανάληψη ερευνητικού έργου και στην εκπόνηση μελετών, κυρίως βάσει της θεματολογίας που έχει επιλέξει και αναδείξει κατόπιν ενδελεχούς μελέτης το Ινστιτούτο, και στηρίζεται σε τεκμηριωμένες προτάσεις που έχουν υποβληθεί από τη Διοικούσα Επιτροπή.
- (iii). Στην οργάνωση συνεδρίων και παρεμφερών εκδηλώσεων εντός και εκτός Ελλάδος, κυρίως, που θα συμβάλλουν και στην διεύρυνση των επαφών και συνεργασιών του Ινστιτούτου, με εταιρείες και οργανισμούς της περιοχής.
- (iv). Στην αύξηση του αριθμού των μελών του, μέσα από στοχευμένες ενέργειες, κατ' ιδίαν επισκέψεις σε εταιρείες και οργανισμούς και μέσω της οργάνωσης εκδηλώσεων

Οι ενότητες που ακολουθούν περιλαμβάνουν:

- A. Ενημέρωση Μελών
- B. Μελέτες
- Γ. Εκδηλώσεις
- Δ. Επιστημονικές Επιτροπές
- E. Επισκέψεις, συναντήσεις και συμμετοχές ΙΕΝΕ σε συνέδρια και Εκδηλώσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό
- ΣΤ. Συμμετοχή ΙΕΝΕ σε Δημόσιες Διαβουλεύσεις
- Z. Μέλη ΙΕΝΕ
- H. Προκαταρκτικά Οικονομικά Στοιχεία 2016

A. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΜΕΛΩΝ

Εντείνοντας την προσπάθειά του για την αναβάθμιση και διεύρυνση των εκδόσεών του, το ΙΕΝΕ συνέχισε με ιδιαίτερο ζήλο την διαρκή ενημέρωση των μελών του στην Ελλάδα και το εξωτερικό με αποστολές τόσο των μηνιαίων τακτικών του εκδόσεων, όσο και με έκτακτες εκδόσεις.

■ Τακτικές Ενημερώσεις

- S.E. Europe Energy Brief: *Market Watch*, *Market Insight*, *Monthly Analysis* και *Market Fundamentals and Prices*. Εστάλησαν τα τεύχη Νο. 195 – 221(Ιαν. 2016 – Δεκέμβριος 2016).

- **Ενεργειακά Θέματα:** Εστάλησαν τα τεύχη No. 121 (Ιανουάριος 2016) έως 130 (Ιούλιος-Δεκέμβριος 2016).
- **Events Bulletin:** Εστάλησαν τα τεύχη No. 22, 23,24.
- **Energy Weekly Report:** Εστάλησαν τα τεύχη No. 6-53.
- **Geopolitics Bulletin:** Μετά την αναδιοργάνωση της Επιτροπής Γεωπολιτικής του IENE, υπό την προεδρία του εταίρου Χρ. Δήμα, εστάλη το διπλό τεύχος (Ιούλιος- Αύγουστος 2016) No. 7 και No. 8 (Οκτώβριος 2016) του Geopolitics Bulletin.

▪ Έκτακτες Ενημερώσεις

Στο πλαίσιο της καλύτερης ενημέρωσης των μελών του και εν όψει σημαντικών εξελίξεων ή γεγονότων, κατά την διάρκεια του Α' Εξαμήνου του 2016, εστάλησαν οι κάτωθι έκτακτες ενημερώσεις.

– **News Flashes:**

- News Flash No. 11 ***Towards an Energy Union:: The Commission presents sustainable energy security package***, Φεβρουάριος 2016
- News Flash No. 12 ***“Wider Implications from the Brussels Bombings as we Enter an Era of Asymmetrical Warfare ”***, Μάρτιος 2016
- News Flash No. 13 ***“After 20 years, OPEC bids adieu to Saudi Arabia’s oil Supremo as Khalid al-Falih Takes Over Oil Ministry Post”***, Μάιος 2016
- News Flash No. 14 ***“Britain’s Decision to Leave the EU Will Have Wide Ranging Implications Including the Energy Sector”***, Ιούνιος 2016
- News Flash No. 15 ***“The Brave New Energy World of Donald Trump”***, Νοέμβριος 2016

– **IENE Comment:**

Με στόχο να διευρύνει τον διάλογο για τα τρέχουσες ενεργειακές εξελίξεις σε περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο το Ινστιτούτο προχώρησε στη δημιουργία του IENE Comment. (Το 2016 εστάλησαν τα τεύχη 1-12).

– **Θέσεις και Απόψεις για την Ενέργεια και το Περιβάλλον**

Αυτό αποτελεί ένα νέο newsletter απευθυνόμενο στο Ελληνόφωνο κοινό του Ινστιτούτου με στόχο την προβολή θέσεων και απόψεων μελών του IENE πάνω σε συγκεκριμένη θεματολογία. Μέχρι και το τέλος του 2016 είχαν δημοσιευθεί πέντε τεύχη του εν λόγω newsletter.

– **IENE Company Profile:**

Το IENE Company Profile επιχειρεί να αναδείξει εταιρείες του ενεργειακού τομέα, που μέσα από τα επιτεύγματα και τους στόχους τους μπορούν να αποτελέσουν παράδειγμα. Το πρώτο τεύχος του IENE Company Profile εστάλη τον Ιούλιο του 2016 με τίτλο “Eni: A Pipeline to Profit”, ενώ το αμέσως επόμενο διάστημα προγραμματίζεται μία ολόκληρη σειρά με επίκεντρο μεγάλες και επιτυχημένες εταιρείες του ευρύτερου ενεργειακού τομέα (π.χ. TEPNA Ενεργειακή, NIS, OMV Petrom, ENEL Green Power, Elpedison κτλ.).

B. ΜΕΛΕΤΕΣ

Το μελετητικό έργο του Ινστιτούτου κατά το Α' Εξάμηνο 2016 έτους επικεντρώθηκε στη μεγάλη μελέτη αναφοράς του IENE, το "SE Europe Energy Outlook 2016", η οποία ξεκίνησε στις αρχές του 2015 και πρόκειται να ολοκληρωθεί μέχρι τα μέσα Οκτωβρίου. Σε αυτή τη μελέτη πέρα από το μόνιμο επιστημονικό προσωπικό και συνεργάτες του IENE συμμετέχουν αρκετοί εξωτερικοί συνεργάτες απ' όλες σχεδόν της χώρες της ΝΑ Ευρώπης. Επιπλέον υπήρξε συνεργασία με τον καθηγητή Παντελή Κάπρο του E3M Lab του ΕΜΠ στην διατύπωση ενός base scenario για energy demand and supply in SE Europe.

Στις 12/8 και 5/9 εστάλη στο International Energy Agency (IEA) στο Παρίσι το 1st draft και 1st Improved Draft, αντίστοιχα, της Μελέτης για review βάσει συνεννόησης με τον Dr. Fatih Birol, Executive Director of the IEA. Υπεύθυνη της διαδικασίας της αξιολόγησης από πλευράς IEA είναι η κα Sylvia Beyer (Desk Officer για Ελλάδα και Τουρκία μεταξύ άλλων) με την οποία το IENE έχει άμεση επικοινωνία και η οποία συμμετέχει σε εκδηλώσεις του IENE (βλέπε 9th SEED και 21° Εθνικό Συνέδριο «Ενέργεια & Ανάπτυξη 2016»). Το 2nd Draft (final) του SEEEO 2016 είναι προγραμματισμένο να σταλεί στο IEA μέχρι τις 5/10 με την επίσημη έκδοση να προγραμματίζεται για τα μέσα Νοεμβρίου. Η επικείμενη έκδοση του SEEEO 2016 και η συμμετοχή του IEA στο review process εκτιμάται ότι θα διαμορφώσει μία ιδιαίτερα θετική προοπτική για το IENE τόσο στην περιοχή της ΝΑ Ευρώπης όσο και διεθνώς.

Με άξονα αναφοράς του SEEEO 2016 και όχι μόνο προετοιμάζεται ήδη το πρόγραμμα μελετών του IENE για την περίοδο 2016/2017. Ακολουθεί συνοπτικός πίνακας με τις υπό διαμόρφωση, από πλευράς περιεχομένου και στόχευσης, μελετών του Ινστιτούτου για τους επόμενους 12 μήνες (2017).

Studies:

- **"SE Europe Energy Outlook 2017", An IENE Reference Study, to be published in February 2017 (M23)**
- **"Η Ενέργεια ως Βασικός Μοχλός Οικονομικής Ανάπτυξης στην Ελλάδα του 21^{ου} Αιώνα", an IENE Study, April 2017**
- **«Το Μέλλον των ΑΠΕ στην Ελλάδα και οι Περαιτέρω Προοπτικές Ανάπτυξής τους» "Trends and Prospects of RES in Greece", an IENE Study, anticipated publication date - June 2017**
- **"European Energy Supply and the Role of East Med", A multiclient Study Project to be carried out with the support of companies active in the East Med region, anticipated publication date - October 2017**
- **"A Carbon Capture Storage and Utilization (CCS/CCU) Strategy for Public Power Corporation (PPC)", An IENE Strategy Study, April 2017**
- **"SE Europe Energy Barometer", a multiclient IENE Market Research Project, January 2018**

Working Papers:

Προγραμματίζεται η έκδοση των εξής Κειμένων Εργασίας τα περισσότερα από τα οποία ευρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο συγγραφής.

- **"Turkey's New Position in Energy", (IENE WP 22), May 2017**

- *“Albania’s Electricity Sector and the role of Hydroelectricity”, (IENE WP 23) January 2017*
- *“The Key Role of Hydroelectricity in SE Europe”, (IENE WP 24), April 2017*
- *“Energy Security and RES in SE Europe”, (IENE WP 25), April 2017*
- *“The Nuclear Energy Option for SE Europe”, (IENE WP 26), May 2017*

Γ. ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Το 2016 πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες εκδηλώσεις:

1. **3rd IENE Energy and Shipping Seminar** σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Ίδρυμα Ευγενίδου, Αθήνα, Τετάρτη, 20 Απριλίου, 2016,
2. Workshop **Developing Albania’s Hydroelectric Potential**, Τίρανα, Παρασκευή, 3 Ιουνίου, 2016
3. **9th SE Europe Energy Dialogue**, Θεσσαλονίκη, 29/30 Ιουνίου 2016
4. **“Global Oil & Gas - Black Sea and Mediterranean ”**, Έκθεση και Συνέδριο οργάνωση ITE Group PLC και ROTA AE , σε συνεργασία με τον IENE, Αθήνα, 28-29 Σεπτεμβρίου, 2016
5. 21^ο Εθνικό Συνέδριο **“Ενέργεια & Ανάπτυξη 2016”**, Αθήνα, 25-26 Οκτωβρίου, 2016
6. Πρώτη Επίσημη Παρουσίαση της μελέτης **“SE Europe Energy Outlook 2016/2017”**, Υπουργείο Εξωτερικών, Αθήνα, 14 Δεκεμβρίου, 2016

Λεπτομερή στοιχεία για τις ανωτέρω εκδηλώσεις έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο του IENE, ενώ όλοι οι εταίροι και τα μέλη του IENE έχουν πρόσβαση στις εργασίες και τα πρακτικά μέσω της περιοχής μελών του Ινστιτούτου. Για τις περισσότερες εκδηλώσεις, τουλάχιστον σε ότι αφορά τα συνέδρια, έχουν δημιουργηθεί ειδικά micro sites όπου έχουν αναρτηθεί όλες οι εργασίες και κείμενα που παρουσιάστηκαν. Ο κατάλογος των micro sites έχει ως εξής:

- **3rd IENE Energy and Shipping Seminar** <http://www.iene.eu/microsites/energy-shipping2016/>
- Workshop **Developing Albania’s Hydroelectric Potential** <http://www.iene.eu/microsites/developing-albania-hydroelectric-potential/>
- **9th SE Europe Energy Dialogue** <http://www.iene.eu/microsites/9thSEED/>
- **21^ο Εθνικό Συνέδριο «Ενέργεια & Ανάπτυξη 2016** <http://www.iene.gr/energy-development2016/>

Δ. Επιστημονικές Επιτροπές

Κατά τη διάρκεια του 2016 συνήλθαν τρεις από τις έξι επιστημονικές επιτροπές του IENE, οι οποίες και συνέβαλλαν σημαντικά με τις παρεμβάσεις, εργασίες και συμπεράσματά τους στην προώθηση του έργου του Ινστιτούτου.

Η **Επιτροπή Ηλεκτρικής Ενέργειας** συνήλθε μία φορά την Τετάρτη, 11 Μαΐου, 2016 στα γραφεία της Δικηγορικής Εταιρείας KG Law Firm (Partner της οποίας είναι ο Γενικός Γραμματέας του IENE, κ. Κων/νος Παπαμιχαλόπουλος), υπό την Προεδρία του **Δρ. Γιώργου Συντζανάκη**. Στην συνάντηση της η επιτροπή αναφέρθηκε στα τρέχοντα θέματα της οργάνωσης και λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα. Κεντρικό θέμα αποτέλεσε η ηλεκτρική διασύνδεση της Κρήτης και νησιών του Αιγαίου.

Η **Επιτροπή Ενέργειας και Αποδοτικότητας** συνήλθε μία φορά την Δευτέρα, 8 Φεβρουαρίου 2016 στα γραφεία της KG Law Firm, υπό την Προεδρία του **κ. Κων/νου Θεοφύλακτου**. Η χάραξη σχεδίου δράσης της Επιτροπής αποτέλεσε το βασικό θέμα της συζήτησης ενώ εκτενώς συζητήθηκε ο Νόμος περί εξοικονόμησης ενέργειας.

Η **Επιτροπή Γεωπολιτικής**, υπό την Προεδρία του **κ. Χρήστου Δήμα**, συναντήθηκε τρεις φορές το 2016 (5/7/2016, 8/12/2016). Η Επιτροπή συζήτησε τις τρέχουσες γεωπολιτικές εξελίξεις αναλύοντας τις σχέσεις μεταξύ χωρών και ηπείρων ανά τον κόσμο (Ευρώπη, Ρωσία, ΗΠΑ κ.ά.). Μεταξύ των δραστηριοτήτων της επιτροπής συγκαταλέγεται η έκδοση του **IENE Geopolitics Bulletin** όπου το 2016 εκδόθηκαν τα τεύχη 7-8.

- Issue No 7, Ιούλιος- Αύγουστος 2016
- Issue No 8: **Russia's comeback into real geopolitics**, Οκτώβριος 2016

Ε. Επισκέψεις, συναντήσεις και συμμετοχές IENE σε Συνέδρια και Εκδηλώσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό

Το IENE κατά τους μήνες Ιανουάριο 2016 – Δεκέμβριο 2016 συμμετείχε με εταίρους και στελέχη του σε αρκετές διεθνείς και τοπικές συναντήσεις, συνέδρια και εκδηλώσεις, ως κάτωθι:

■ κ. Γιάννης Χατζηβασιλειάδης, Πρόεδρος IENE

Συμμετοχή στα εξής Συνέδρια:

- **Eurasian Natural Gas Infrastructure, 2nd Annual Conference**, organized by SC Eurasia, June 22-23, Athens
- **Solar Technologies and Hybrid Mini Grids to Improve Energy Access**, an international conference organized by the Ostbayerisches Technologie-Transfer-Institut e.V., 21-23 September 2016, Bad Hersfeld, Germany

■ Κωστής Σταμπολής, Αντιπροέδρος & Εκτελεστικός Διευθυντής, IENE

Συμμετοχή στα εξής Συνέδρια:

- **European Gas Conference 2016**, organized by the Energy Exchange, January 19-21, Vienna, Austria
- **Athens Energy Forum 2016**, που διοργανώθηκε από την SGT, 2-3 Φεβρουαρίου, 2016
- **Delphi Economic Forum**, που διοργανώθηκε από την SGT, 25-28 Φεβρουαρίου, 2016
- **Balkan Energy Leaders 2016 Conference** : “Leaders debate: Developing renewables is the Balkans – constant headache or bright long-term prospects?”, organized by the Green World Conferences, March 17-18, Belgrade, Serbia
- **Η Διεθνής Αγορά Πετρελαίου με Ειδική Αναφορά στην Ανατολική Μεσόγειο και την Ελλάδα**, ομιλία στο Ινστιτούτο Διαρκούς Επιμόρφωσης, ΓΕΕΘΑ, 23 Μαρτίου, Αθήνα
- **Μύθοι και Πραγματικότητα για το Ρόλο της Ενέργειας στην Ελλάδα, στην Μεσόγειο και την Ευρύτερη Περιφέρεια**, ομιλία στο «Διπλωματικό Κύκλο», Λέσχη Αξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων, 6 Απριλίου, Αθήνα

- **SEE Upstream 2016**, organized by Petroleum Industry Review, April 27, Bucharest, Romania
- **Energy Roundtable Briefing**, organized by SGT, May 26, Brussels, Belgium
- **“What Comes Next for Natural Gas?”** Official Launch of the IEA Medium Term Gas Market Report”, Brussels, Belgium
- **Energy and Business Convention**, organized by ECO Energy, November 21-22, Tel Aviv, Israel
- **5th Arab-Hellenic Economic Forum**, organized by the Arab-Hellenic Chamber of Commerce, November 29-30, Athens

■ **Κων/νος Θεοφύλακτος, Μέλος ΔΕ & Πρόεδρος της Επιτροπής Ενεργειακής Αποδοτικότητας, IENE**

Συμμετοχή στα εξής Συνέδρια:

- **Energy Efficiency- Innovation Action to Accelerate Progress**, an International Energy Agency (IEA) high-level conference, October 13-14, Paris, France

■ **Νικόλαος Σοφιανός, Συντονιστής Ερευνητικών Προγραμμάτων και Μέλους ΔΣ, IENE,**

Συμμετοχή στα εξής Συνέδρια:

- **2nd HydroTech Albania conference and exhibition**, February 10-11, 2016
- **1st Green Investment Forum**, στα πλαίσια του 9^{ου} Επιστημονικού Συνεδρίου για την «Ενέργεια και την Κλιματική Αλλαγή», Athens University History Museum, 12-14 Οκτωβρίου
- **Balkan Trust for Democracy**, a special event organized by the Albanian Centre of Excellence, October 31, Tirana, Albania

■ **Δημήτρη Μεζαρτάσογλου, Research Associate, IENE,**

Συμμετοχή στα εξής Συνέδρια:

- **Eurelectric**, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Φεβρουάριος 2016
- **4th International Meeting of Experts on Reliable and Stable Transit of Energy**, Organised by the Energy Charter Secretariat, the Ministry of Energy and Industry of Albania and the Secretariat of the Union for the Mediterranean, 13 July 2016, Tirana, Albania

ΣΤ. Συμμετοχή του IENE σε Δημόσιες Διαβουλεύσεις

- **Δημόσια Διαβούλευση της ΡΑΕ για το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Συστήματος Μεταφοράς 2016-2026 (ΔΠΑ/ΕΣΜΗΕ), Ιούνιος 2016**

Το IENE θεωρώντας πολύ σημαντικό το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Συστήματος Μεταφοράς για την εξέλιξη του ηλεκτρικού συστήματος της χώρας προς καθαρή και προσιτή ηλεκτρική ενέργεια στους καταναλωτές και σε μακροπρόθεσμη βάση για την κοινωνία και

την οικονομία υπέβαλε τα σχόλια του. Αναμφίβολα, το ενδιαφέρον του ΙΕΝΕ εστιάζεται κυρίως στην απεξάρτηση του ηλεκτρικού τομέα από το πετρέλαιο και τους πετρελαϊκούς σταθμούς παραγωγής, ιδιαίτερα στο νησιωτικό χώρο, και την απαλλαγή από τις ΥΚΩ, με την ανάπτυξη των κατάλληλων ηλεκτρικών διασυνδέσεων των νησιών με το ηπειρωτικό Σύστημα.

- **Δημόσια Διαβούλευση της ΡΑΕ για τη Δυνατότητα Χρήσης Αποθηκευτικών Μέσων σε Σταθμούς ΑΠΕ για τη Μεγιστοποίηση της Συμμετοχής της Ενέργειας στο Ενεργειακό Μείγμα Ηλεκτροπαραγωγής των ΜΔΝ, Ιούλιος 2016**

Το ΙΕΝΕ υπέβαλλε τα σχόλια του στην Δημόσια Διαβούλευση της ΡΑΕ για την χρήση αποθηκευτικών μέσων, τονίζοντας ότι η υψηλή συμμετοχή των ΑΠΕ στα νησιωτικά συστήματα ηλεκτροπαραγωγής για τον περιορισμό της κατανάλωσης πετρελαίου πρέπει να αποτελέσει κεντρικό εθνικό ενεργειακό στόχο.

- **Δημόσια Διαβούλευση του ΥΠΕΝ για την Αναδιοργάνωση της Ελληνικής Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, Σεπτέμβριος 2016**

Το ΙΕΝΕ ανταποκρινόμενο στην πρωτοβουλία του ΥΠΕΝ να ανοίξει τον δημόσιο διάλογο αναφορικά με το Σχέδιο Νόμου με τίτλο: «Αναδιοργάνωση της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας σε εφαρμογή της νομοθεσίας για την ολοκλήρωση της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και άλλες διατάξεις» υπέβαλε πρόταση με τις παρατηρήσεις του.

Ζ. Νέα Μέλη ΙΕΝΕ

Το 2016 το Ινστιτούτο καλωσόρισε έξι (6) νέα εταιρικά μέλη από την Ελλάδα και το εξωτερικό που προέρχονται από τον χώρο της ενέργειας και της οικονομίας. Πρόκειται για την **Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος**, την **Σωληνουργία Κορίνθου**, την **Ελληνικά Καλώδια**, την **Ασπροφός**, την **Intelen** και την **Energy Exemplar** με έδρα το Λονδίνο.

Η [Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος](#) ιδρύθηκε το 1841 και αποτέλεσε την πρώτη τράπεζα του νεοελληνικού κράτους, με καθοριστική συνεισφορά στην οικονομική ζωή του τόπου σε αυτά τα 175 χρόνια ιστορίας της. Σήμερα η Εθνική ηγείται ενός από τους μεγαλύτερους και ισχυρότερους Ομίλους χρηματοοικονομικών υπηρεσιών στην Ελλάδα, με δυναμική παρουσία στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και την Ανατολική Μεσόγειο. Η Εθνική προσφέρει ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών που ανταποκρίνονται στις συνεχώς μεταβαλλόμενες ανάγκες επιχειρήσεων και ιδιωτών.

Η [Σωληνουργία Κορίνθου](#) είναι ένας από τους σημαντικότερους παραγωγούς χαλυβδοσωλήνων, διεθνώς, οι οποίοι χρησιμοποιούνται σε έργα ενέργειας και ειδικότερα για τη μεταφορά υγρών και αερίων καυσίμων και ένας σημαντικός προμηθευτής του κλάδου κατασκευών για κοίλες δοκούς μεγάλων διαστάσεων. Συνεργάζεται με τις μεγαλύτερες εταιρίες πετρελαίου και φυσικού αερίου, καθώς και με τις κορυφαίες εταιρίες κατασκευών. Προσφέρει ολοκληρωμένες λύσεις, οι οποίες στηρίζονται στις επενδύσεις σε τεχνολογίες αιχμής και στη συνεχή βελτίωση των παραγωγικών διαδικασιών.

Ο Όμιλος Cablel® [Ελληνικά Καλώδια](#) είναι ένας από τους μεγαλύτερους παραγωγούς καλωδίων στην Ευρώπη. Ο Όμιλος ξεκίνησε τη δραστηριότητά του το 1950 ως παραγωγική μονάδα της τότε Βιοχάλκο και το 1973 απέκτησε νομική μορφή ως ανεξάρτητη θυγατρική με την επωνυμία Ελληνικά Καλώδια Α.Ε., διευρύνοντας τις παραγωγικές και εμπορικές της δραστηριότητες. Σήμερα, ο Όμιλος Cablel® Ελληνικά Καλώδια αποτελείται από την εταιρία

Ελληνικά Καλώδια Α.Ε., η οποία λειτουργεί τρία εργοστάσια στη Βοιωτία που παράγουν καλώδια, σύρματα περιελίξεων καθώς και πλαστικά και ελαστομερή μείγματα. Η Ελληνικά Καλώδια Α.Ε. είναι θυγατρική της Viohalco S.A. με έδρα στις Βρυξέλλες, εταιρίας συμμετοχών (holding) σε διάφορες εταιρίες παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας μετάλλων στην Ευρώπη. Ο Όμιλος Cablel® Ελληνικά Καλώδια επίσης, διατηρεί το εργοστάσιο της Fulgor Α.Ε. στην Κόρινθο, που παράγει υποβρύχια καλώδια, καλώδια ισχύος, και ράβδους χαλκού και

αλουμινίου, την Icme Escab S.A., που κατασκευάζει ηλεκτρικά καλώδια και καλώδια τηλεπικοινωνιών με έδρα στο Βουκουρέστι της Ρουμανίας καθώς και τη Lesco O.O.D. στο Blagoevgrad της Βουλγαρίας.

Η [ASPROFOS Engineering A.E.](#), από την ίδρυσή της το 1983, είναι η μεγαλύτερη αμιγώς τεχνική και συμβουλευτική εταιρεία στην Ελλάδα, παρέχοντας εξειδικευμένες υπηρεσίες σε έργα Πετρελαίου, Φυσικού Αερίου, Πετροχημικών και Υποδομών. Η εταιρεία ξεκίνησε ως σύμπραξη μεταξύ των Ελληνικών Διυλιστηρίων Ασπροπύργου (ΕΛ.Δ.Α.) και της Foster Wheeler Italiana και από την ίδρυσή της έλαβε μέρος στα περισσότερα μεγάλα ενεργειακά έργα που υλοποιήθηκαν στην Ελλάδα, παρέχοντας όλο το εύρος των τεχνικών υπηρεσιών από τα αρχικά στάδια της μελέτης μέχρι τη θέση σε λειτουργία των έργων. Στα έργα αυτά περιλαμβάνονται το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και ο Τερματικός Σταθμός Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου, ο εκσυγχρονισμός, η επέκταση και η αναβάθμιση των διυλιστηρίων του Ασπροπύργου, της Θεσσαλονίκης και της Ελευσίνας, η κατασκευή μονάδας πολυπροπυλενίου, οι αγωγοί μεταφοράς καυσίμων στην Ελλάδα και στα Σκόπια, η μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας των ΕΛΠΕ ισχύος 390MW στη Θεσσαλονίκη και πολλά άλλα έργα. Η ASPROFOS ανήκει στα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΕΛΠΕ), το δυναμικό Όμιλο που πρωταγωνιστεί στις ενεργειακές εξελίξεις στην Ελλάδα, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Η [Intelen](#), τα κεντρικά γραφεία της οποίας βρίσκονται στη Νέα Υόρκη, ιδρύθηκε το 2011 και έχει ως στόχο να προσφέρει στις εταιρείες και τα στελέχη τους καινοτόμα εργαλεία τα οποία μετατρέπουν τα ενεργειακά δεδομένα σε πληροφορίες που μπορούν να αξιοποιηθούν στη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και της ενεργειακής αποδοτικότητας.

Η [Energy Exemplar®](#), με έδρα το Λονδίνο, ιδρύθηκε το 1999 και είναι μία από τις κορυφαίες εταιρείες στην ανάπτυξη λογισμικού προσομοίωσης για την ενεργειακή αγορά (energy market simulation software). Στο πελατολόγιο της συμπεριλαμβάνονται κορυφαίες ενεργειακές εταιρείες από όλο τον κόσμο.

Επιπλέον ενεγράφησαν 30 νέα μέλη, φυσικά πρόσωπα, ως τακτικά μέλη και associates members, κυρίως από τις χώρες της ΝΑ Ευρώπης.

Η. ΠΡΟΚΑΤΑΡΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 2016

Παρατίθεται Πίνακας με την προσωρινή κατάσταση εσόδων- εξόδων του Ινστιτούτου για το σύνολο του έτους με αντίστοιχη αναφορά, στο 2015. Βάσει των ανωτέρω στοιχείων το 2016 παρατηρήθηκε μία οριακή βελτίωση των εσόδων σε σύγκριση με το 2015 ενώ τα έξοδα, με μικρή απόκλιση έχουν συγκρατηθεί στο ίδιο σχεδόν επίπεδο. Ποιο συγκεκριμένα τα συνολικά έσοδα του 2016 εμφανίζονται αυξημένα κατά +4,5% σε σύγκριση με το 2015 με το Ινστιτούτο να παρουσιάζει μία μικρή καθαρή κερδοφορία ύστερα από αρκετά χρόνια.

Ακολουθεί ο πίνακας Εσόδων-Εξόδων για το οικονομικό έτος 2016 ενώ ο λεπτομερής ισολογισμός θα καταρτισθεί αργότερα εντός του έτους και θα υποβληθεί προς έγκριση στην 26^η Γενική Συνέλευση του Ιουνίου 2017.

ΕΣΟΔΑ – ΕΞΟΔΑ 2015/2016

		2016*	2015
Έξοδα	Καθ. Αξία	207.966,01	166.057,20
	ΦΠΑ	19.574,59	12.487,02
	Σύνολο	227.540,60	178.544,22
Έσοδα	Καθ. Αξία	230.058,00	219.954,02
	ΦΠΑ	48.291,80	48.520,53
	Σύνολο	278.349,80	268.474,55

*Προσωρινά Στοιχεία. Το οριστικά στοιχεία θα ανακοινωθούν με τον ετήσιο ισολογισμό του ΙΕΝΕ τον Ιούνιο 2017

Ανάλυση Εσόδων 2015-2016

	2016	2015
Συνδρομές	89.708 (39%)	73.010 (33.20%)
Μελέτες	42.000 (18,3%)	67.500 (30,69%)
Εκδηλώσεις	98.350 (42,7%)	79.444,02 (36,11%)
Σύνολο	230.058	219.954,02

Έστω και σε προσωρινή μορφή τα αποτελέσματα του 2016 δίδουν την δυνατότητα για ορισμένες αρχικές παρατηρήσεις ως προς την οικονομική λειτουργία του Ινστιτούτου για το 2016.

- (α) Τα έσοδα από συνδρομές μελών παρουσιάζουν μικρή βελτίωση (+2,8%) κυρίως λόγω της εγγραφής νέων εταιρικών μελών αλλά και της ανανέωσης σχεδόν του συνόλου των υπάρχοντων συνδρομών σε Ελλάδα και εξωτερικό. Αυτό θεωρείται ως ένα ιδιαίτερα ενθαρρυντικό στοιχείο εν όψει της συνεχιζόμενης οικονομικής κρίσης και μεγάλης αβεβαιότητας που εξακολουθεί να επικρατεί στην αγορά.
- (β) Το μελετητικό έργο του IENE με άξονα αναφοράς καθ'όλο το 2016 την μεγάλη μελέτη του "SE Europe Energy Outlook 2016/2017" υποστηρίχθηκε αλλά όχι στο επίπεδο προηγούμενων ετών. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι λόγω της απαιτούμενης προσπάθειας για την ολοκλήρωση της εν λόγω μελέτης το επιστημονικό προσωπικό του IENE δεν μπόρεσε να αναλάβει την εκπόνηση επιπλέον μελετών. Συνολικά το μελετητικό έργο του IENE κατά το 2016 προσέλαυσε χρηματοδότηση €42.000 ποσό που συνέδραμε κατά 18,3% στα συνολικά έσοδα, μειωμένα κατά 9,0% περίπου σε σύγκριση με το 2015.
- (γ) Σε καλύτερη μοίρα βρέθηκαν οι διάφορες εκδηλώσεις του IENE, συνέδρια και workshops στην Ελλάδα και εκτός, που χρηματοδοτήθηκαν συνολικά με €98.350 έχοντας σημειώσει μικρή αύξηση (+3,2%) σε σύγκριση με το 2015, ποσό προήλθε τόσο από χορηγίες όσο και από εγγραφές συνέδρων στα συνέδρια του Ινστιτούτου.
- (δ) Τα έξοδα του Ινστιτούτου για το 2016 σημείωσαν αύξηση 20% σε σύγκριση με το 2015. Η αύξηση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι κατά την διάρκεια του 2015 τα έξοδα κρατήθηκαν αναγκαστικά σε ιδιαίτερα χαμηλό επίπεδο λόγω των επιβληθέντων capital controls. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα ένα μέρος των εξόδων του 2015 να μετατεθούν υποχρεωτικά στο 2016. Έτσι, το μέσο ετήσιο επίπεδο δαπανών του IENE για την διετία 2015-2016 διαμορφώνεται στα 186.500 Ευρώ. Τα έξοδα αυτά καλύπτουν το σύνολο των δαπανών και περιλαμβάνουν μισθοδοσία, εισφορές ΙΚΑ, φόρους μισθωτών υπηρεσιών, διάφορες εισφορές υπέρ δημοσίου, αμοιβές συνεργατών, αμοιβές λογιστηρίου, ταξιδιωτικά έξοδα, ενοικιάσεις αιθουσών και έξοδα φιλοξενίας, σχεδίαση εκδόσεων και ηλεκτρονικών σελίδων, συντήρηση ιστοσελίδων, ενοίκιο γραφείου και κοινόχρηστα, παροχές υπηρεσιών κτηρίου (ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ, Vodaphone, επισκευές) και διάφορα μικροέξοδα (δηλ. συντήρηση γραφείων, έξοδα παράστασης, μεταφορικά εντός λεκανοπεδίου).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Προσωπικό ΙΕΝΕ

Προσωπικό ΙΕΝΕ

Ο **Κωστής Σταμπολής** είναι απόφοιτος του Κολλεγίου Αθηνών (1968), με σπουδές στην Φυσική, την Αρχιτεκτονική, στην Στρατηγική και Καινοτομία έχοντας φοιτήσει σε Λονδίνο (University of London, North East London Polytechnic (NELP) και Architectural Association) και Οξφόρδη (Said Business School, University of Oxford). Έχει άδεια εξάσκησης επαγγέλματος από το ΤΕΕ ως Αρχιτέκτων Μηχανικός.

Με έδρα το Λονδίνο εργάσθηκε επί σειρά ετών ως ανεξάρτητος μελετητής πάνω σε εφαρμογές ηλιακής ενέργειας στα κτίρια έχοντας ιδρύσει και διευθύνει ένα από τα πρώτα εξειδικευμένα γραφεία μελετών (1978-1983), ενώ προηγήθηκε η οργάνωσης ενός από τα πρώτα εργαστήρια ηλιακής ενέργειας στη Μεγάλη Βρετανία (1975-1978). Έχει ασχοληθεί ιδιαίτερα με θέματα καινοτομίας και εφαρμογών ΑΠΕ σε αναπτυσσόμενες χώρες. Έχει διατελέσει σύμβουλος σε διεθνείς οργανισμούς και μεγάλες εταιρείες πάνω σε θέματα ενεργειακών υποδομών, αγορών και ενεργειακής πολιτικής.

Έχει διδάξει ως επισκέπτης καθηγητής σε Πανεπιστήμια και εκπαιδευτικούς οργανισμούς σε Ελλάδα, ΗΠΑ, Ευρώπη και Ασία. Έχει αρθρογραφήσει εκτενώς για θέματα ενέργειας, περιβάλλοντος και τεχνολογίας στους Financial Times, στην Καθημερινή, στην Ημερήσια και σε πολλές άλλες εφημερίδες και σε εξειδικευμένα περιοδικά στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Υπήρξε εκδότης και διευθυντής του περιοδικού «Ενέργεια» (1994-2002), ενώ από το 2001 μέχρι σήμερα διευθύνει τον εξειδικευμένο διαδικτυακό χώρο www.energia.gr. Ίδρυσε και οργανώνει ανελλιπώς από το 1996 μέχρι σήμερα το ετήσιο εθνικό συνέδριο «Ενέργεια & Ανάπτυξη».

Ιδρυτικό μέλος του Ινστιτούτου Ενέργειας Ν.Α. Ευρώπης (IENE), (2003), του οποίου εξελέγη δύο φορές πρόεδρος (2003, 2005), ενώ σήμερα είναι Αντιπρόεδρος και Εκτελεστικός Διευθυντής. Έχει λάβει μέρος σε επιστημονικά συνέδρια στην Ελλάδα και το εξωτερικό ως προσκεκλημένος ομιλητής και έχει δημοσιεύσει εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων ενώ έχει εκδώσει και επιμεληθεί βιβλία και συλλογικούς τόμους σχετικά με ενεργειακά θέματα.

Ο **Νικόλαος Σοφιανός** εργάζεται στο IENE από τον Δεκέμβριο του 2007 και είναι ο Συντονιστής Ερευνητικών Προγραμμάτων του Ινστιτούτου. Είναι απόφοιτος του τμήματος Μ.Ι.Θ.Ε. του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ενώ είναι κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος στην οικονομική ανάπτυξη (Mphil Economic Development) από το πανεπιστήμιο της Γλασκόβης στη Σκωτία (University of Glasgow). Έχει πραγματοποιήσει εκτενείς έρευνες σχετικά με τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και την εφαρμογή τους στη ΝΑ Ευρώπη. Ήταν δε ο Συντονιστής του Ευρωπαϊκού επιδοτούμενου ερευνητικού προγράμματος Geofar. Βασικό τομέα ενδιαφέροντός του που αποτελούν τα θέματα ενεργειακής πολιτικής. Συμμετέχει ως βοηθός έκδοσης στα «Ενεργειακά Θέματα» (Μηνιαίο Newsletter IENE) αλλά και στο “SE Europe Energy Brief” (μια σειρά newsletters που εκδίδονται από το Ινστιτούτο). Παράλληλα, έχει συγγράψει πολλά άρθρα σχετικά με την ενέργεια ενώ έχει συμμετάσχει ως ομιλητής σε πολυάριθμα συνέδρια, σεμινάρια και workshops στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Από το 2016, συμμετέχει ως εταίρος στο Διοικητικό Συμβούλιο του IENE.

Ο **Δημήτριος Φάρος** είναι Research Associate του IENE από τον Οκτώβριο του 2008. Είναι υπεύθυνος για τις ιστοσελίδες του Ινστιτούτου (www.iene.gr , www.iene.eu) και συντάκτης του ενεργειακού portal www.energia.gr. Είναι απόφοιτος του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών ενώ έχει παρακολουθήσει μαθήματα στο London School of Economics σχετικά με τις Σύγχρονες Πολιτικές Θεωρίες (2001). Γνωρίζει

Αγγλικά, Γαλλικά και Γερμανικά.

Η **Κατερίνα Στεργίου** είναι η Marketing Manager του IENE. Διαθέτει εκτενή εμπειρία στην διαχείριση πελατών, στην στρατηγική και σχεδίαση και υλοποίηση marketing plans. Έχει συμβάλει στην οργάνωση εκατοντάδων συνεδρίων, σεμιναρίων, συνεντεύξεων τύπου και γευμάτων εργασίας και γενικότερα στην διεξαγωγή εκδηλώσεων στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Ασχολείται επίσης με την διαφήμιση και προώθηση του Ινστιτούτου πραγματοποιώντας επαφές με πολλές εταιρείες ως εκπρόσωπος του IENE. Η σχεδίαση promotional campaigns και στοχευμένων δράσεων ενημέρωσης και προβολής αποτελεί βασική ενασχόληση της Κατερίνας Στεργίου.

Η **Ελένη Ευαγγελάτου** εργάζεται στο IENE από τον Ιούλιο του 2014. Είναι απόφοιτος του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών και γνωρίζει Αγγλικά και Ιταλικά. Συμμετέχει ενεργά στην οργάνωση και τον συντονισμό των εκδηλώσεων του Ινστιτούτου στην Ελλάδα και το εξωτερικό ενώ βοηθά στην προετοιμασία των τακτικών εκδόσεων και μελετών του Ινστιτούτου. Επιπλέον, είναι υπεύθυνη για την επικοινωνία και τις συνδρομές των Μελών του IENE.

Ο **Δημήτριος Μεζαρτάζογλου** από το 2015, ο Δημήτριος Μεζαρτάζογλου είναι Επιστημονικός Συνεργάτης του IENE. Έχει σπουδάσει οικονομικά, ενώ είναι κάτοχος δύο μεταπτυχιακών: Χρηματοοικονομικά και Τραπεζικά (MSc in Money and Banking) από το Πανεπιστήμιο Exeter και εξειδίκευση στον τομέα της ενέργειας από το Πανεπιστήμιο Strathclyde (MSc in Global Energy Management) - και τα δύο στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Είναι μέλος της συντακτικής ομάδας της μελέτης αναφοράς του IENE "South East Europe Energy Outlook 2016-2017". Επίσης, συμμετέχει στη διμηνιαία έκδοση ενημερωτικού δελτίου του Ινστιτούτου "Market Fundamentals and Prices", όπως και στην μηνιαία έκδοση "Monthly Analysis".

Παράλληλα από το 2016 συνεργάζεται με το Energia.gr συνεισφέροντας άρθρα και αναλύσεις πάνω σε θέματα χρηματιστηριακής ανάλυσης και χρηματοοικονομικής ανάλυσης εταιρειών του ενεργειακού τομέα.

Η **Μαρία Κωστούλα** εργάζεται στο IENE ως γραμματέας διοίκησης από τον Ιούνιο του 2016 και συμμετέχει ενεργά στην ομάδα οργάνωσης των εκδηλώσεων του IENE. Είναι απόφοιτη του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης στο τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης και Οικονομίας με μεταπτυχιακές σπουδές στο τμήμα Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Έχει εργαστεί σε φορείς του δημοσίου στον τομέα ελέγχου και διαχείρισης των οικονομικών ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής και μιλάει Αγγλικά και Γαλλικά.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II – Εξωτερικοί Συνεργάτες σε Ελλάδα, Κύπρο και ΝΑ Ευρώπη

Εξωτερικοί Συνεργάτες IENE

Το IENE, προκειμένου να αποτελέσει ένα σημαντικό περιφερειακό Ινστιτούτο στην περιοχή της ΝΑ Ευρώπης αλλά και να συμβάλει αποφασιστικά στις ενεργειακές διεργασίες της περιοχής έχει αναπτύξει ένα δίκτυο συνεργατών σ' όλες σχεδόν τις χώρες των Βαλκανίων. Οι εξωτερικοί αυτοί συνεργάτες, οι οποίοι έχουν πολύ μεγάλη εμπειρία στον τομέα της ενέργειας στην χώρα τους, προερχόμενοι είτε από τον τομέα της βιομηχανίας και της έρευνας είτε από ακαδημαϊκά ιδρύματα, αποτελούν πολύ χρήσιμους συνδέσμους και γέφυρες επικοινωνίας με τις τοπικές ενεργειακές κοινότητες των χωρών αυτών απ' όπου αντλούνται πολύτιμες πληροφορίες για την ενεργειακή κατάσταση της κάθε χώρας. Οι εξωτερικοί συνεργάτες του IENE, οι οποίοι αποτελούν για το Ινστιτούτο κι ένα είδος διεθνούς συμβουλευτικής επιτροπής (International Advisory Committee), έχουν διευκολύνει πολλές φορές το έργο του IENE είτε στη διοργάνωση εκδηλώσεων στην περιοχή της ΝΑ Ευρώπης είτε με την συνεισφορά τους σε Μελέτες και Εκθέσεις του IENE όπου η συμβολή τους κρίνεται απαραίτητη.

Εξωτερικό

Αλβανία

- Prof. Stavri Dhima, Head of Primary Policies Sector, Ministry of Economy Trade and Energy General Policies Directorate, Tirana
- Dr. Gjermani Ilia, Regulatory & Management, Petroleum Sector, Ministry of Energy, Tirana
- Mr. Abaz Aliko, Commissioner, Albanian Regulatory Authority, Tirana

Αυστρία

- Dr. Hans Hutta, General Manager, ICM, Vienna

Βουλγαρία

- Mr. Slavtcho Neykov, President of the Management Board, Energy Management Institute, Sofia
- Rosen Simitchiev, Senior Advisor, Ministry of Economy and Energy, Sofia

Ηνωμένο Βασίλειο

- Dr. Leo Drollas, Independent Energy Consultant, London
- Dr. Julian Lee, Bloomberg New Finance, London

Ιράν

- Dr. Narsi Ghorban, Secretary to the Environment and Energy Commission of the International Chamber of Commerce, Iran Committee, Tehran

Κροατία

- Dr. Damir Pesut, Head of Dpt. For Energy System Planning, EIHP, Zagreb

- Mr. Vladimir Durovic, Independent Energy Expert, Zagreb, ex General Manager, Plinarco

Μαυροβούνιο

- Mr. Aleksandar Mijuskovic, Executive Director, Coordinated Auction Office in South East Europe, Crnogorski Elektroprenosni, Podgorica

ΠΓΔΜ

- Prof. Vesna Borozan, Professor, University “Sts. Cyril and Methodius”-Faculty of Electrical Engineering and Information Technologies, Skopje

Ρουμανία

- Ms. Eugenia Gusilov, Director, Romanian Energy Centre (ROEC), Bucharest
- Prof. Radu Dudau, Co-founder & Director, Energy Policy Group (EPG), Bucharest

Σερβία

- Mr. Nenad Stefanovic, Senior Expert, AERS, Belgrade
- Mr. Mihailo Mihailovic, Senior Energy Consultant, Belgrade
- Mr. Milan Zdravkovic, Development Sector Director, Srbijagas, Belgrade

Σλοβενία

- Mr. Franc Cimerman, Technical Director, Plinovodi, Ljubljana

Τουρκία

- Mr. Gokhan Yardim, General Manager, Angoragaz, Ankara
- Dr. Yurdakul Yigitguden, Co-ordinator of OSCE Economic and Environment Activities, OSCE, Vienna
- Prof. Mustafa Tiris, General Manager, TDINAMIK, Istanbul
- Dr. Volkan Ozdemir, Chairman, EPPEN, Ankara
- Prof. Osman Sevaioğlu, Electrical Energy Sector Expert, CANDU Energy Inc., Ankara

Ελλάδα - Κύπρος

- Mr. Michael Loufir, Head of Emerging Markets Research, National Bank of Greece (NBG), Athens
- Mr. Aleksis Athanassopoulos, Project Coordinator, HELPE Cyprus, Nicosia
- Mr. Solon Kassinis, Director Kassinis, International Consulting, Athens
- Dr. Michalis Thomadakis, Energy Expert, Grant Thornton, Athens
- Dr. Savvas Seimanidis, Chairman, European Renewable Energy Federation, Athens
- Mr. Dimitris Bimpas, Research Associate at IME GSEVEE, Athens
- Mr. Apostolos Maggiriadis, Economist, Political Correspondent at Skai TV Channel, Athens

- Mr. Tasos Mastrapas, Electrical Engineer, Research Associate, IENE, Athens
- Dr. Sotiris Douklias, Senior Associate, KG Law Firm, Athens, Greece, Athens
- Dr. George Paparsenos, Energy Exepert, ex CEO DESFA

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III – Κατάλογος Εταιρικών Μελών IENE

Εταιρικά Μέλη IENE*

Ακολουθεί ο κατάλογος των εταιρικών μελών του IENE που ήταν εγγεγραμμένα και ενεργά μέχρι της 31.12.2016. Να σημειωθεί ότι μεταξύ τους ότι οι κατωτέρω εταιρείες έχουν διαπιστευμένα συνολικά περισσότερα από 700 άτομα.

➤ ABB A.E.	➤ GOLDECO A.E.
➤ AEGEAN FIRST COMPANY AFCE AE	➤ HART ENERGY Ltd (Belgium)
➤ AERS (Energy Agency of Republic of Serbia)	➤ HELLENIC LLOYD'S SA
➤ ALPIQ ENERGY HELLAS AE	➤ INTELEN SERVICES LTD.
➤ CORAL A.E.	➤ INTERNATIONAL TECHNOLOGICAL APPLICATIONS (ITA) AE
➤ DET NORSKE VERITAS	➤ KERUI Petroleum Equipment European , Poland
➤ EDF EN HELLAS SA	➤ MCKINSEY ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ
➤ EFT HELLAS SA	➤ MOTOROIL ΕΛΛΑΣ ΑΕ
➤ ELPEDISON ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΕ	➤ NAFTA INDUSTRIA SRBJE (NIS) (Serbia)
➤ ENCOS HELLAS ΕΠΕ	➤ NORTON ROSE FULBRIGHT LLP
➤ ENEL GREEN POWER TRADING AE	➤ PE Electric Power Industry of Serbia
➤ ENERGEAN OIL & GAS	➤ PHOENIX SOLAR ΕΠΕ
➤ ENERGY MANAGEMENT INSTITUTE (BULGARIA)	➤ PHOTOS PHOTIADES GROUP Ltd
➤ ENERGY EXEMPLAR (UK)	➤ PROTERGIA A.E.
➤ ENFINITY ENERGY GREECE ΕΠΕ	➤ ROEC
➤ ENSCO A.E.	➤ ROTA A.E.
➤ EUROASIA INTERCONNECTOR	➤ SIEMENS A.E.
➤ FCN MANAGEMENT INC	➤ SKY SOLAR GREECE
➤ GEN-I ATHENS AE	➤ SPECTRUM GEO Ltd (UK)

* Μέχρι τον Δεκέμβριο του 2016

- SRIBJAGAS (Serbia)
- SUNLIGHT RECYCLING AE
- URS Consulting Engineering (UK)
- ΑΔΜΗΕ
- ΑΡΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ (ΑΗΚ)
- ΑΣΠΡΟΦΟΣ
- ΒΡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ Α.Ε.
- ΤΡΙΤΟΧΟ PROJECT MANAGEMENT
- ΔΕΗ Α.Ε.
- ΔΕΠΑ Α.Ε.
- ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ ΑΕ
- ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΤΕ)
- ΕΛΒΑΛ ΑΕ
- ΕΛΙΝ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΑ
- ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ Α.Ε.
- ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.
- ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Α.Ε.
- ΕΝΤΕΚΑ Α.Ε.
- ΕΝΩΣΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΕΒΙΚΕΝ)
- ΕΠΑ ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΕ
- ΕΥΔΙΤΗ ΕΠΕ
- ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΑΕ
- ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
- ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΛΑΓΗΕ ΑΕ)
- ΜΕΣΣΑΡΙΤΗΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΕΠΕ
- ΜΕΤΚΑ ΑΕ
- ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS ΑΕ
- ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ
- ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ

Να σημειωθεί ότι το 30% των εταιρικών μελών του ΙΕΝΕ έχουν την έδρα τους στο εξωτερικό και δραστηριοποιούνται κυρίως εκτός Ελλάδος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV – Κατάλογος Χορηγών και Υποστηρικτών IENE

Χορηγοί και Υποστηρικτές

Κατά την διάρκεια των τελευταίων 13 ετών το IENE υποστηρίχθηκε στο έργο του από μία ομάδα εταιρειών και οργανισμών οι οποίοι πότε ως Χορηγοί και άλλοτε ως Υποστηρικτές συνέδραμαν το Ινστιτούτο στην εκπόνηση μελετών όσο και στην οργάνωση εκδηλώσεων. Οι εν λόγω Χορηγοί και Υποστηρικτές έχουν χωρισθεί σε δύο βασικές κατηγορίες ως εξής:

Βασικοί Χορηγοί

➤ ΔΕΠΑ	➤ Energean Oil & Gas
➤ ΔΕΗ	➤ Middle East Economic Survey (MEES)
➤ ΔΕΣΦΑ	➤ Protergia SA
➤ ΕΛΠΕ	➤ Siemens SA
➤ EGL S.A.	➤ Sky Solar SA
➤ Όμιλος Μυτιληναίος	➤ KG Law Firm
➤ ENSCO AE	➤ Wartsila SA
➤ ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή ΑΕ	➤ Ελληνικά Χρηματιστήρια ΑΕ
➤ ALSTOM	➤ Προμηθέας Gas SA

Χορηγοί και Υποστηρικτές

➤ Alpha Bank	➤ GSP (Romania)
➤ Agroinvest SA	➤ J+P ΑΒΑΞ
➤ ATLAS S.A. (Albania)	➤ Jet Oil S.A
➤ Banca Românească S.A.	➤ KLC Law Firm
➤ UNICEN	➤ M.T. Construction Sh. P. K(Albania)
➤ EDF energies nouvelles	➤ Martifer Group
➤ EEN Hellas Renewable Energy	➤ MedGas S.A
➤ EKO Bulgaria	➤ Norton Rose Fulbright Law Firm
➤ Elpedison Energy S.A	➤ Prime Marine SA
➤ ENEL Green Power	➤ Shell Hellas SA

- Solar Cells SA
- Sunlight SA
- Toyota
- Trans Adriatic Pipeline (TAP)
- VESTAS
- Αιολικά Πάρκα Θράκης
- Aluminium of Greece S.A
- Αττικό Μετρό ΑΕ
- ΔΕΗ Ανανεώσιμες
- ΑΔΜΗΕ
- ΛΑΓΗΕ
- ΔΕΣΜΗΕ
- KG Law Firm
- Lykourazos Law Offices
- ENSCO
- ΕΛΒΑΛ ΑΕ
- ΕΛΙΚΑ ΑΕ
- ELINOIL SA
- ΕΣΑΗ
- ΕΣΗΑΠΕ
- ΕΠΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
- ΗΛΠΑΠ
- ΗΣΑΠ
- Athens Urban Transport Organisation
- ΤΡΕΝΑ ΟΣΕ
- Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας
- Συμβούλιο Εθνικής Ενεργειακής Στρατηγικής (ΣΕΕΣ)
- ΤΡΑΜ ΑΕ
- EEN HELLAS S.A
- Nuclearelectrica (Romania)
- Ministry of Development and Competitiveness